

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Hospodářská fakulta

Studijní program: 6208 – Ekonomika a management

Studijní obor: Podniková ekonomika

IMPLEMENTACE PROGRAMŮ FONDU PHARE CBC

Implementation of programmes of fund PHARE CBC

DP-PE-KFÚ-2004 35

Věra Ulrichová

Vedoucí práce: Doc. Dr. Ing. Olga Hasprová

Konzultant: Ing. Pavel Branda, Euroregion Nisa, Liberec

Počet stran: 72

Počet příloh: 3

Datum odevzdání: 21.5. 2004

Poděkování

Děkuji Doc. Dr. Ing. Olze Hasprové a Ing. Pavlu Brandovi za poskytnutí námětu a konzultací k diplomové práci.

Prohlášení

Byl(a) jsem seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom(a) povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracoval(a) samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

Datum:

Podpis:

Declaration

I have been notified of the fact that Copyright Act No. 121/2000 Coll. applies to my thesis in full, in particular Section 60, School Work.

I am fully aware that the Technical University of Liberec is not interfering in my copyright by using my thesis for the internal purposes of TUL.

If I use my thesis or grant a licence for its use, I am aware of the fact that I must inform TUL of this fact; in this case TUL has the right to seek that I pay the expenses invested in the creation of my thesis to the full amount.

I compiled the thesis on my own with the use of the acknowledged sources and on the basis of consultation with the head of the thesis and a consultant.

Date:

Signature:

RESUMÉ

Diplomová práce se zabývá přeshraniční spoluprací. Věnuje se předvstupním fondům a Společnému fondu malých projektů, ze kterých mohly kandidátské země získávat finanční prostředky před vstupem do Evropské unie.

Práce je členěna do 8 kapitol. První dvě seznamují s problematikou předvstupního procesu. Třetí kapitola se zaměřuje na předvstupní fondy – ISPA a SAPARD. Poslednímu z nich, fondu Phare, je věnována samostatná kapitola 4. Pátá kapitola se soustřeďuje na přeshraniční spolupráci, její vznik a překážky. Dále jsou zde zmiňovány typy příhraničních a přeshraničních struktur a jejich vytváření ve střední a východní Evropě. Část této kapitoly je ještě věnována programu Phare-CBC. Problematika Společného fondu malých projektů, podprogramu Phare-CBC, je řešena v kapitolách 6. a 7. Poslední, osmá kapitola, je závěr.

Summary

The thesis is about an cross-border cooperation. It focuses on the pre-admission funds and on the Common funds of small projects from which the candidate countries could have withdrawn the finances before they entered the EU.

The thesis is sorted into 8 chapters. The first two chapters meet the difficulties of the pre-admission process. The 3rd one is about the pre-admission funds - ISPA and SAPARD. The last of the funds (PHARE) is mentioned in chapter Nr. 4. The 5th chapter focuses on cross-border cooperation, its origin and obstructions. There are also mentioned types of the cross-border and border zone structures and their creation in central and east Europe. Also the Phare CBC program is mentioned in this chapter. Chapters Nr. 6 and 7 contain the difficulties of Common funds of small projects and Phare CBC sub-programme. Chapter Nr. 8 is an epilogue.

OBSAH

Seznam zkratek	10
1. Úvod	12
2. Předvstupní pomoc	13
3. Předvstupní fondy	17
3.1. ISPA – Instrumental for Structural Policies for Pre-Accession	17
3.1.1 Obecné informace	17
3.1.2 Příprava projektů	17
3.1.3 Formy pomoci	18
3.2. SAPARD – Spécial Accession Programme for Agriculture and Rural Development	20
3.2.1 Obecné informace	20
3.2.2 Odpovědnost za přípravu projektů	21
3.2.3 Agentura SAPARD	22
3.3. PHARE	22
4. PHARE – Pologne-Hongrie Actions pour la Reconversion Economique	23
4.1. Vznik a vývoj programu Phare	23
4.2. Národní program Phare	25
4.3. Mnohonárodní programy	28
4.4. Phare v předvstupním období	29
4.5. Twinning	29
4.5.1 Formy asistence twinningu	30
4.6. Příprava Phare v České republice	31
4.7. Organizační struktura předvstupní pomoci	32
4.8. Oblasti podpory fondu Phare 2000-2003	34
5. Přeshraniční spolupráce, program Phare CBC	38
5.1. Důvody přeshraniční spolupráce	38
5.2. Typy příhraničních regionů	40
5.3. Typy přeshraničních regionů	41
5.3.1 Přeshraniční struktury ve střední a východní Evropě	43

5.4.	Phare CBC – program přeshraniční spolupráce	44
5.5.	Phare CBC v České republice	46
5.5.1	Projekty programu Phare CBC	48
5.5.2	Oblasti podpory	48
5.6.	Oblasti využívající program Phare CBC – mapa	51
6.	Společný fond malých projektů (SFMP)	52
6.1.	SFMP v České republice	53
6.2.	Organizační struktura SFMP	54
6.3.	Akce podporované SFMP	55
6.4.	Kritéria pro hodnocení a výběr projektů	56
7.	Realizace SFMP v České republice	58
7.1.	Euroregion Krušnohoří/Erzgebirge	59
7.2.	Euroregion Labe/Elbe	59
7.3.	Euroregion Egrensis	60
7.4.	Euroregion Jižní Morava/Pomoraví	61
7.5.	Euroregion Silva-Nortica	63
7.6.	Euroregion Těšínské Slezsko	63
7.7.	Euroregion Praděd	64
7.8.	Euroregion Nisa	65
7.9.	Euroregion Šumava	66
7.10.	Euroregion Bílé Karpaty	67
7.11.	Euroregion Glacensis	67
7.12.	Euroregion Silesia	67
7.13.	Euroregion Beskydy	68
8.	Závěr	69
	Seznam použité literatury	70
	Seznam příloh	72

Seznam zkratek:

A	Rakousko
AEBR	Asociace evropských hraničních regionů
CBC	přeshraniční spolupráce
CFCU	Centrální finanční a kontrakční jednotka
COP	Národní operační programy Phare
CRO	Chorvatsko
CRR	Centrum pro regionální rozvoj
CZ	Česká republika
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
D	Německá spolková republika
EAGGF	Evropský zemědělský, orientační a podpůrný fond
EBRD	Evropská banka pro obnovu a rozvoj
EIB	Evropská investiční banka
ERDF	Evropský regionální rozvojový fond
ES	Evropská společenství
ESF	Evropský sociální fond
EST	Estonsko
EU	Evropská unie
F	Francie
FIN	Finsko
FMP	Fond malých projektů
HDP	hrubý domácí produkt
HU	Maďarsko
JČSN	Jihočeská Silva-Nortica
I	Itálie
IB	posilování institucí
MDS	Ministerstvo dopravy a spojů
MF	Ministerstvo financí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj

MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NIC	Národní koordinátor pomoci
NROS	Nadace rozvoje občanské společnosti
NVF	Národní vzdělávací fond
PL	Polsko
PMU	Řídící jednotky programu Phare
RO	Rumunsko
RUS	Rusko
S	Švédsko
SFMP	Společný fond malých projektů
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SKO	Slovensko
SLO	Slovinsko
SVE	střední a východní Evropa
UKR	Ukrajina
VFD	Víceletá finanční dohoda

1. ÚVOD

Dnem, kdy vrcholné orgány Evropské unie (EU) přijaly oficiální žádost České republiky o členství v tomto evropském politicko-ekonomickém uskupení, se naše země stala tzv. přístupovou zemí a společně s dalšími žadatelskými zeměmi vstoupila do tzv. předvstupního období. V tomto několik let trvajícím období se musí každá přístupová země snažit o úplné sladění právních a technických norem a mnoha nejrůznějších agend, týkajících se v podstatě všech stránek společensko-ekonomického života, s režimem EU a z hlediska ekonomického vývoje dosáhnout alespoň minimálních limitních hodnot takových ukazatelů, jakými jsou například míra inflace, míra nezaměstnanosti, hrubý domácí produkt na obyvatele a podobně.

EU vyhlásila prostřednictvím Evropské komise pro předvstupní období řadu programů, které by měly významným způsobem napomoci žadatelským zemím k dosažení evropských standardů a k jejich stabilizaci.

Diplomová práce je tedy zaměřena na nástroje předvstupní pomoci, konkrétněji na programy Phare a Phare CBC – přeshraniční spolupráce. Dále se práce věnuje Fondu malých projektů, což je podprogram Phare CBC. Fond malých projektů se dnes nazývá Společný fond malých projektů.

Původním záměrem diplomové práce bylo srovnání jednotlivých euroregionů České republiky v oblasti Společného fondu malých projektů. Snahou bylo porovnat účast regionů – kdo čerpal nejvíce finančních prostředků, kdo uskutečnil nejvíce projektů a v jaké oblasti. Bohužel se nepodařilo získat všechny potřebné informace. V 7. kapitole – Realizace SFMP v České republice, jsou v tabulkách zachyceny objemy finančních prostředků v různých letech fungování programu, které se euroregionům podařilo získat. Dále tabulky uvádějí počty projektů, v některých případech jsou přímo vypsány příklady realizovaných projektů.

2. PŘEDVSTUPNÍ POMOC

Proces integrace České republiky do Evropské unie je jednou z hlavních priorit domácí i zahraniční politiky devadesátých let. Příprava ČR na členství probíhá za velkého zájmu i podpory ze strany EU. Konkrétní podporu představují fondy schválené EU pro období 2000-2006. Ty je možné rozdělit na dvě skupiny podle hlediska možného využití: předvstupní fondy - z těch může ČR čerpat finanční prostředky před vstupem do Unie a strukturální fondy - možnost získání podpory po vstupu.

ČR je kandidátskou zemí a obdobně jako ostatní kandidátské země, má možnost čerpání finančních prostředků z programů předvstupní pomoci. Předvstupní pomoc je administrativní, finanční a technická podpora příprav ČR na vstup do EU. V současné době, kdy se intenzita příprav zvyšuje, se pomoc soustřeďuje především na dokončení plné harmonizace českého práva s právem EU (*acquis communautaire*), posilování institucí veřejné správy (*institution-building*) a investice v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti (*economic and social cohesion*).

Implementace *acquis* je nutnou podmínkou přijetí České republiky mezi členské státy EU. Řada projektů, zejména v rámci Phare, se soustřeďuje na technickou asistenci a finanční podporu při přejímání a implementaci *acquis*. Posilování administrativy je důležité z důvodu schopnosti ČR, ujmout se závazků vyplývajících z členství.

Investice v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti zahrnují především projekty podpory rozvoje v ekonomicky postižených regionech. Cílem je posílit jejich konkurenceschopnost a hospodářskou vyspělost z důvodu budoucího začlenění mezi regiony uvnitř EU. Po vstupu do EU bude předvstupní pomoc nahrazena programy Strukturálních fondů a projekty Kohezního fondu. Je proto nutné připravit české instituce na čerpání pomoci z těchto fondů. V případě Strukturálních fondů jde především o přípravu na Evropský sociální fond (ESF), Evropský zemědělský, orientační a podpůrný fond (EAGGF) a Evropský regionální rozvojový fond (ERDF). Program přeshraniční spolupráce (CBC) je přípravou na komunitární iniciativu Interreg.

V rámci vybraných programů pomoci ES se nabízí spolufinancování projektů prostřednictvím úvěrů poskytovaných Evropskou investiční bankou (EIB), Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj (EBRD) a dalšími finančními institucemi, které poskytují finanční a technickou podporu malým a středním podnikům a různým investičním projektům v oblasti dopravní infrastruktury a životního prostředí.

Prostředky pomoci ES jsou poskytovány prostřednictvím těchto nástrojů:

PHARE - byl vytvořen v roce 1989, zaměřuje se na přípravu kandidátských zemí na splnění všech ekonomických, politických a jiných kritérií potřebných pro vstup do EU;

ISPA - zahájen v roce 2000, orientuje se na velké investice do dopravní infrastruktury a životního prostředí a na přípravu na Kohezní fond¹;

SAPARD - zahájen stejně jako ISPA v roce 2000, poskytuje investice v oblasti zemědělství a rozvoje venkova a také se zaměřuje na institucionální přípravu na EAGGF.[1]

Od roku 1990 do května 2003 poskytla Evropská unie České republice prostřednictvím programů pomoci ES a Fondu solidarity finanční prostředky přesahující 1,47 miliardy EUR, což činí přibližně 46 miliard korun.

Prostřednictvím Phare Česká republika v průběhu 90. let získávala prostředky v objemu 60-70 mil. EUR ročně. Od roku 2000 se roční průměr přidělené pomoci zvýšil na 100 mil. EUR. Pro rok 2002 bylo pro Českou republiku alokováno 103,8 mil. EUR, pro rok 2003 ČR získala 114,18 mil. EUR. Za dobu trvání programu Phare tak ČR získala přístup k celkem 1,034 mld. EUR.

V rámci nástroje ISPA bylo do konce srpna 2003 alokováno 244,297 mil. EUR, z toho na investice 242,404 mil. EUR.

¹ Kohezní fond (Fond soudržnosti) – poskytuje finanční asistenci v oblasti životního prostředí a infrastruktury. Mohou z něj čerpat členské státy, jejichž HDP je nižší, než 90% průměru Evropské unie

V programu SAPARD na ČR každoročně připadá cca 22,063 mil. EUR až do doby vstupu do EU, Česká republika tak disponuje prostředky SAPARD v celkové výši 66,1 mil. EUR.

V důsledku katastrofálních povodní ze srpna 2003 Česká republika dále od Evropské unie získala prostředky na řešení povodňových škod. Tato pomoc přišla nejen z již jmenovaných nástrojů pomoci Phare, ISPA a SAPARD, ale také ze zcela nového nástroje EU, Fondu solidarity, který je určen na pomoc členským či kandidátským státům v případě přírodních katastrof velkých rozměrů. Z Phare bylo na nápravu škod po povodních využito 11,5 mil. EUR, ISPA přispěla 30 mil. EUR a 7,17 mil. EUR bylo na nápravu povodňových škod vyhrazeno v programu SAPARD. Z fondu solidarity získala Česká republika grant ve výši 129 mil. EUR²

Další kapitoly se konkrétně zaměřují na programy předvstupní pomoci, především na fond Phare a jeho podprogramy: Programy přeshraniční spolupráce Phare CBC a Společný fond malých projektů.

Tabulka č. 1 – Pomoc ES prostřednictvím programu Phare

Období	Objem finančních prostředků v mil. EUR
90. léta	60-70
2000-2001	100
2002	103,8
2003	114,18
Celkem za dobu trvání projektu Phare	1,034 mld. EUR

Zdroj: Programy pomoci Evropských společenství Phare, ISPA, SAPARD

² Programy pomoci Evropských společenství Phare, ISPA, SAPARD 2003/2004, Ministerstvo financí ČR, str. 2

Tabulka č. 2 – Pomoc EU prostřednictvím programů ISPA a SAPARD

Předvstupní program	Objem finančních prostředků v mil EUR (do srpna 2003)
ISPA	244,297
SAPARD	66,1

Zdroj: Programy pomoci Evropských společenství Phare, ISPA a SAPARD

Tabulka č. 3 – Pomoc EU na řešení povodňových škod ze srpna 2003

Program	Objem finančních prostředků v mil. EUR
Phare	11,5
ISPA	30
SAPARD	7,17
Fond solidarity	129
Celkem	177,67

Zdroj: Programy pomoci Evropských společenství Phare, ISPA a SAPARD

Celková výše pomoci EU z předvstupních programů a Fondu solidarity dosahuje za období 1990–2003 **1,470 mld. EUR**.

3. PŘEDVSTUPNÍ FONDY

3.1. ISPA (Instrument for Structural Policies for Pre-Accession)

Předvstupní nástroj ISPA je zaměřen na podporu investičních projektů, které přispívají ke zlepšení infrastruktury životního prostředí a dopravních sítí (Trans-evropských koridorů).

3.1.1 Obecné informace

Kandidátským zemím je poskytována pomoc zejména v oblastech znečištění vod a ovzduší a odpadového hospodářství. V případě dopravní infrastruktury tento nástroj poskytuje investiční podporu při výstavbě, rekonstrukci a propojování národních dopravních sítí. Jejich kvalita a průchodnost je nezbytná pro hospodářský rozvoj zemí a regionů. Kandidátské země mohou nástroj ISPA využívat v období 2000-2006, maximálně do konkrétního data vstupu do EU. Pro ČR je každoročně alokováno kolem 70 mil. EUR.

Obecná kritéria, které by měl fond ISPA splňovat:

- působit jako "katalyzátor" pro přídavné aktivity,
- příspěvek z národních zdrojů,
- nemá nahrazovat ostatní finanční zdroje (především soukromého a mezinárodního sektoru),
- projekty musí být v souladu se standardy a normami EU,
- významný dopad projektů.

3.1.2 Příprava projektů

Za přípravu dopravních projektů odpovídá Ministerstvo dopravy a spojů (MDS) a za projekty v oblasti životního prostředí Ministerstvo životního prostředí (MŽP). Priority ISPA jsou stanoveny v Národní strategii ISPA pro dopravu a Národní strategii pro životní prostředí. Oba dokumenty jsou předkládány Evropské komisi pro informaci.

Příprava projektů má dvě fáze: přípravnou a implementační.

V první fázi - přípravné, jsou návrhy infrastrukturálních projektů předkládány Evropské komisi, kvůli posouzení a zařazení na spolufinancování z ISPA.

V implementační fázi musí být projekty na takové úrovni technické a územní přípravy, aby v případě, že bude schválen Řídícím výborem ISPA, byl do dvou let kontrahován na základě výsledků mezinárodního výběrového řízení. Příprava i předkládání projektů jsou náročné, vzhledem k rozsahu požadované dokumentace. Na MDS byla ustanovena implementační agentura, která spolupracuje s Českými drahami a Ředitelstvím silnic a dálnic. V oblasti životního prostředí byla pro alokaci 2000 určena implementační agentura Centrum pro regionální rozvoj (CRR), která spolupracuje se Státním fondem životního prostředí (SFŽP). SFŽP je implementační agenturou pro projekty financované v oblasti životního prostředí od r. 2001. Pro projekty všeobecné technické asistence je implementační agenturou CFCU na Ministerstvu financí.

Byl ustanoven *Národní koordinátor pomoci* (NIC - National ISPA Co-ordinator) odpovědný za koordinaci přípravy, implementaci a monitorování programů pomoci Evropských společenství, tedy programu ISPA. NIC je náměstek ministra pro místní rozvoj ČR a také předseda *Monitorovacímu výboru*, který se zabývá realizací všech nástrojů předvstupní pomoci. *Koordinační výbor ISPA* při Ministerstvu pro místní rozvoj (MMR) se zabývá projednáváním návrhů projektů a souvisejících strategií včetně otázek týkajících se implementace ISPA. Členy Koordinačního výboru jsou zástupci MMR, MF, MDS, MŽP, MZe. Celkovou odpovědnost za řízení finančních prostředků pomoci Evropských společenství v ČR nese *Národní schvalující úředník*. Jeho výkonným pracovištěm je Národní fond na Ministerstvu financí.

3.1.3 *Formy pomoci*

Pomoc v rámci ISPA může být poskytnuta jako nenávratná podpora ve formě dotace, návratná podpora se zvýhodněnou úrokovou mírou, kombinace nenávratné a návratné podpory, příspěvek na částečnou úhradu úroků z komerčního úvěru. Celková výše

podpory může dosáhnout nejvýše 75% celkových nákladů na realizaci opatření (ve výjimečných případech až 85%). Konkrétní úroveň podpory bere v úvahu:

- celkový zájem Společenství na realizaci projektu,
- kapacitu projektu vytvářet příjem,
- aplikaci principu "znečišťovatel platí".

Pod pojmem "kapacita projektu vytvářet příjem" se rozumí:

- infrastruktura, za jejíž používání uživatel platí,
- produktivní investice v oblasti životního prostředí.

Kromě vlastních investičních projektů mohou být z ISPA hrazeny opatření na technickou podporu, výjimečně až do výše 100%. Hlavním účelem technické pomoci je zajištění vysoké kvality projektů včetně podmínek jejich efektivního managementu a implementace. Pod technickou podporu patří také informovanost a akce na podporu publicity. Tím jsou myšleny komparativní studie na odhadování dopadu podpory Evropských společenství, opatření a studie přispívající k ocenění, monitorování, zhodnocení a kontrole projektů, dále k posílení a zajištění koordinace a konzistence s Přístupovým partnerstvím a opatření a studie s cílem zajistit efektivní management a implementaci. Celkový výdaj na jedno opatření nesmí přesáhnout 2% všech prostředků z fondu určených pro danou zemi. Minimální výše projektu pro čerpání z fondu ISPA činí 5 mil. EUR.

Alokace finančních prostředků jednotlivým žadatelským zemím byla provedena Komisí na základě kritérií: počet obyvatel, HDP na obyvatele v paritě kupní síly, rozloha. Objem prostředků, které jsou určeny jednotlivým zemím, se mění podle toho, jak budou dané země přistupovat do EU a podle potřeb v oblasti životního prostředí a dopravní infrastruktury.

V případě vstupu země do EU, ztrácí automaticky tato země nárok na podporu z programu ISPA. Zbývající částka bude dále rozdělena mezi ostatní žadatelské země.

Příjem žádostí do předvstupního fondu ISPA byl pozastaven, z důvodu vstupu České republiky do EU. Tento nástroj bude nahrazen Fondem soudržnosti, který je určen pro členské státy, jejichž HDP je nižší než 90% průměru HDP EU.

3.2. SAPARD (Special Accession Programme for Agriculture and Rural Development)

Program SAPARD je určen pro řešení strukturálních změn v zemědělství a rozvoji venkova v kandidátských zemích. Napomáhá při řešení konkrétních problémů při zavádění aquis, které se vztahují ke společné zemědělské politice, strukturálním změnám v jednotlivých zemědělských sektorech a na venkově.

3.2.1 Obecné informace

Kandidátské země mohou program SAPARD využívat v rozmezí let 2000-2006, nejpozději do data vstupu České republiky do EU.

Účast České republiky na programu SAPARD je zajištěna na základě *Víceleté finanční dohody (VFD)*, která představuje technický, právní a procedurální rámec Programu rozvoje zemědělství a venkova a jeho dodatků na celé jeho období 2000-2006. Kandidátským zemím bylo zasláno několik návrhů VFD, aby k nim připojily své připomínky. Ty pak byly zaslány Evropské komisi. Víceletá finanční dohoda byla podepsána 5. února 2001 komisařem pro zemědělství, rozvoj venkova a rybolov Franzem Fischerem. Společně s touto dohodou byla ještě podepsána *Roční finanční dohoda*, která stanovuje konkrétní výši předvstupní pomoci ES pro ČR v jednotlivých letech.

Pro všechny kandidátské země uvolnila Evropská unie na program SAPARD ročně částku 520 mil. EUR. Česká republika tak může čerpat až 22 mil. EUR. Podíl spolufinancování tohoto programu českou stranou by měl tvořit 12,5% u projektů vytvářejících výnosy, tj. ziskových, kdy žadatel musí zajistit spolufinancování alespoň 50% z vlastních zdrojů, 37,5% financuje EU. U projektů, které nevytvářejí výnosy, tj. neziskových, Evropská unie financuje 75%, zbývající část 25% bude spolufinancována z

veřejných zdrojů ČR³. Ve výjimečných případech (2% přidělených finančních prostředků) může EU financovat i 100 % nákladů na opatření zaměřená na technickou a odbornou pomoc. Předpokládá se, že finanční prostředky se budou poskytovat v podílu 2:1 mezi projekty v sektorech zemědělství a rozvoje venkova. Tzn., že pro sektor zemědělství připadá částka přibližně 540 mil. Kč a pro sektor rozvoje venkova cca 270 mil. Kč.

3.2.2 Odpovědnost za přípravu projektů

Za program odpovídá v ČR Ministerstvo zemědělství (MZe) a Ministerstvo pro místní rozvoj (MMZ). Obě ministerstva koordinují realizaci programu SAPARD v souladu s prioritami a opatřeními stanovenými v *Plánu rozvoje zemědělství a venkova České republiky*.

Plán rozvoje zemědělství a venkova je základním a závazným programovým dokumentem pro čerpání prostředků z předvstupní pomoci prostřednictvím programu SAPARD. Znamená to, že zájemci o předložení projektu mohou zpracovat projekt pouze na problematiku, která je věcně v souladu s prioritami obsaženými v příslušné kapitole výše uvedeného Plánu.

Český plán rozvoje zemědělství a venkova určuje tři prioritní oblasti zaměření finanční a technické pomoci:

1. Zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství

- cca 60 % příspěvku (65 % celkových nákladů) je zaměřeno na investice v zemědělském sektoru a sektoru zpracování potravin za účelem posílení konkurenceschopnosti a zejména k přijetí a prosazení příslušných norem EU.

2. Trvale udržitelný rozvoj venkovských oblastí

- cca 1/3 ročního příspěvku EU,
- kombinace infrastrukturálních projektů s diverzifikací hospodářských aktivit.

³ Průvodce strukturálními fondy Evropské unie, Oto Potluka a kolektiv, Ireas 2003, str. 107

3. Odborná pomoc

- opatření týkající se implementace programu SAPARD pomocí vzdělávacích projektů a technické asistence.

Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj připravilo podmínky pro příjem projektů, podrobně pro každou prioritu.

Důležitou podmínkou pro získání finančních prostředků z programu SAPARD je, že nelze souběžně žádat, neboli čerpat prostředky z jiných státních zdrojů, např. z dotačních titulů, z Podpůrného garančního rolnického a lesnického fondu apod.

Veškeré služby, technologie apod. jsou hrazeny za předpokladu, že jsou tuzemského původu, ze zemí Evropských společenství nebo kandidátských zemí. Prostředky nebudou poskytnuty na projekty, u nichž není zaručena ekonomická životaschopnost.

3.2.3 Agentura SAPARD

Pro implementaci programu SAPARD v České republice byla na Ministerstvu zemědělství zřízena Agentura SAPARD. Tato agentura je odpovědná za příjem žádostí, administraci projektů, kontrolu, monitorování, platby, atd. Některé její funkce, vyjma funkce platební a funkce účtování závazků a plateb, mohou být delegovány na jiné orgány; v podmínkách ČR byly delegovány na Ministerstvo pro místní rozvoj.

Agentura SAPARD předložila podrobné a písemné postupy pro přijímání, zaznamenávání a zpracování žádostí o schválení projektů, evidenci nároků, faktur, dalších podkladů a kontrolních zpráv, včetně popisu všech dokumentů, jež se mají použít. Nejdůležitějším z dokumentů je *Operační manuál* pro program SAPARD, který upravuje administraci projektů a vyřizování finanční pomoci.

3.3. PHARE

Programu PHARE je věnována kapitola 4.

4. PHARE (Pologne-Hongrie Actions pour la Reconversion Economique)

4.1. Vznik a vývoj programu Phare

V reakci na převratné politické změny ve středoevropských a východoevropských zemích se Rada ministrů Evropských společenství rozhodla v červenci 1989 poskytnout nenávratnou hospodářskou pomoc Maďarsku a Polsku, aby tak výrazněji napomohla reformám politických systémů v těchto zemích. Pomoc přišla v podobě programu PHARE, který se zařadil mezi další nástroje ES, jež se zaměřují na podporu reforem v zemích střední a východní Evropy (SVE).

Program byl původně navržen tak, aby pomáhal zemím na jejich cestě k demokracii a tržní ekonomice, jeho role se však postupně vyvíjela. Struktura pomoci se přizpůsobovala podle nově se utvářejících politických a hospodářských poměrů, podle požadavků a potřeb. ES přepracovala smluvní vztahy transformujícími se zeměmi SVE a vytvořila nový systém spolupráce v právním rámci tzv. *Evropských dohod*⁴, které představují základní právní rámec vztahů mezi Evropskými společenstvími a partnerskými zeměmi SVE. Prvotním cílem Phare bylo naplnění hlavních priorit stanovených v Evropských dohodách a program se tak zaměřil na podporu hospodářské transformace a reformu institucí v partnerských zemích. Česká republika uzavřela Evropskou dohodu s ES v roce 1993.

Z původních dvou zemí (Maďarsko a Polsko) se PHARE rozšířil a dnes zahrnuje 13 států: Albánii, Bosnu a Hercegovinu, Bulharsko, Českou republiku, Estonsko, bývalou Jugoslávskou republiku, Makedonii, Maďarsko, Litvu, Lotyšsko, Polsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko.

S postupujícími změnami v mladých demokratických státech se také měnil rozsah a náplň jednotlivých podprogramů v rámci Phare. Podnětem ke změnám ve struktuře programu Phare byla institucionální reforma Evropských společenství a přípravy na rozšíření EU. Deset účastníků programu Phare podalo oficiální žádosti o vstup do EU –

⁴ Specifický typ asociační dohody. Jejím cílem je připravit přidruženou zemi na vstup do EU.

Bulharsko (1995), Česká republika (1996), Estonsko (1995), Maďarsko (1994), Litva (1995), Lotyšsko (1995), Polsko (1994), Rumunsko (1995), Slovensko (1995) a Slovinsko (1996). V roce 1994 byla Evropskou radou schválena tzv. Předvstupní strategie pro nové členy a program Phare byl potvrzen jako hlavní nástroj pomoci EU kandidátským zemím s tím, že bude využíván jako finanční prostředek orientovaný na přípravu těchto zemí na vstup do EU.

Program Phare se v procesu rozšiřování Evropy vyvíjel na základě Rozhodnutí rady přijatých na zasedání Evropské rady v Kodani (1993), Essenu (1994) a Lucemburku (1997) a podle priorit vytyčených v Agendě 2000. Agenda 2000 je akčním programem přijatým Evropskou komisí 15. července 1997. Je oficiální odpovědí na požadavky vyslovené na zasedání Evropské rady v Madridu v prosinci 1995. Je jedním ze zásadních dokumentů o rozšíření a reformě společných politik. Představuje zprávu o budoucím finančním rámci Unie po 31. prosinci 1999. Agenda 2000 se dotýká všech otázek, kterým Unie čelí na počátku 21. století. Součástí dokumentu jsou posudky Evropské komise na země, které se ucházejí o členství.

Agenda 2000 má tři části:

I. Tato část projednává otázku vnitřních mechanismů Unie, zejména reformu Společné zemědělské politiky a politiky sociální a hospodářské soudržnosti. Obsahuje také doporučení, jak nejlépe čelit výzvě rozšíření a navrhuje nové finanční perspektivy na období 2000-2006.

II. Druhá část navrhuje posílenou předvstupní strategii, která zahrnuje dva nové prvky: přístupové partnerství a rozšířenou účast kandidátských zemí v programech Společenství a vytvoření mechanismu pro uplatňování *acquis* Společenství.

III. Třetí částí je studie o vlivu rozšíření na politiky Evropské unie.

Dokument *Přístupová partnerství*⁵ koordinuje pomoc Evropského společenství

⁵ Stanovuje hlavní priority předvstupní strategie a slouží jako návod pro různé typy pomoci.

zemím střední a východní Evropy a stanovuje priority pro každou oblast při adaptaci legislativy Společenství. Určujícím faktorem pro finanční pomoc ze strany Evropských společenství je rozhodnost a přístup každé země k tomuto procesu. Každá země pak sestavuje podrobný program pro osvojení *acquis* Společenství, tj. zorganizuje implementaci těchto priorit, stanoví časový rámec a označí lidské a finanční zdroje potřebné k dosažení určených cílů.

S reformami integračního procesu v EU se také změnily priority v systému poskytování předvstupní pomoci v rámci Phare. Původně uplatňovaný přístup založený na požadavcích a potřebách jednotlivých SVE v procesu transformace se přeměnil na přístup orientovaný na přípravu kandidátských zemí na členství v EU. V partnerských zemích Phare, které dosud o vstup do EU nepožádaly, se program soustřeďuje na další podporu hospodářství volného trhu a posilování demokratických institucí.

Phare pro Českou republiku se skládá z následujících programových celků:

- **Národní program Phare** (National Phare Programme),
- **Programy přeshraniční spolupráce** (Cross-Border Co-operation, CBC), "viz. kapitola 5"
- **Mnohonárodní programy Phare** (do roku 1998 Multi-country Programmes, nyní Multi-beneficiary Programmes).[2]

4.2. Národní program Phare

Národní programy Phare nebo Národní operační programy Phare (COP) představují hlavní nástroje, pomocí kterých Phare pomáhá kandidátským zemím v přípravě na členství. Tyto programy byly v Československu zahájeny v roce 1990 a po roce 1993 pokračovaly pro ČR. V období 1995 až 1999 představovaly COP 50 % celkových přidělených prostředků Phare pro ČR (35 milionů eur, tj. 1,1 miliardy Kč ročně). V období 2000 až 2002 tento podíl vzrostl přibližně na 75 % celkového přidělu Phare (60 milionů eur, tj. 1,9 miliard Kč ročně).

Národní programy jsou připravovány příslušnou kandidátskou zemí ve spolupráci s Evropskou komisí a vycházejí z Přístupového partnerství, z Národního programu přípravy ČR na členství v EU a z pravidelné hodnotící zprávy Evropské komise v jednotlivých letech.

Národní program se zaměřuje na dva hlavní cíle:

- posilování institucí,
- investiční podpora.

Posilování institucí podporuje národní i regionální instituce, regulační a kontrolní orgány při posilování vnitřní administrativy, která je nutná k převzetí legislativy a pro přípravu na účast programů v EU. Vedle sblížení českého práva s *acquis*, je kladen důraz i na schopnost českých orgánů, toto právo prosadit v praxi. Posilování institucí v sobě tak zahrnuje školení a technické vybavování pracovníků veřejné správy a dalších přidružených institucí.

Převzetí komunitární legislativy vyžaduje značnou investiční podporu. Řada investic je zaměřena na posílení regulační infrastruktury potřebné pro prosazování *acquis communautaire*.

Investice pro zajišťování uplatňování práva ES jsou důležité především v oblastech financí, spravedlnosti a vnitřních věcí, hospodářské a sociální soudržnosti, zemědělství a životního prostředí. Investice do hospodářské a sociální soudržnosti měly posílit fungování tržního hospodářství tak, aby se kandidátské země mohly bez problémů přizpůsobit tržním podmínkám v členských státech EU. Investiční podpora v oblasti životního prostředí je jednou z hlavních předností programu Phare.

Mezi další priority programu patří:

- posílení demokratického systému, právního státu, lidských práv a ochrany menšin,

- hospodářská a sociální soudržnost včetně podpory malých a středních podniků a opatření na podporu aktivní politiky zaměstnanosti,
- posílení a vytváření institucí a reformy veřejné správy obecně při provádění acquis a celková podpora sladění legislativy ČR a EU,
- soudnictví a vnitro,
- účast na komunitárních programech a programu Tempus (dnes už neprobíhá),
- příprava projektů realizovaných z podpory Phare na další období,
- posílení institucí odpovědných za implementaci acquis v sociální oblasti a za reformu sociálního systému.[1]

Národní programy řeší vybrané problémy nutné k zajištění dlouhodobého ekonomického růstu. Orientují se proto na podporu integračních procesů, které vycházejí z konkrétních priorit stanovených příslušnou zemí. Jedná se zejména o státní správu, její rekonstrukci na centrální a regionální úrovni, o decentralizaci státní správy a o zavádění samosprávy. Úroveň fungování státní správy, kvalita působnosti regionálních orgánů a místních správ je v centru pozornosti Evropské unie při posuzování přípravy ČR na vstup do EU.

Další důležitou oblastí je zemědělství. Pomoc programu Phare se zde soustřeďuje na restrukturalizaci výroby, podporu konkurenceschopnosti zemědělských a potravinářských výrobků a podporu institucionálního zabezpečení budoucího uplatňování Společné zemědělské politiky.

Významná podpora programu Phare směřuje na vzdělávací programy spojené s rekvalifikací pracovních sil a s přechodem na nové pracovní aktivity. Hospodářský rozvoj je z velké míry ovlivněn stavem infrastruktury, proto řada podpor z programu se týká jejího rozvoje a dosažení standardů zavedených v zemích Evropské unie (rekonstrukce a zkvalitnění dopravy, napojení na Transevropské dopravní sítě, rozvoj telekomunikačních sítí a služeb, podpory ekologicky orientovaných projektů, využívání energie apod.).

Značný objem podpor je směřován do sociální oblasti, a to na zlepšení služeb, zaměstnanecké politiky, zdravotní péče ve spolupráci s místními iniciativami a nevládními

organizacemi. Řada projektů Phare směřuje do soukromého sektoru na podporu podnikání, zlepšení managementu, bankovníctví, poradenství apod.

4.3. Mnohonárodní programy

Mnohonárodní programy slouží zejména k dodatečné podpoře spolupráce a přípravy kandidátských zemí na vstup do EU a při jejich implementaci tyto země spolu navzájem spolupracují. Mnohonárodní programy byly zahájeny v roce 1991.

V roce 1991 byly v rámci Phare vytvořeny programy, které se svým obsahem a zaměřením orientovaly na řešení problémů v několika partnerských zemích střední a východní Evropy. Nejprve to byly tzv. Multi-Country Programmes (Programy pro více příjemců), a poté byly také zahájeny tzv. Horizontal Programmes (Horizontální programy).

Mechanismus programování a realizace Programů pro více příjemců byl od počátku založen na specifických potřebách jednotlivých zemí přijímajících pomoc ES. Na základě těchto požadavků a potřeb byla postupně rozšiřována a modifikována nabídka jednotlivých programů tak, aby poskytovaná pomoc zahrnovala co nejvíce oblastí jako např. životní prostředí, vnitra, spravedlnost, dopravu a obchod.

Horizontální programy byly vytvořeny na základě požadavků Evropské komise a poskytovaly asistenci prostřednictvím programově jednotného přístupu napříč všemi partnerskými zeměmi (např. programy TAEIX a SIGMA) nebo podporovaly úzce specializované programy se společnými mechanismy (např. Duševní vlastnictví, Statistika a Ochrana spotřebitele).

Česká republika se těchto programů účastní již od roku 1991.

V rámci programových struktur předvstupní pomoci je nyní kladen větší důraz na Národní programy Phare a počet Multi-Country Programmes a Horizontal Programmes byl výrazně zredukován. Jejich mechanismus programování je nyní aplikován pouze v těch případech (a zemích), ve kterých je tento přístup dostatečně zdůvodněn. Byl položen

základ novému typu programů Phare tzv. Multi-Beneficiary Programmes - Mnohonárodní programy Phare.

4.4. Phare v předvstupním období

Předvstupní pomoc v rámci programu Phare se soustřeďuje na následující oblasti:

- posílení veřejné správy a jejích institucí k zajištění efektivity fungování uvnitř Evropské unie;
- podporování struktur občanské společnosti;
- další podpora sbližování komunitární legislativy a právních norem kandidátských zemí a omezení přechodných období;
- programy na posílení hospodářské a sociální soudržnosti, investiční podpora v hospodářsky a sociálně postižených regionech a příprava na účast ve Fondu koheze;
- intenzivní příprava na využívání pomoci ze strukturálních fondů;
- upevnění formy předvstupní pomoci Twinning při posilování institucí (IB);
- decentralizace předvstupní pomoci přenesením odpovědností za spravování finančních prostředků na orgány veřejné správy v kandidátských zemích.

4.5. Twinning

Program nazvaný twinning byl zahájen v květnu 1998. Patří mezi nejdůležitější prvky posilování institucí a má pomoci kandidátským zemím při vytváření moderní a efektivní administrativy se strukturou, pracovníky a vedením schopným zavést *acquis communautaire* na úrovni členských států.

Pro twinning je typické, že slouží ke zprostředkování určitých ověřených zkušeností. Předmětem twinningu je dlouhodobá spolupráce s experty z EU. Do kandidátských zemí přijíždějí pracovníci z veřejného sektoru z EU a jejich úkolem je poskytnout své schopnosti a zkušenosti při přenosu, realizaci a prosazení *acquis* v českém právu. Cílem je, aby po určitém období byla kandidátská země schopna sama a bez jakékoliv pomoci, provádět určité úkoly v oblasti komunitárního práva. Každý

twinningový projekt má nejméně jednoho předvstupního poradce, který byl vyslán vládou některého členského státu nebo jiným oficiálním orgánem, aby pracoval na odpovídajícím ministerstvu v kandidátské zemi na realizaci konkrétního projektu po dobu nejméně 12 měsíců. Po ukončení twinningového projektu zůstane zavedený a oboustranně výhodný vztah mezi jednotlivými ministerstvy, agenturami, profesními organizacemi a regionálními orgány v členských státech EU a kandidátskými zeměmi.

Twinningový projekt se soustřeďuje na 5 klíčových oblastí:

- zemědělství,
- životní prostředí,
- hospodářská a sociální soudržnost,
- finance,
- spravedlnost a vnitřní věci.

Jedná se o sektory stanovené jako krátkodobé priority v Přístupovém partnerství. Podle specifických potřeb kandidátské země může být přiřazena šestá prioritní oblast, nebo se může počet oblastí rozšířit tak, aby pokrýval všechny oblasti komunitárního práva. Twinning rovněž pokrývá projekty zaměřené na přípravu kandidátských zemí na zavedení strukturálních fondů.

Twinning se zaměřuje na školení expertů na poli obecného práva, cel, veřejných účtů, rozpočtové kontroly, životního prostředí, telekomunikací, veterinární a fytosanitární inspekce, technické kontroly, statistiky, energetiky, reformy justice apod. V oblasti vnitřních věcí jde především o ilegální imigrace, pašování drog a mezinárodní zločin.

4.5.1 Formy asistence twinningu

Nejlepším a nejúčinnějším způsobem předání zkušeností a schopností jsou dlouhodobé pobyty twinnerů (od r. 2001 twinning light - krátkodobé programy). Twinneri – pracovníci veřejné správy členských států EU, jsou vysíláni do veřejných institucí kandidátských zemí.

Dlouhodobé asistence twinnerů jsou doplňovány o další aktivity, jako např.:

- poskytnutí krátkodobých expertů prostřednictvím příležitostných nebo
- opakovaných stáží, kteří zajistí plnění speciálních úkolů dle potřeb partnerské instituce;
- školení personálu nově zavedených systémů formou školení na místě a nebo formou intenzivních školicích pobytů v zemích EU;
- školení školitelů jednotlivých programů k zajištění udržitelnosti nových systémů;
- menší dodávky vybavení (např. počítačový hardware a software a jiná speciální zařízení nutná k realizaci projektu) a služeb (např. překlady textů, výměna dat a přístup do datových sítí EU).

Příprava twinningových smluv zahrnuje tyto akce:

- příprava projektu v rámci programu Phare,
- indikace projektů implementovaných pomocí twinningu,
- odeslání návrhů projektů členským státům EU,
- prezentace nabídek na twinning členskými státy,
- výběr nejlepší twinningové nabídky,
- schválení výběru členské země/instituce Evropskou komisí,
- příprava twinningové smlouvy (Twinning Covenant),
- schválení smlouvy Evropskou komisí,
- implementace (zajišťují příslušné instituce).

4.6. Příprava Phare v ČR

Proces předvstupní pomoci v ČR vychází z následujících programových dokumentů:

- Přístupové partnerství - zpracováno Evropskou komisí pro období 1998-1999 v souladu s Agendou 2000,
- Národní program přípravy ČR na členství v EU - vytyčení strategií vstupu do EU, dosažení priorit obsažených v Přístupovém partnerství,

- pravidelné hodnotící zprávy - Evropská komise vyhodnocuje pokrok ČR při plnění kritérií potřebných ke vstup do EU.

Samotná realizace pomoci se řídí prováděcími předpisy. Přístupová partnerství, Národní program přípravy ČR na členství v EU a Pravidelné hodnotící zprávy jsou podklady pro tvorbu Národních programů Phare, kterou zajišťuje Ministerstvo financí ČR ve spolupráci a odpovídajícími ministerstvy, dalšími orgány veřejné správy a Evropskou komisí.

Pomoc ES je pak čerpána na základě podepsaných *Finančních memorand*, která přesně vymezují množství pomoci a způsob čerpání prostředků. Finanční memorandum má povahu smlouvy mezi Evropskou unií, zastoupenou Evropskou komisí, a vládou České republiky. Vláda ČR se memorandumem zavazuje využít prostředky ročního programu za stanovených podmínek a na vybrané projekty. Memorandum je podepisováno národním koordinátorem zahraniční pomoci, kterým je I. náměstek ministra financí, a vedoucím Delegace Evropské komise v Praze. Součástí dokumentu je i podrobný popis jednotlivých fází implementace programu (vedení účetnictví, podmínky pro výběrová řízení a uzavírání smluv, způsob sledování, kontroly a hodnocení programu). Prostředky pomoci poskytnuté v rámci Finančního memoranda je možné využívat nejdéle tři roky od jeho podpisu. Zároveň nejpozději do dvou let od toho samého data musí být uzavřen kontrakt s dodavateli jednotlivých projektů.

4.7. Organizační struktura předvstupní pomoci

Program Phare se počínaje Národním programem Phare 1998 realizoval decentralizovaně. Byly ustanoveny funkce Národního koordinátora pomoci, Národního schvalujícího úředníka a Národního fondu. Tím byl vytvořen mechanismus, v němž jsou odděleny funkce koordinační, programovací a monitorovací od řízení finančních toků.

Národní koordinátor pomoci je oficiální představitel a hlavní kontaktní osoba, která je zodpovědná za přípravu, implementaci a monitorování všech programů pomoci ES. Jeho pracovištěm je Centrum pro zahraniční pomoc na Ministerstvu financí. Národní koordinátor pomoci je současně předsedou Společného monitorovacího výboru, kde

společně s Evropskou komisí koordinuje a monitoruje přípravu a implementaci všech nástrojů předvstupní pomoci ES.

Národní schvalující úředník nese odpovědnost za řízení finančních prostředků pomoci ES V ČR. Jeho pracovištěm je Národní fond na Ministerstvu financí. Tento úředník nese celkovou odpovědnost za hospodaření s finančními prostředky ES v České republice. Účty Národního fondu jsou vedeny v ČNB. S peněžními prostředky je nakládáno stejně jako se státními finančními aktivy, aby bylo zabezpečeno víceleté programování a převod prostředků do dalších let.

Národní fond představuje samostatný nástroj, pomocí něhož MF koordinuje řízení finančních toků z ES a tuzemských zdrojů k příjemcům pomoci a kontroluje dodržování postupů pro realizaci společných programů ES v ČR.

Nejvyšším koordinačním orgánem předvstupní pomoci je *Společný monitorovací výbor*. Jeho hlavním úkolem je monitorování a hodnocení implementace programů a projektů dle cílů, které jsou stanoveny ve Finančních memorandech. Společný monitorovací výbor doplňují Sektorové monitorovací podvýbory zasedající 2x ročně, které sledují postup implementace projektů v příslušném sektoru.

Implementace programu Phare se řídila manuálem Phare Decentralised Implementation System (DIS). 1.1.2001 byla jeho část nahrazena novým - Practical Guide for Phare, ISPA and SAPARD Contracting Procedures. Za administraci projektů odpovídají Implementační agentury, např.:

- Centrální finanční a kontraktní jednotka pro MF (CFCU),
- Národní vzdělávací fond pro MPSV (NVF),
- Centrum pro regionální rozvoj pro MMR (CRR),
- CzechInvest,
- Nadace rozvoje občanské společnosti(NROS).

4.8. Oblasti podpory fondu Phare 2000-2003

V roce 2000 směřovala podpora programu Phare do následujících sektorů:

Tabulka č. 4

Národní program Phare 2000	Implementace	Rozpočet Phare (€)	Kontrahování	Čerpání
Účast v komunitárních programech	n.a.	6 523 500	31.12.2000	30.6.2001
Politická kritéria	NROCFUCU	4 500 000	31.10.2002	31.10.2003
Ekonomická kritéria	CFCU	5 500 000		
Vnitřní trh	CFCU	5 600 000		
Zemědělství	CFCU	6 200 000		
Životní prostředí	CFCU	4 300 000		
Soudnictví a vnitro	CFCU	12 600 000		
Zaměstnanost a sociální věci	CFCU	1 300 000		
Administrativní kapacita	CFCU	1 500 000		
Hosp. a sociální soudržnost	CFCU/CRR	17 500 000		
Access 2000	NROS	1 670 000	30.11.2002	30.11.2003
Dodatená investiční podpora	MMR/CRR	8 100 000	30.11.2002	30.11.2003
CELKEM		72 293 500		
CBC Německo	MMR/CRR	10 000 000	31.10.2002	31.10.2004
CBC Polsko	MMR/CRR	5 000 000	30.11.2002	30.11.2004
CBC Rakousko	MMR/CRR	4 000 000	31.10.2002	31.10.2004
CELKEM CBC		19 000 000		
CELKEM ČESKÁ REPUBLIKA		91 293 500		

Zdroj: Ministerstvo financí České republiky

V roce 2001 směřovala podpora programu Phare do následujících sektorů:

Tabulka č. 5

Národní program Phare 2001	Implementace	Rozpočet Phare (€)	Kontrahování	Čerpání
Účast v komunitárních programech a Evropské agentuře životního prostředí	n.a.	7 220 000	31.10.2003	31.10.2004
Podpora neziskového sektoru	NROS	3 000 000		
Doprava-České dráhy	CFCU	2 000 000		
Vnitřní trh	CFCU	6 500 000		
Zemědělství	CFCU	8 280 000		
Životní prostředí	CFCU	5 100 000		
Soudnictví a vnítro	CFCU	13 250 000		
Zaměstnanost a sociální věci	CFCU	1 750 000		
Administrativní kapacita	CFCU	4 750 000		
Hosp. a sociální soudržnost	CFCU/CRR	13 550 000		
Jaderná bezpečnost	CFCU	2 190 000	30.11.2003	30.11.2004
CELKEM		67 590 000		
CBC Rakousko	CRR	4 000 000	30.09.2003	30.09.2005
CBC Německo	CRR	10 000 000	31.10.2003	31.10.2005
CBC Polsko	CRR	5 000 000	30.11.2003	30.11.2005
CELKEM CBC		19 000 000		
CELKEM ČESKÁ REPUBLIKA		67 609 000		

Zdroj: Ministerstvo financí České republiky

V roce 2002 směřovala podpora programu Phare do následujících sektorů:

Tabulka č. 6

Národní program Phare 2002	Implementace	Rozpočet Phare (€)	Kontrahování	Čerpání
Účast v komunitárních programech a Evropské agentuře životního prostředí	n.a.	7 939 512	31.10.2004	31.10.2005
Politická kritéria	NROS	3 000 000		
Doprava	CFCU	700 000		
Vnitřní trh	CFCU	18 280 000		
Zemědělství	CFCU	12 350 000		
Životní prostředí	CFCU	7 440 000		
Soudnictví a vníro	CFCU	18 650 000		
Zaměstnanost, sociální věci a zdravotnictví	CFCU	7 450 000		
Administrativní kapacita	CFCU	2 690 488		
Příprava na SF a KF	CFCU/CRR	6 300 000		
Jaderná bezpečnost	CFCU	4 060 000	30.11.2004	30.11.2005
CELKEM		88 860 000		
CBC Rakousko	CRR	4 000 000	31.10.2004	31.10.2005
CBC Německo	CRR	10 000 000	30.11.2004	30.11.2005
CBC Polsko	CRR	5 000 000	30.11.2004	30.11.2005
CELKEM CBC		19 000 000		
CELKEM ČESKÁ REPUBLIKA		88 879 000		

Zdroj: Ministerstvo financí České republiky

V roce 2003 směřuje podpora programu Phare do následujících sektorů:

Tabulka č. 7

Národní program Phare 2003	Implementace	Rozpočet Phare (€)	Kontrahování	Čerpání
Politická kritéria	NROS	1 000 000	31.10.2005	31.10.2006
Vnitřní trh	CFCU	8 170 000		
Zemědělství	CFCU	4 650 000		
Životní prostředí	CFCU	2 750 000		
Soudnictví a vnitro	CFCU	4 320 000		
Zaměstnanost, sociální věci a zdravotnictví	CFCU	5 110 000		
Administrativní kapacita	CFCU	2 750 000		
Hospodářská a sociální soudržnost	NVF/CRR/CZI	56 680 000		
CELKEM		85 430 000		
CBC Rakousko	CRR	4 000 000	30.11.2005	30.11.2006
CBC Německo	CRR	10 000 000	30.11.2005	30.11.2006
CBC Polsko	CRR	5 000 000	30.11.2005	30.11.2006
CELKEM CBC		19 000 000		
CELKEM ČESKÁ REPUBLIKA		85 449 000		

Zdroj: Ministerstvo financí České republiky

5. Přeshraniční spolupráce, program Phare CBC

5.1. Důvody přeshraniční spolupráce

Přeshraniční spolupráce mezi příhraničními regiony v Evropě má dlouholetou tradici. Politické změny, zavedení demokratických systémů a členství v EU umožnily přeshraniční spolupráci v některých západoevropských státech (např. Řecko, Španělsko, Portugalsko) až v 80. letech. V zemích střední a východní Evropy až po roce 1989.

Po 2. světové válce se zástupci příhraničních oblastí sešli za účelem projednání odstranění hraničních bariér a možnosti přeshraniční spolupráce. Motivy, které k tomuto kroku vedly, byly především zlepšení životní úrovně, trvalé zajištění míru, odstranění hraničních bariér, omezení a jiných faktorů, které vedly k rozdělení lidí a institucí v sousedících příhraničních regionech.

Lidé v příhraničních oblastech si uvědomovali, že pokud chtějí žít stejně jako obyvatelé ve vnitrozemí, musí omezit nebo odstranit negativní vlivy spojené s hranicemi. Chybějící zákonný a administrativní rámec umožnil dosáhnout na regionální úrovni jen malého úspěchu. Důsledkem bylo založení regionálních svazů na obou stranách hranic podle příslušného národního práva. Svazy se zabývaly společnými zájmy a usilovaly o optimalizaci přeshraniční spolupráce. Obyvatelstvo v příhraničních regionech očekávalo řešení problémů např. v oblastech:

- veřejná správa a plánování, rozdílné administrativní struktury, územní plánování, organizace a metody,
- daně, sociální zabezpečení, vzdělání a výchova, konkurence,
- jazykové vzdělávání a uznání kvalifikace,
- budování infrastruktury, veřejná zařízení, životní prostředí.

Problémy ve výše uvedených oblastech, vedly ke špatnému umístění investic na obou stranách hranice.

Jako příklad, kde jsou vidět rozdíly mezi příhraničím a vnitrozemím, můžeme použít samotnou Českou republiku a problematiku nezaměstnanosti. Regiony při hranicích patří k těm, jenž se mohou „pochlubit“ nejvyšší nezaměstnaností v ČR. Např. okresy Most nebo Karviná. Jde o oblasti, kde hlavním tahounem hospodářství byl v minulosti těžba železa a průmysl. Ten je dnes na ústupu, neboť se hledají nové ekologické formy zdrojů energie a lidé jsou nuceni hledat si práci v jiných oborech, dojíždět za prací do velkých měst, které se nacházejí ve vnitrozemí. Celkově v oblastech při hranicích se průmyslu příliš nedaří. Možná je to díky i přírodním podmínkám. Mám na mysli hory, které tvoří velkou část severní hranice České republiky. Z toho také plyne perifernost těchto regionů.

Od 70. let se přeshraniční spolupráce zintenzivňuje, i díky pomoci pracovního sdružení Evropské příhraniční regiony (AGEG), které bylo založeno v roce 1971. Sdružení navázalo kontakty s Radou Evropy, s Evropským parlamentem, s Evropskou komisí a s národními vládami.

Síť příhraničních a přeshraničních regionů se stala důležitým prvkem při rozvoji spolupráce na evropských hranicích a při rozvoji podpůrných programů ve prospěch příhraničních regionů v celé Evropě.

Ve střední a východní Evropě začala přeshraniční spolupráce po otevření hranic v letech 1989/1990. Zejména na těchto po dlouhou dobu uzavřených hranicích se ukázala nutnost přeshraniční spolupráce. Dnes již existují četné přeshraniční a příhraniční regiony, kde jsou organizovány a realizovány přeshraniční iniciativy a akce. Regiony střední a východní Evropy jsou podporovány programy např. PHARE-CBC nebo TACIS-CBC.

Mezi hlavní motivy přeshraniční spolupráce řadíme:

- přeměna hranice na místo setkání sousedů,
- překonání vzájemných předsudků a nenávisti mezi obyvateli příhraničních regionů plynoucích z historického vývoje,
- budování demokracie, regionální a komunální správy,
- překonání periferní polohy a izolace,

- podpora hospodářského růstu a životní úrovně,
- rychlé přiblížení a začlenění se do Evropské unie.[7]

5.2. Typy příhraničních regionů

Příhraniční a přeshraniční regiony se od sebe navzájem odlišují. Např. v geografické velikosti, hustotě obyvatelstva, hospodářských parametrech, stupni rozvoje apod. Můžeme tak regiony členit podle různých kritérií. V přeshraniční spolupráci je možné rozlišovat následující typy regionů:

- příhraniční regiony v EU v cílových oblastech 1, jež se nacházejí na vnitřních a vnějších hranicích EU. Do této skupiny patří regiony, jejichž hrubý hospodářský produkt na jednoho obyvatele (HDP), činí méně než 75% průměru.
- příhraniční regiony ve vnitrozemí Evropské unie s pokročilým hospodářským rozvojem, ale se speciálními problémy. Jedná se o regiony se strukturálními problémy v sektorech průmyslu a služeb, zemědělství nebo v oblastech závislých na rybolovu.
- příhraniční regiony na hranicích mezi vstupujícími kandidáty do EU a na nových budoucích vnějších hranicích EU.
- příhraniční regiony u námořních hranic.

Jednotlivé typy regionů se mohou vzájemně překrývat.

Kritéria, která jsou důležitá pro určování jednotlivých typů regionů, zahrnují:

- *Stupeň homogenity přeshraničního regionu.* Některé regiony jsou v určitých oblastech totožné. Společná identita může vyplývat z historických, kulturních, jazykových kořenů - např. euroregiony Euroregion (Holandsko/Německo), Galicia-Região Norte (Španělsko/Portugalsko), Kvarken (Finsko/Švédsko/Norsko). Jiným příhraničním regionům taková identita chybí, např. z geografických důvodů (kvůli moři - Nord-Pas-de Calais ve Francii a Kent ve VB, kvůli horskému hřebeni - Pyreneje, Alpy).

- *Stupeň podpory regionu v rámci strukturální politiky EU.* Existuje pořadí poskytování podpory počínaje nejméně rozvinutými oblastmi, přes lépe rozvinuté regiony (převážně ve střední části unie), až po nejsilnější, které se také převážně nacházejí ve vnitřních oblastech EU.

- *Poloha podél hranice EU.* Jedná se o regiony, které se nacházejí na vnitřních nebo vnějších hranicích EU a buď jsou na perifériích a jsou méně rozvinuté (např. Řecko/Balkán, Německo/Polsko) nebo se nacházejí v silně rozvinutých oblastech Evropy (např. Itálie/Švýcarsko, Skandinávie).

- *Přírodní geografické znaky* - např. hranice tvořené horskými hřebeny (Alpy, Pyreneje) nebo námořní hranice (Sardinie (I)/ Korsika (F)).[8]

Různé kombinace těchto a jiných faktorů vytvářejí rozličné typy příhraničních a přeshraničních regionů.

5.3. Typy přeshraničních struktur

Přeshraniční struktury se mohou výrazně lišit z hlediska rozsahu funkcí, způsobilosti (technických, finančních, rozhodovacích) a účelu. Nejběžnější typy přeshraničních struktur jsou:

- euroregiony,
- pracovní společenství.

Euroregiony

Mnoho orgánů pro přeshraniční spolupráci je známo pod názvem "euroregion". Z hlediska právní formy a organizace nejsou euroregiony stejné, ale mají řadu společných prvků.

Euroregion představuje sdružení regionálních a místních institucí na obou stranách státní hranice, někdy s parlamentním shromážděním. Jde o přeshraniční organizaci s

trvalým sekretariátem a s odborným a správním personálem a s vlastními finančními prostředky. Podle soukromého práva je euroregion založen na účelových národních svazech nebo nadacích na obou stranách hranice dle příslušného platného veřejného práva. Nebo podle veřejného práva, je tato struktura založena na mezistátních smlouvách, které upravují členství oblastních institucí.

Způsob práce je založen na strategické spolupráci, na dlouhodobém rozvoji, nikoli na opatření orientovaná na jeden případ. Centrem všech přeshraničních vazeb jsou: občané, politici, instituce, hospodářství, sociální partneři, kulturní podniky, apod. a předpokládá se jejich účast na programech, projektech a rozhodovacích procesech. Přeshraniční rozhodnutí se realizují na státní úrovni a s ohledem na postupy, které je možno provést na obou stranách hranic - vyvarování se konfliktů kompetenčních a strukturálních pravomocí. Partnerská spolupráce probíhá jak vertikálně (Evropa, stát, region, místně) na obou stranách hranice, tak horizontálně nad rámec hranic. Předpokladem pro podporu ze třetí strany je vyvinutí vlastní iniciativy a použití vlastních prostředků.

Mezi náplň přeshraniční spolupráce patří:

- vymezení pracovní oblasti dle společných zájmů (např. infrastruktura, kultura apod.),
- spolupráce ve všech oblastech života: bydlení, práce, volný čas, kultura,...
- stejný důraz na sociálně-kulturní spolupráci jako na spolupráci hospodářsko-infrastrukturální,
- realizace smluv, dohod a ujednání, které byly uzavřeny na evropské úrovni a mezi státy, a jejich zavedení do přeshraniční praxe,
- poradenství, podpora a koordinace přeshraniční spolupráce v následujících oblastech:
 - hospodářský rozvoj
 - turistika a rekreace
 - transport a doprava
 - agrární rozvoj
 - územní plánování
 - inovace a transfer technologií

- ochrana životního prostředí a přírody
- škola a vzdělání
- kultura a sport
- sociální spolupráce
- zdravotnictví
- záchranářství a ochrana proti a při katastrofách
- energie
- komunikace
- hospodaření s odpady
- veřejná bezpečnost [7]

Pracovní společenství

Regionální, místní orgány nebo jiné organizace se mohou dohodnout na spolupráci, např. podpisem protokolu o spolupráci nebo právně nezávaznou dohodou, a vytvořily určitý druh struktury, většinou bez vlastní právní subjektivity. Takto vytvořené struktury se zpravidla označují jako pracovní společenství a nejčastěji je tvoří regionální orgány.

Hlavními společnými znaky těchto struktur jsou:

- jejich stálost,
- někdy samostatná identita, ale často si ponechávají identitu svých členů,
- na postu předsedy se obvykle střídají zástupci členů, kteří zároveň tvoří sekretariát, výbor nebo pracovní skupiny,
- účastníci přeshraničních struktur vystupují jako zástupci svých vlastních orgánů.

Obvykle jsou tyto struktury zaměřeny na činnosti strategického plánování nebo na rozvoj určitých projektů.

5.3.1 Přeshraniční struktury ve střední a východní Evropě

V roce 2000 ve střední a východní Evropě existovaly četné přeshraniční struktury. Tyto struktury jsou značně rozmanité. Můžeme je rozlišovat podle následujících kritérií:

- geografická poloha k EU (na vnějších hranicích EU),
- spolupráce mezi příhraničními oblastmi sdružených států

- spolupráce příhraničních oblastí na budoucích vnějších hranicích EU s Ruskem, Běloruskem, Ukrajinou a Moldávií.

Většina euroregionů a podobných institucí byla založena na vnějších hranicích EU, např. Estonsko (EST/FIN), Polsko (PL/D), Česká republika (CZ/A), Slovensko (SK/A), Slovinsko (SLO/IT). Jedná se o nejvíce rozvinuté přeshraniční oblasti ve střední a východní Evropě. Za pomoci programů Interreg a Phare-CBC došlo na vnějších hranicích k úspěšnému rozvoji těchto oblastí. K významným euroregionům patří North Karela (FIN/RUS), Pomořany (D/PL/S), Pro Europa Viadrina (D/PL), Nisa (D/PL/CZ), Elbe-Labe (CZ/D), Krušné hory (CZ/D), Egrensis (D/CZ), Bavorský les/Český les (A/CZ/D), Záhorie-Weinviertl (CZ/A/SK). Nejstarším euroregionem je euroregion Nisa založený v roce 1991 v Žitavě (D) na hranici mezi Polskem, Německem a Českou republikou.

Na hranicích mezi kandidátskými zeměmi, ale také na jejich vnějších hranicích k Rusku, Bělorusku, Ukrajině a Moldávii vzniklo mezi lety 1990 a 1990 několik euroregionů nebo přeshraničních pracovních sdružení. Například euroregiony na česko-polsko-slovenských hranicích, euroregion Carpathian (HU/PL/SK/UKR/RO), euroregion Váh-Dunaj-Ipel (SK/HU), euroregion Dunaj-Drava-Sava (CRO/HU).

5.4. PHARE-CBC - program přeshraniční spolupráce

Program přeshraniční spolupráce (Cross-Board-Co-operation) je samostatným programem v rámci Phare s určenou alokací na příhraniční euroregiony. Program byl zahájen v roce 1994 na podporu aktivit dvoustranné přeshraniční spolupráce v regionech zemí střední a východní Evropy se sousedícími zeměmi EU. Phare-CBC je zaměřen na pomoc příhraničním regionům při překonávání specifických problémů jejich rozvoje. Především jsou podporovány investiční programy týkající se infrastruktury. Program spolupracuje na německé a rakouské straně s programem Interreg III (iniciativa Společenství, která podporuje rozvoj pozemních i námořních pohraničních regionů členských zemí).

Původní předpisy Komise, týkající se Phare CBC, vznikly v roce 1994 a zajišťovaly chod programů na hranicích mezi zeměmi střední Evropy a členských států EU. V roce 1998 zavedla Komise předpisy nové, jenž sledují následující cíle:

- podporovat přeshraniční spolupráci regionů střední a východní Evropy se sousedními regiony EU a přistupující země. Tato spolupráce by měla být spojena se zájmem místních lidí a probíhat s ohledem na životní prostředí.
- podporovat vznik a rozvoj sítí spolupráce na obou stranách hranic a zřízení vazeb mezi těmito sítěmi a sítěmi Společenství.[9]

Novými předpisy iniciativy Phare CBC se rozšířila geografická způsobilost žadatelů započtením hranic mezi 10 kandidátskými zeměmi střední Evropy, byly určeny vhodné činnosti pro programy Phare CBC a byly představeny nové plánovací a realizační nástroje (společné programovací dokumenty, společné výbory pro spolupráci a společné fondy malých projektů).

Činnosti, na které se vztahuje iniciativa Phare CBC:

- zmírnění překážek bránících volnému pohybu osob, výrobků a služeb přes hranice,
- zlepšení infrastruktur,
- ochrana životního prostředí a řešení problémů způsobených blízkostí vnější hranice,
- opatření pro rozvoj zemědělství a venkova,
- opatření v oblasti energetiky a dopravy zaměřená na dokončení Transevropských sítí,
- činnosti spojené se spravedlností a domácí komunální politikou,
- podpora obchodní spolupráce, podnikového rozvoje, finanční spolupráce a spolupráce mezi institucemi zastupujícími obchodní sektor,
- pomoc při investování a zajištění podpůrných služeb a zařízení, zvláště při získávání technologií a marketingu malých a středních podniků,
- opatření pro zajištění vzdělávání a zaměstnanosti,
- místní hospodářský rozvoj, rozvoj turistického ruchu,

- podpora spolupráce ve zdravotnictví, sdílení zdrojů a zařízení na přeshraničním základně,
- rozvoj a nebo vytvoření zařízení a zdrojů pro zlepšení toků informací a pro kvalitnější komunikaci mezi příhraničními regiony, včetně podpory rádia, televize, tisku a dalších médií,
- kulturní výměna,
- iniciativy spojené s místním proškolením a vzděláváním, zaměstnaností.

V letech 1999 a 2000 byly programy Phare CBC připraveny podle těchto nových předpisů. V novém období Strukturálních fondů EU by měly programy Phare CBC spadat do Oblasti A programů Interreg. Oblast A představuje přeshraniční spolupráci mezi sousedními orgány, která povede k rozvoji přeshraničních hospodářských a sociálních center na základě společných strategií udržitelného územního rozvoje.

V období po roce 2000 všechny příhraniční regiony mezi zeměmi EU a zeměmi střední Evropy spadají do nových společných programových dokumentů, které jsou na straně EU schváleny podle pravidel Strukturálních fondů a procedurálních pravidel a na straně zemí střední Evropy podle pravidel a procedur Phare. Podobný přístup je uplatňován mezi jednotlivými zeměmi střední Evropy, které spadají pod iniciativu Phare CBC.

5.5. Phare CBC v České republice

Program Phare CBC podporuje přeshraniční spolupráci mezi Českou republikou-Německem, Českou republikou-Rakouskem a trilaterální spolupráci mezi Českou republikou-Německem-Polskem a Českou republikou-Rakouskem-Slovenskem.

Program se realizuje od roku 1994 s Německem, od roku 1995 pak s Rakouskem. Spolupráce se Slovenskem a Polskem byla zahájena až v roce 1999. Ke konci roku 1998 Evropský parlament rozhodl o možnosti programů Phare CBC i mezi kandidátskými zeměmi.

Z hlediska finančního objemu jde o největší samostatný program v rámci Phare. Představuje asi 50% veškerých prostředků Evropské unie určených na podporu. Pro

Českou republiku znamená největší program v rámci regionální politiky, který se zaměřuje na rozvoj hospodářsky problémových nebo strukturálně postižených příhraničních oblastí.

Program se zaměřuje na:

- podporu transformačního procesu ČR a usnadnění procesu integrace ČR do EU,
- podporu a propagaci hospodářského rozvoje příhraničních regionů, posilování konkurenceschopnosti, ožívování hospodářství na obou stranách hranic,
- překonávání problémů zatěžujících regiony na obou stranách hranice (např. znečišťování životního prostředí),
- snižování periferního charakteru těchto oblastí, zvyšování životní úrovně obyvatel,
- prohlubování spolupráce mezi občany hraničních regionů.

Program se řídí nařízeními Evropské komise (pro programy 1994-1997 nařízením č. 1628/1994 a pro programy od roku 1998 č. 2760/1998). V těchto směrnících jsou uvedeny tyto nejdůležitější body:

- podporována může být pouze akce v pohraničním regionu, který vymezí daný stát v dohodě s Evropskou komisí,
- program musí být v souladu s programem Interreg III, který se zabývá podporou příhraničních oblastí v EU,
- z věcného hlediska může být podporována široká škála projektů (investiční i neinvestiční), přednost by měly mít tzv. společné projekty a projekty obcí,
- projekty musí mít pozitivní dopad na území sousedního státu a musí usnadňovat spolupráci příhraničních regionů,
- příspěvek je zpravidla poskytován ve formě dotace a je požadována spoluúčast české strany na financování (min. 25% nákladů),
- k realizaci programu je nutné ustanovit s orgány sousední země Společný programový a monitorovací výbor, který posuzuje soulad programu Phare CBC s programem Interreg III. Výbor má za úkol schválit výběr projektů a sleduje i realizaci programu.[9]

Realizaci programu v České republice má na starost Ministerstvo pro místní rozvoj. Příprava a realizace probíhá v rámci sekce pro mezinárodní vztahy a evropskou integraci. Vrchní ředitel této sekce odpovídá Evropské komisi. Sekce je zřizovatelem Centra pro regionální rozvoj, která odpovídá za vlastní realizaci projektů programu Phare CBC, za realizaci dalších regionálních programů EU a dalších činností v rámci řešené problematiky. Ředitelka Centra pro regionální rozvoj je i ředitelkou PMU (Programme Management Unit) - řídicí jednotky programu Phare CBC.

5.5.1 Projekty programu Phare CBC

Pro programy přeshraniční spolupráce jsou vymezena území, pohraniční oblasti. Např.:

ČR-SRN: Liberec, České Lípa, Most, Chomutov, Karlovy Vary.....

ČR-Rakousko: České Budějovice, Znojmo, Břeclav....

Lokalizace projektů je vymezena okresy ležícími při státní hranici. V případě výrazného přeshraničního efektu lze podpořit i projekty z okresů sousedních, ale nároky na tyto projekty jsou zpřísněny.

Pro trilaterální projekty bylo vymezeno území euroregionu Nisa na česko-polsko-německé hranici a okresy Hodonín, Břeclav, Brno-město na česko-slovensko-rakouské straně.

5.5.2 Oblasti podpory

Postupně se zvětšuje náročnost EU na navrhované projekty. Důraz je kladen na projekty, které respektují záměr regionální politiky. V dalším období mohou být podporovány pouze projekty, které vycházejí z aktualizovaných dokumentů, odsouhlasených zahraničním partnerem. V rámci vymezených pohraničních oblastí mohou být podporovány projekty společné - realizované na obou stranách hranice nebo projekty realizované pouze na území České republiky s pozitivním přeshraničním účinkem. Obecně může jít o projekty z oblastí:

- dopravy - rozvoj a modernizace silniční a železniční dopravy směrem k hranicím, rozvoj přeshraničních dopravních služeb a opatření,
- technické infrastruktury - instalace a modernizace systémů dodávek ekologicky šetrných druhů energie v těsné blízkosti státní hranice,
- životního prostředí - výstavba a modernizace systémů čištění odpadních vod, sanace znečištěné půdy,
- hospodářského rozvoje - podpora cestovního ruchu (stezky pro pěší a cyklisty), budování turistických informačních center, spolupráce hospodářských komor,
- zemědělství, lesnictví - spolupráce při zpracování a prodeji zemědělských produktů, pořádání společných výstav a trhů, akce spojené s obnovou venkova,
- lidských zdrojů - zvyšování kvalifikace, projekty podporující zaměstnanost,
- řízení programu - zpracování studií a společných regionálních rozvojových programů, malé projekty zařazené do Fondu malých projektů.

Zadavatelé projektu

Zadavatelem projektů může být subjekt veřejné správy - obce, sdružení obcí, státní organizace, akciové společnosti s majoritním podílem státu nebo obce. Příspěvek Evropské komise je poskytován ve formě grantu (nenávratná dotace). Investor-zadavatel se musí podílet minimálně 25% celkových nákladů (nižší podíl spolufinancování je možný např. u Fondu malých projektů). Pokud by byl vybrán projekt obchodní společnosti realizující zisk, nešlo by o grant, ale finančně výhodnou půjčku nebo návratnou dotaci. Doba realizace projektu je dva roky od podepsání Finančního memoranda (právní dohoda mezi ČR v zastoupení MMR a Evropskou komisí).

Projekty jsou vybírány na základě kritérií:

- soulad projektu s příslušným Víceletým indikativním programem,
- přeshraniční dopad projektu,
- kvantifikovaný přínos projektu pro danou oblast,
- úroveň vnitřní míry návratnosti projektu,
- stupeň připravenosti projektu,

- vliv projektu na životní prostředí,
- úroveň a zabezpečení spolufinancování,
- zapojení místních a regionálních orgánů do přípravy, realizace, spolufinancování projektu,
- doporučení realizace projektu ze strany místních, regionálních či dalších orgánů na protilehlé straně hranice.

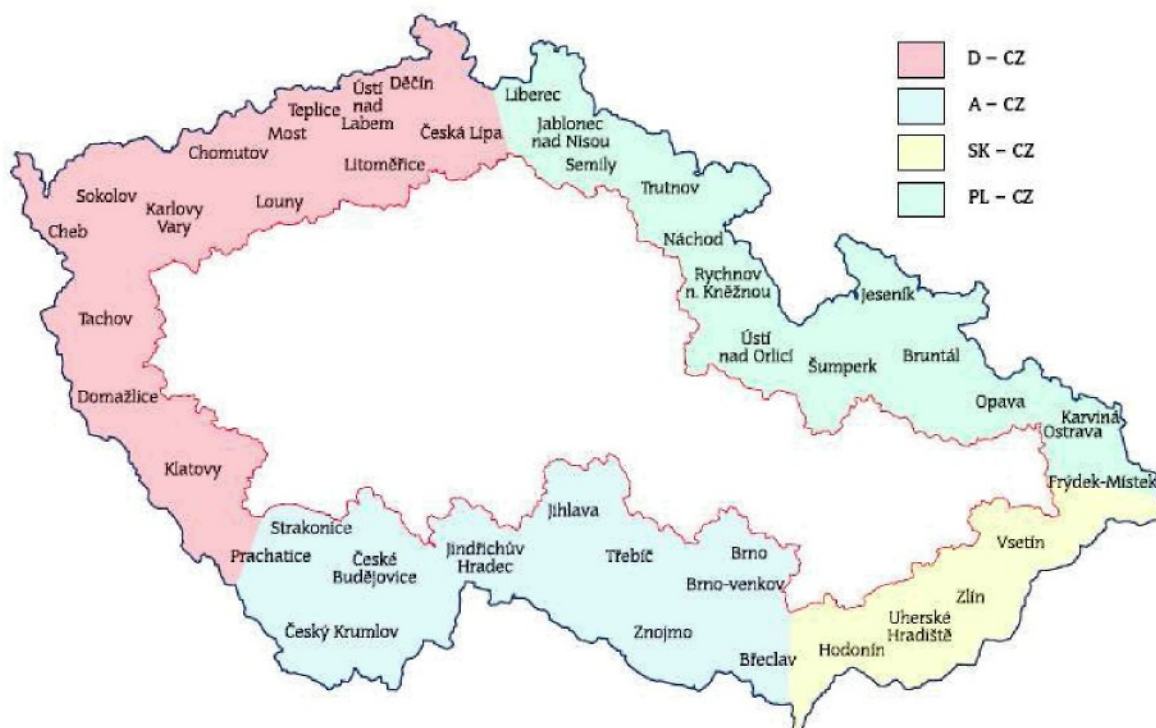
Organizační postup při schvalování projektů:

1. Ministerstvo pro místní rozvoj zpracuje na základě pokynů Evropské komise směrnice pro jednotlivé roky programu. Směrnice je zaslána do pohraničních oblastí s časovým harmonogramem a postupem. Odpovědné subjekty informují investory a stanoví termín předání projektů.
2. Investoři předají své návrhy.
3. Návrhy projektů jsou dále předány:
 - Ministerstvu pro místní rozvoj, odboru pro přeshraniční spolupráci,
 - regionálním zástupcům Programové komise (komunální sdružení obcí Nisa, Labe, Krušné Hory, Chebsko a Šumava, Výbory pro spolupráci s Dolním a Horním Rakouskem),
 - příslušným ministerstvům.
4. Seznámení příhraničních partnerů s navrhovanými projekty.
5. Zasedání Programové komise - schválení širšího seznamu projektů za českou stranu.
6. Úpravy projektů, překlady do angličtiny a zaslání Programovou komisí schválených projektů předsedům německé a rakouské části Společného programového a monitorovacího výboru.
7. Projednání a schválení konečného seznamu projektů pracovními skupinami a Společným programovým a monitorovacím výborem za účasti zástupců EU, úpravy popisů projektů dle připomínek zahraničních partnerů a expertů.
8. Zaslání finančního návrhu Phare CBC včetně popisu projektů Evropské komisi ke schválení.

Konečné odsouhlasení výběru projektů, které jsou předkládány v rámci tzv. Finančního návrhu, provádí Řídící výbor Phare. Na základě jeho rozhodnutí může být zahájena realizační fáze programu Phare CBC.

5.6. Oblasti využívající program Phare-CBC

Obrázek č. 1

Zdroj: Programy pomoci Evropských společenství 2003/2004, MF ČR

6. Společný fond malých projektů

Na základě pozitivních zkušeností ze sousedních zemí byl v rámci programu Phare CBC zřízen Fond malých projektů. Nejedná se o jeden velký projekt, ale o více finančně méně náročných projektů.

Všeobecným cílem FMP je podpora projektů "people to people" a neinvestičních projektů v rámci Phare CBC. Od svého vzniku se FMP neustále vyvíjel až se transformoval na tzv. Společný fond malých projektů (SFMP). V roce 1999 byly projekty "people to people" doplněny o Projekty cestovního ruchu a o Malé infrastrukturní projekty. V ročníku 2000 obsahoval SFMP jen programy "people to people" a Malé infrastrukturní projekty (zlepšení základní technické infrastruktury). Mezi další všeobecné cíle FMP patří:

- podpora při tvorbě trvalých kooperačních struktur mezi místními a regionálními organizacemi v daném pohraničním regionu, zvláště mezi organizacemi, které jsou zastoupeny na obou stranách,
- podpora při budování a rozvíjení odborných kapacit místních a regionálních institucí.

SFMP je nástrojem, který umožňuje podporu velkého množství drobných aktivit a záměrů, které nevyžadují časově náročnou přípravu. SFMP je nástrojem, kterým mohou regiony rychle reagovat na průběžně vznikající potřeby podpory projektů menšího rozsahu. Protože Společný fond malých projektů je součástí Phare CBC, předpokládá se při každém jeho využití prokazatelný přeshraniční charakter daných projektů. Projekty SFMP jsou zaměřeny konkrétněji a mají vést k hlubší spolupráci mezi skupinami lidí na obou stranách hranice. Cílem a důležitým přínosem SFMP by mělo být přímé zapojení místních subjektů do celého procesu realizace.

SFMP musí být v souladu s Interreg III. V rámci Interreg III. byly v některých euroregionech zřízeny dispoziční fondy. Pokud existují takové fondy i na straně zahraničního partnera na druhé straně hranice, může SFMP podporovat i přeshraniční

projekty, které je možné financovat jak z programu Phare CBC, tak z programu Interreg III. V tomto případě musí být dodrženy pracovní postupy Phare a Interreg III.

Fond malých projektů je součástí Phare CBC, a proto se řídí základními směrnicemi, pravidly a jinými dokumenty, které platí pro program Phare CBC a jeho projekty.

6.1. SFMP v České republice

Mezi specifické cíle SFMP v České republice patří:

- rozvíjení kulturní spolupráce mezi sousedícími regiony na obou stranách hranice,
- podpora a zvyšování počtu společných přeshraničních setkání různých skupin obyvatel,
- podpora akcí zaměřených na místní a regionální socioekonomický rozvoj,
- podpora vzdělávacích aktivit jak pro jednotlivce, tak instituce, které působí v oblasti místního a regionálního rozvoje,
- poskytovat veřejnosti informace týkající se přeshraniční spolupráce.[9]

Česká směrnice vychází ze zásady, která spočívá ve vytvoření několika regionálních FMP, tzv. decentralizovaný přístup. Znamená to, že instituce v regionech mají za úkol zabezpečit provádění jednotlivých kol výzev k předkládání návrhů projektů, jejich zhodnocení a výběr, uzavírání smluv s dodavateli, monitorování realizace projektů a evidenci čerpání finančních prostředků. Takovými institucemi jsou *Řídící výbory* nebo *Sekretariáty regionálních FMP*. Organizací, která se zodpovídá Evropské komisi za použití prostředků a má zajišťovat dohlížecí a sledovací roli, je PMU.

Tvorba struktury SFMP se řídí těmito zásadami:

- omezený počet regionálních FMP,
- co největší využití již existujících struktur,
- respektování regionální identity.

Na základě těchto zásad se v případě SFMP Česká republika - Německo vychází z územního vymezení regionů, které je shodné s územní strukturou regionů. V česko-německé příhraniční oblasti je tak celkem pět regionálních FMP. Přístup k FMP nemají pouze členové euroregionu, ale také subjekty, které mají sídlo na území daného regionu.

V rámci ČR-SRN bylo vytvořeny tyto regionální FMP:

- Nisa
- Labe
- Krušné hory
- Egrensis
- Šumava

V česko-rakouské příhraniční oblasti byl vytvořen FMP Jižní Morava, který kromě moravských okresů zahrnuje i okres Jindřichův Hradec. Další z jihočeských okresů, Český Krumlov, spadá do regionu Šumava. Pro okres České Budějovice byl vytvořen samostatný region Jižní Čechy.

Příděly finančních prostředků se pro dané regiony řídí následujícími ukazateli:

- délka hranice regionu (váha 80%),
- počet obyvatelstva regionu (váha 20%).

6.2. Organizační struktura SFMP

Snahou je vycházet z již existujících institucí a organizací v regionech a vyhnout se tvorbě struktur nových. Především by měly být využity instituce, které byly zřízeny nebo jsou podporovány Phare. Prvky organizační struktury jsou:

- PMU CBC Phare na Ministerstvu pro místní rozvoj - nese odpovědnost vůči Evropské komisi za použití finančních prostředků a dodržení pravidel a procedur stanovených Komisí.

- Řídící výbory v regionech - pro každý regionální FMP jeden Řídící výbor, který nese odpovědnost za činnost FMP. Rozhodují o výběru projektů a dohlíží nad činnostmi FMP. Představují reprezentativní vzorek organizací v regionu.
- Sekretariáty v regionech - výkonný orgán, jehož hlavní funkce spočívá v odborné a technické podpoře Řídícího výboru, a zabezpečení agendy FMP.

6.3. Akce podporované SFMP

Kulturní výměny - setkání a výměny mládeže, umělecká a sportovní činnost, akce s důrazem na založení tradice a dlouhodobou spolupráci.

Místní demokracie - zahrnuje aktivity od fungování systémů až po systémy finančního hospodaření, možnosti využití informačních technologií. Projekty mohou obsahovat zpracování materiálů o místní, regionální historii a vývoji přeshraniční spolupráce.

Lidské zdroje - spadají sem krátkodobé kurzy a akce, jazykové kurzy, které umožňují přeshraniční rozvoj a spolupráci. Výměny know-how a zkušeností v oblasti vzdělávání na různých úrovních.

Plánovací a rozvojové studie - projekty, které poskytují základ pro plánování v rámci regionu (např. řešení problematiky životního prostředí a ochrany přírody).

Ekonomický rozvoj a turistika - návrhy na rozvoj drobného podnikání, marketingové iniciativy, výstavy, reklamní akce. Vytvoření přeshraničních kooperačních struktur a partnerství mezi podpůrnými subjekty (profesní komory, sdružení, výzkumné instituce).

Oblast turistiky - poskytování informací, marketingu, reklamy, značení cest, vydávání vícejazyčných materiálů.

Životní prostředí - specifické problémy regionálního životního prostředí, příprava studií, zhodnocení problémů, školení v oblasti životního prostředí.

Maximální příspěvek z Phare na jeden projekt činí 50 000 EUR. Řídící výbor může stanovit sumu nižší než je maximální příspěvek. Minimální příspěvek činí 1 000 EUR. Každý projekt musí být spolufinancován uživatelem. Minimální podíl činí 10% nákladů projektu. Řídící výbor může stanovit vyšší podíl spolufinancování. Spoluúčast uživatele musí mít vždy formu finančního příspěvku.

Subjekty, které mohou žádat o příspěvek, jsou organizace neziskové, decentralizované a místní, jež mají sídlo v příslušném regionu. Jedná se především o:

- města a obce v rámci daného regionu,
- úřady na úrovni okresu,
- zájmová sdružení PO (např. euroregiony),
- organizace, které založily nebo zřídily obce,
- profesní komory,
- nadace,
- obecně prospěšné společnosti,
- občanská sdružení,
- další nevládní organizace.

Subjekty, které produkují výnosy a politické strany, nemohou získat příspěvek z FMP.

6.4. Kritéria pro hodnocení a výběr projektů

Nositel projektu

- Důvěryhodnost předkládajícího subjektu a jeho schopnost projekt realizovat (zkušenosti navrhující organizace).
- Schopnost pracovníků navrhující organizace svůj projekt technicky realizovat a řídit (úroveň personálního zabezpečení projektu).
- Předpoklady pro technické zabezpečení projektu.

- Úroveň partnerských vztahů mezi předkládající organizací a ostatními subjekty v regionu a partnerskými organizacemi na druhé straně hranice⁶.

Projekt

- Přípravenost projektu k realizaci.
- Reálnost a oprávněnost finančního rozpočtu projektu a struktury navrhovaných výdajů.
- Reálnost časového harmonogramu realizace projektu.
- Přeshraniční dopad a přínosy projektu.
- Vztah k ostatním projektům a programům.
- Respektování pravidel programu CBC, v jehož rámci je projekt navrhován, pokud sdružuje jeden FMP finanční prostředky ze dvou různých programů.
- Soulad projektu s regionální strategií a prioritami rozvoje⁷.

⁶ Program Phare CBC, Ministerstvo pro místní rozvoj, informační publikace, 1997

⁷ Program Phare CBC, Ministerstvo pro místní rozvoj, informační publikace, 1997

7. Realizace SFMP v České republice

Tato část diplomové práce se konkrétněji zaměřuje na Společný fond malých projektů v České republice.

Snahou bylo porovnat jednotlivé euroregiony ČR v této oblasti. Problém nastal při získávání informací o SFMP. Obrátila jsem se na Ministerstvo pro místní rozvoj s prosbou o poskytnutí informací o výše zmíněném fondu. Bohužel, odpovědi jsem se nedočkala. Podle toho usuzuji, že úplná statistika týkající se počtu projektů v jednotlivých oblastech zaměření a objemu finančních prostředků na ně, s největší pravděpodobností neexistuje.

Kontaktovala jsem tedy všechny euroregiony ČR. Zaslala jim stejnou prosbu, jako na MMR. Výsledkem bylo, že se mi ozvaly a potřebné informace poslaly pouze 4 euroregiony – euroregion Elbe-Labe, euroregion Těšínské Slezsko, euroregion Jižní Morava a euroregion Praděd. Některé euroregiony mají informace o SFMP uvedené na svých webových stránkách. Nakonec se mi tedy nepodařilo sehnat informace asi u pěti euroregionů.

Kapitola je tedy strukturována následovně: geografická poloha každého euroregionu a k němu informace týkající se SFMP.

V České republice je 13 euroregionů. Euroregiony jsou území, která vykazují na základě své geografické blízkosti kulturní, hospodářskou a mnohdy i historickou spojitost překračující státní hranice. Jedná se o dobrovolná sdružení měst a obcí daného regionu rozděleného státní hranicí. Společným cílem je překonávat nevýhody jejich periferního postavení a vytvořit z příhraničních oblastí prosperující a atraktivní místo pro život zdejších lidí. Koncepce euroregionů je založena na poznatku, že sousedící regiony mají často podobné zájmy a problémy, i když patří k různým státům. Proto je zde více než kdekoli jinde přímo do praxe zaváděna myšlenka dobrého sousedství. Děje se tak prostřednictvím četných přeshraničních projektů. Spolupráce mezi lidmi na opačných stranách hranice tak získává konkrétní podobu a přispívá jak k růstu jejich životní úrovně tak v vzájemnému porozumění a přátelství.

7.1. Euroregion Krušnohoří/Erzgebirge

Vymezené území ČR: okresy Most, Chomutov, Louny, Teplice (část)

Euroregion Krušnohoří vznikl v roce 1992 po několika setkání zástupců samospráv a okresních úřadů obou zemí. Ke konci roku 1997 patřilo k euroregionu Krušnohoří 72 měst a obcí z okresů Chomutov, Most, Louny a Teplice.

Tabulka č. 8 – SFMP od r. 1996 do r. 2000

Program	Počet projektů	Alokovaná částka v EUR
CZ 9604	31	69.961
CZ 9701	81	267.798
CZ 9804	59	296.408
CZ 9914	46	1,057.972
CZ 0012	15	771.822
Celkem	232	2,462.961

Zdroj: Internet

7.2. Euroregion Elbe/Labe

Vymezené území: okresy Ústí nad Labem, Teplice (část), Litoměřice, Děčín (bez Šluknovského výběžku).

Euroregion Elbe/Labe byl založen dne 24. června 1992 v Ústí nad Labem rámcovou dohodou o sdružení. Zaujímá území v česko-německém pohraničí na východním okraji Evropského společenství. Na české straně zabírá části severních Čech a to sdružením 101 měst a obcí okresů Litoměřice, Ústí nad Labem a části okresů Děčín a Teplice. Na německé straně vytváří euroregion Elbe/Labe - Saské Švýcarsko, další části horního labského údolí a východní Krušné hory. Jmenovitě patří na německé straně do euroregionu Elbe/Labe okresy Míšeň, Saské Švýcarsko, Weisseritz a hlavní město Svobodného státu Sasko - Drážďany. Region leží na ploše 5.547 km², na níž žije přibližně 1,5 milionu obyvatel.

Tabulka č. 9 – SFMP v euroregionu Labe

Rok	Počet projektů	Alokovaná částka v EUR
1996	30	91.066
1997	123	381.336
1998	64	356.479
1999	33	1,123.153
2000	15	367.635
2001	11	164.000
Celkem	276	2,483.669

Zdroj: Euroregion Elbe/Labe

Příklady projektů: Družba měst a škol, Společné koncerty hudebních škol, Konference k rozvoji příhraničních oblastí, Ochrana životního prostředí v SRN a ČR, Středoevropský veletrh cestovního ruchu.

7.3. Euroregion Egrensis

Vymezené území: okresy na české straně - Karlovy Vary, Sokolov, Cheb, Tachov a okresy na německé straně – Bavorsko, Duryňsko, Sasko

Cílem sdružení je všestranně působit ve prospěch prohloubení a rozvíjení přátelských vztahů nejen v rámci západočeského regionu, ale také mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německa. K naplnění tohoto cíle se sdružení zaměřuje především na iniciování a podporu všech forem spolupráce mezi městy, obcemi, institucemi, organizacemi i jednotlivci v příhraničním regionu trojmezí Čech, Bavorska a Saska/Duryňska.

Tabulka č. 10 – SFMP v Euroregionu Egrensis

Rok	Alokovaná částka v EUR
1996	220.000
1997	440.000
1998	430.000
Celkem	1.090.000

Zdroj: Internet

7.4. Euroregion Jižní Morava/Pomoraví

Vymezené území ČR: Okresy Břeclav, Hodonín, Znojmo a Brno venkov (bez Brna)

Euroregion Pomoraví, který byl založen 23. 6. 1999, tvoří na straně Slovenska Záhorie, na straně Rakouska Weinviertel a na straně České republiky region Jižní Morava.

Podpora přeshraniční spolupráce je základní podmínkou regionálního rozvoje a ochrany životního prostředí, technických, ekonomických, sociálních, kulturních a sportovních aktivit zaměřených na rozvoj partnerské spolupráce mezi účastníky na základě společných projektů. Přeshraniční spolupráce uvedených regionů je jednou z forem podpory rozvoje zainteresovaných regionů, upevňování vzájemné důvěry a přínosem pro rozvoj integračního procesu a všestranné spolupráce v Evropě. Partneři budou rozvojem aktivit v rámci přeshraniční spolupráce postupně naplňovat cíle Evropské unie.

Tabulka č. 11 – SFMP v Pomoraví

Program	Počet projektů	Alokovaná částka v EUR
CZ 9605	39	186.552
ZZ 9621	48	177.759
CZ 9801	111	481.375
CZ 9805	115	548.906
CZ 9912	72	960.485
CZ 0014*	22	469.763
CZ 0111*	18	159.544
Celkem	425	2.984.384

Zdroj: Euroregion Jižní Morava

* Jedná se o nakontrahované projekty, které se ještě realizují.

Tabulka č. 12 – Počet realizovaných projektů Phare-CBC v regionu Jižní Morava (1996-2001)

Oblast podpory	Počet projektů
Kulturní výměny	161
Lidské zdroje	38
Ekonomický rozvoj a cestovní ruch	129
Životní prostředí	16
Komunikace	2
Plánování a rozvojové studie	31
Posílení institucionální struktury	3
Systémy odvádění a čištění odpadních vod	1
Infrastruktura obce	14
Infrastruktura cestovního ruchu	10
Celkem	405

Zdroj: Euroregion Jižní Morava

7.5. Euroregion Silva-Nortica

Vymezené území: okresy Jindřichův Hradec, České Budějovice, Písek, Tábor

Sdružení právnických osob Jihočeská Silva Nortica (JčSN) bylo založeno 16.5.2002 na území Jihočeského kraje jako dobrovolné sdružení obcí, měst a dalších právnických osob z okresů Jindřichův Hradec, České Budějovice, Písek a Tábor. Sdružení je programově zaměřeno na přeshraniční spolupráci s obcemi, městy a vyššími celky veřejné správy pohraničního regionu Dolního Rakouska - Waldviertel. JčSN je partnerem Europaplatfform Pro Waldviertel v rámci Euroregionu Silva Nortica (ERSN), který byl těmito subjekty založen na společném zasedání 28.5.2002 v Hospodářském parku Gmünd/ České Velenice.

Tabulka č. 13 – SFMP v Silva-Nortica

Program	Počet projektů	Alokovaná částka v EUR
CZ 9912	69	1.154.000
CZ 0014	29	630.000
CZ 0111	18	167.000
Celkem	116	1.951.000

Zdroj: Internet

7.6. Euroregion Těšínské Slezsko

Vymezené území ČR: Okresy Karviná, Frýdek-Místek (přihraniční část)

Euroregion Těšínské Slezsko - Slask Cieszynski je dobrovolným společenstvím českých a polských sdružení obcí a měst Těšínského Slezska. Vznikl 22. dubna 1998 podpisem smlouvy o regionální spolupráci mezi Regionálním sdružením pro česko-polskou spolupráci Těšínského Slezska se sídlem v Českém Těšíně a Stowarzyszeniem Rozwoju i Wspolpracy Regionalnej "Olza" se sídlem Cieszynie.

Tabulka č. 14 – SFMP v euroregionu Těšínské Slezsko

Program	Počet projektů	Alokovaná částka v EUR
CZ 0013	21	72.300
CZ 0113	19	94.330
Celkem	40	166.630

Zdroj: Euroregion Těšínské Slezsko

Tabulka č. 15 – Realizované projekty v regionu Těšínské Slezsko

Oblast podpory	Počet realizovaných projektů
Kulturní výměny	17
Místní demokracie	5
Lidské zdroje	6
Plánovací a rozvojové studie	1
Hospodářský rozvoj	1
Životní prostředí	1
Cestovní ruch	2
Celkem	33

Zdroj: Euroregion Těšínské Slezsko

Příklady projektů: Překlenutí hranic internetem – vytvoření jednotného informačního systému ve městě rozděleném hranicí (Český Těšín), Mezinárodní folklórní slavnosti, Mládež Euroregionu – společně na cestě do Evropy, Muzeum hrou, Dny na hranici.

7.7. Euroregion Praděd

Vymezené území ČR: okresy Bruntál, Jeseník

Euroregion je dobrovolným sdružením českých a polských spolků a sdružení měst a obcí, které se nacházejí na území okresů Bruntál a Jeseník v České republice a na území

jižní části Opolského Slezska (vojvodství Opole) v Polské republice. Euroregion vznikl na základě rámcové smlouvy o vytvoření česko-polského euroregionu, která byla podepsána 2. 7. 1997 a byl pojmenován po nejvyšší hoře Jeseníků - Pradědu. Euroregion Praděd - česká část byl zaregistrován jako zájmové sdružení právnických osob Okresním úřadem v Bruntále dne 9.10.1998. Na české straně spadá pod euroregion 68 obcí, na straně polské 16 obcí.

Tabulka č. 16 – Společný fond malých projektů

Rok	Počet projektů	Alokovaná částka v EUR
1998	11	405.235
1999	9	44.831
2000	8	131.904
2001	12	89.126
Celkem	40	671.096

Zdroj: Euroregion Praděd

Příklady projektů: Kotelna na biomasu, Vypracování marketingové strategie okresu Jeseník se zaměřením na investory a technická asistence při její implementaci, Ekologická spolupráce dětí, České a polské firmy do Evropy společně, Kamarádi bez hranic.

7.8. Euroregion Nisa

Vymezené území: okresy Liberec, Jablonec nad Nisou, Česká Lípa, Semily, část okresu Děčín (Šluknovský výběžek)

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa je svazek tří hraničních území v srdci Evropy, společná oblast Polské republiky, České republiky a Spolkové republiky Německa. Všechna tři území jsou vzájemně propojena svými společnými zájmy i problémy, které jsou zapříčiněny mimo jiné měnící se historií našeho kontinentu.

Euroregion Neisse-Nisa-Nysa jako přeshraniční zájmové sdružení, které působí za hranicemi jednotlivých zemí, vzniklo iniciativou komunálních sdružení hraniční oblasti a oslavilo svůj zrod v květnu 1991 v Žitavě. Přitom základem bylo poznání, že existující

problémy pohraničního regionu jsou řešitelné jenom společně, především v dobrém sousedství s lidmi, kteří zde žijí.

Tabulka č. 17 – SFMP v letech 1994-2002

Oblast podpory	Počet projektů	Alokovaná částka v mil. EUR
Doprava	5	7,7
Ostatní infrastruktura	1	1,7
Životní prostředí	24	21,1
Hospodářský rozvoj	4	3,15
Cestovní ruch	5	2,0
Obnova venkova	1	0,2
Lesní hospodářství	2	1,5
Vzdělávání	1	0,4
Sociokultura	577	3,15
Celkem	620	40,9

Zdroj: Informační listy Euroregionu Nisa 2003

Ke zbylým pěti euroregionům nebyly poskytnuty podklady nebo nejsou dostupné ani na internetu.

7.9. Euroregion Šumava

Vymezené území ČR: okresy Domažlice, Klatovy, Prachatice, Český Krumlov

Euroregion Šumava je součástí zájmového mezinárodního sdružení českých, německých a rakouských měst a obcí Šumava-Bayerischer Wald-Mühlviertel. Sídlo české části, která sdružuje 82 obcí a měst okresů Domažlice, Klatovy, Prachatice a Český Krumlov, je v Prachaticích.

7.10. Euroregion Bílé Karpaty

Vymezené území ČR: Okresy Kroměříž, Vsetín, Zlín, Uherské Hradiště + mikroregion Horňácko

Jedná se o euroregion na česko - slovenské hranici, založen v červenci roku 2000. Za českou stranu jsou součástí tohoto regionu jednotlivá města a obce sdružení Region Bílé Karpaty se sídlem ve Zlíně.

7.11. Euroregion Glacensis

Vymezené území ČR: Okresy Trutnov, Náchod, Rychnov nad Kněžnou, Ústí nad Orlicí a části okresů Šumperk, Jeseník, Hradec Králové. Součástí Euroregionu jsou i okresy, které neleží přímo na státní hranici, a to: Hradec Králové, Pardubice, Chrudim a Svitavy

Na pomezí Čech, Moravy a Kladska vznikl v roce 1996 další v pořadí šestý euroregion na území České republiky s názvem Glacensis. Jde o současně první euroregion s výhradně česko - polskou účastí. Euroregion vznikl na základě smlouvy uzavřené mezi českou a polskou stranou dne 5. 12. 1996 v Hradci Králové.

Česká část Euroregionu Glacensis je tvořena sdružením měst a obcí s názvem Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska - Euroregion Glacensis. Sídlo sdružení je v Rychnově nad Kněžnou, kde také působí sekretariát české části Euroregionu. Největšími členskými městy jsou Hradec Králové a Pardubice. V současné době má sdružení 65 členských měst a obcí, rozlohu 8 351 km a s cca 500 tis. obyvateli. Z tohoto pohledu je Euroregion Glacensis největším česko-polským euroregionem.

7.12. Euroregion Silesia

Vymezené území ČR: Okresy Opava, Bruntál - a část okresu Bruntál (Krnovsko)

Euroregion Silesia je dobrovolným svazkem obcí a měst česko-polské hraniční oblasti. Je jedním z nejmladších euroregionů - byl ustaven dne 20. září 1998 v Opavě

podepsáním Smlouvy o spolupráci mezi představiteli měst Opava, Krnov, Raciborz a Glubczyce. Českou část Euroregionu Silesia tvoří Regionální sdružení obcí pro česko-polskou spolupráci Opavské Slezsko, polskou část pak Sdružení obcí povodí Horní Odry.

Územně česká část Euroregionu Silesia zahrnuje okres Opava a menší část okresu Bruntál (Krnovsko). Členy ER Silesia jsou také tři města okresu Nový Jičín, přestože se nejedná o okres příhraniční. Polská část zahrnuje okres (Powiat) Racibórz, Glubczyce, část okresu Wodzisław a Rybnik. Členové se statutem přidruženého členství jsou Slezská univerzita Opava a Okresní hospodářská komora Opava.

7.13. Euroregion Beskydy

Vymezené území ČR: okres Frýdek-Místek, příhraniční část okresu Karviná

Pro tento nově založený (9. června 2000) euroregion je příznačná tripartitní přeshraniční spolupráce, která je však na samotném počátku. Tento euroregion vznikl v roce 2000 a pokrývá část území zainteresovaných regionů hraničících států: Česká republika, Republika Polsko a Slovenská republika. Na území ČR je euroregion Beskydy zastoupen okresem Frýdek-Místek a příhraniční částí okresu Karviná, přičemž okresní město Frýdek-Místek je jeho střediskem na území ČR.

8. Závěr

V diplomové práci byl vymezen pojem a význam přeshraniční spolupráce. Snahou přeshraniční spolupráce je zmírňovat nevýhody spojené s hranicemi mezi státy, překonávat periferní polohu hraničních oblastí a zlepšovat životní podmínky obyvatel v těchto oblastech.

Oblasti v pohraničí jsou vystaveny tvrdším podmínkám v porovnání s vnitrozemím. Navázání kontaktů s německými, rakouskými, polskými a slovenskými partnery umožňuje obnovení tradičních historických vazeb a realizaci vybraných projektů, které se zaměřují na zlepšení životního prostředí, infrastruktury atd. Díky těmto projektům dochází také ke zlepšování mezilidských vztahů, které byly narušeny historickými událostmi. Realizace projektů mohla být uskutečněna prostřednictvím finanční podpory z programů Evropské unie Phare CBC a strukturálních fondů.

Řada projektů „ztroskotá“ na nesplněných podmínkách stanovených Evropskou unií nebo špatně vyplněné žádosti o podporu, tedy administrativní chybě. Lepší připravenost projektů a správné zacílení žádosti o podporu je základem úspěchu získání finanční podpory ze strany Evropských společenství. Důležitá je kvalitní strategie poukazující na prioritní oblasti a potřeby regionu. Strategie dále stanoví, jak budou potřeby uspokojeny, z jakých finančních zdrojů.

Většina regionů se může pochlubit již dosaženými pozitivními změnami, které vyplývají z přeshraniční spolupráce. Za takové změny lze považovat čistší životní prostředí, rozvoj turistiky, výstavby nových hraničních přechodů či rozšíření cestovního ruchu.

Význam přeshraniční spolupráce tedy není nezanedbatelný. Je možné očekávat, že po vstupu České republiky do Evropské unie, se vzájemná spolupráce ještě více prohloubí.

Seznam použité literatury:

- [1] Programy pomoci Evropských společenství 2003/2004, Ministerstvo financí České republiky – Centrum pro zahraniční pomoc
- [2] Oto Potluka a kol., Průvodce strukturálními fondy Evropské unie, Ireas, 2003
- [3] Předvstupní strategie Evropské unie pro přidružené země střední Evropy, Evropská komise, 2001
- [4] The instrument for structural policy for the pre-accession (ISPA) in 2000, European Commission, 2002
- [5] Národní programy Phare 2003, I. část, Ministerstvo pro místní rozvoj
- [6] Národní programy Phare 2003, II. část, Ministerstvo pro místní rozvoj
- [7] AEBC – European Commission, 3rd edition „Practical Guide to Cross-Border-Co-Operation, Guide 2000, Regional Policy
- [8] Praktický průvodce pro přeshraniční spolupráci, Evropská komise - Asociace evropských hraničních regionů, 1999
- [9] Program Phare CBC, Ministerstvo pro místní rozvoj, informační publikace, 1997
- [10] Program přeshraniční spolupráce Phare v České republice, Delegace Evropské komise v Praze, leden 2001
- [11] Program přeshraniční spolupráce Phare v České republice, 2001
- [12] Programy přeshraniční spolupráce – CBC Phare, Ministerstvo pro místní rozvoj, 2003
- [13] Euroregion Neisse-Nisa-Nysa, informační listy Euroregionu Nisa, 2003
- [14] Euroregiony mosty přes hranice, Informační centrum Evropské unie, 2003
- [15] Evropská unie regionům, Delegace Evropské komise v České republice, 2002
- [16] Finanční zdroje Evropské unie pro Českou republiku, Evropská komise, 2001
- [17] Finanční zdroje Evropské unie pro Českou republiku (Phare), Evropská komise, 2000
- [18] Programy pomoci Evropských společenství Phare, ISPA, SAPARD, Ministerstvo financí České republiky – Centrum pro zahraniční pomoc v Ústavu mezinárodních vztahů, 2001
- [19] Usnesení vlády č. 496 ke zprávě o využívání prostředků pomoci Evropských společenství

v České republice za rok 2001 (Phare, Ispa, Sapard)

- [20] Horáček Jiří, Podpora přeshraniční spolupráce – CBC Phare, Ministerstvo pro místní rozvoj
- [21] Zdroje informací o Evropské unii v České republice, Informační centrum Evropské unie při Delegaci Evropské komise v České republice

Internetové odkazy:

- 1) www.aebr.net
- 2) www.evropska-unie.cz
- 3) www.integrace.cz
- 4) www.crr.cz
- 5) www.mmr.cz
- 6) www.mfcr.cz
- 7) www.arr-nisa.cz
- 8) www.euroregion-labe.cz
- 9) www.euroregion.katedrala.cz
- 10) www.euroregion-egrensis.cz
- 11) www.euregio.cz
- 12) www.ersn.cz
- 13) www.euregio-weinviertel.org
- 14) www.euroregion-bile-karpaty.cz
- 15) www.euro-glacensis.cz
- 16) www.europaded.cz
- 17) www.euroregion-silesia.cz
- 18) www.hrat.org
- 19) www.euroregion-beskydy.cz
- 20) www.europeum.org
- 21) www.tydenik-sondy.cz

Seznam příloh:

Příloha 1 – Přehled nejvýznamnějších projektů v letech 1994-2000

Příloha 2 – Evropské hraniční regiony

Příloha 3 – Euroregiony v České republice, mapa

Program přeshraniční spolupráce Phare
v České republice

*Phare Programm der grenzüberschreitenden
Zusammenarbeit in der Tschechischen Republik*

Phare Cross-Border Cooperation Programme
in the Czech Republic

Datum vydání - leden 2001
Datum der Publikation - Januar 2001
Date of publication - January 2001

3	Úvod <i>Inhalt</i> Table of Contents		
5	Úvodní příspěvky <i>Einleitende Beiträge</i> Introductory Papers		
5	J. E. Ramiro Cibrián, velvyslanec, Delegace Evropské komise v ČR <i>Botschafter, Delegation der Europäischen Kommission, Tschechische Republik</i> Ambassador, Delegation of the European Commission, Czech Republic	15	Stephen Collins, vedoucí investiční sekce, Delegace Evropské komise v ČR <i>Leiter der Investmentsektion, Delegation der EU-Kommission, Tschechische Republik</i> Head of Investment Section, Delegation of the European Commission, Czech Republic
7	Petr Lachnit, ministr pro místní rozvoj ČR <i>Minister für örtliche Entwicklung der Tschechischen Republik</i> Minister for the Regional Development of the Czech Republic	17	Program Phare a příprava České republiky na členství v EU <i>Phare-Programm und Vorbereitung der Tschechischen Republik auf die Mitgliedschaft in der Europäischen Union</i> The Phare Programme and Preparations of the Czech Republic for EU Membership
9	Pavel Telička, státní tajemník pro evropské záležitosti a I. náměstek ministra zahraničních věcí ČR <i>Staatssekretär für europäische Angelegenheiten und Erster stellvertretender Außenminister der Tschechischen Republik</i> State Secretary for European Affairs, First Deputy Foreign Minister of the Czech Republic	19	Program přeshraniční spolupráce – CBC Phare <i>Programm der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit – CBC Phare</i> The Phare Cross-Border Cooperation Program
12	Jan Mládek, I. náměstek ministra financí ČR, národní koordinátor zahraniční pomoci (NAC) <i>Erster stellvertretender Finanzminister der Tschechischen Republik und Nationaler Koordinator der EG-Hilfe</i> First Deputy Minister of Finance, National Co-ordinator of Assistance from the EU	31	Přehled nejvýznamnějších projektů v letech 1994–2000 <i>Überblick über die wichtigsten Projekte der Jahre 1994–2000</i> An Outline of the Most Important Projects, 1994–2000
		41	Vybrané projekty Programu přeshraniční spolupráce – CBC Phare <i>Ausgewählte Projekte des Phare-Programms CBC</i> Selection of CBC Phare Projects
		66	Perspektivy programu přeshraniční spolupráce CBC Phare <i>Perspektiven des Programmes der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit Phare</i> Perspectives of the CBC Phare Programme
		72	Kontakty <i>Kontaktanschriften</i> Contact Addresses

Vážení čtenáři,

dostává se Vám do rukou publikace, jejímž cílem je poskytnout informace o programu Phare v České republice – Přeshraniční spolupráci (CBC Phare, z anglického Cross-Border Cooperation - přeshraniční spolupráce). Program výrazně přispívá ke zkvalitnění životních podmínek v příhraničních oblastech České republiky. Publikace bilancuje program, shrnuje jeho hlavní principy a kritéria. Následuje přehled nejvýznamnějších již uskutečněných projektů.

Doufáme, že pro Vás bude tento dokument přínosem.

Sehr geehrte Leser,

Sie halten eine Publikation in der Hand, die Ihnen Informationen über das Phare-Programm "Grenzüberschreitende Zusammenarbeit" (CBC Phare, abgeleitet vom englischen "Cross-Border Cooperation") in der Tschechischen Republik vermitteln soll. Dieses Programm trägt deutlich zur Verbesserung der Lebensqualität in den Grenzgebieten der Tschechischen Republik bei. Die vorliegende Publikation bilanziert das Programm und fasst seine Hauptprinzipien und Kriterien zusammen. Ausserdem gibt sie einen Überblick über die bedeutendsten bereits verwirklichten Projekte.

Wir hoffen, dass diese Broschüre ein Gewinn für Sie ist.

Dear readers,

You are now holding a booklet which has been devised to provide you with information about the Phare Cross-Border Co-operation Programme. The programme has been making a significant contribution to improving the standard of living in Czech border areas. This publication outlines the programme, summarises its fundamental principles and criteria, and lists the most significant projects that have been implemented to date.

We trust you will find this document useful.

J.E. Ramiro Cibrián

velvyslanec, Delegace Evropské komise v ČR
Botschafter, Delegation der Europäischen Kommission, Tschechische Republik
Ambassador, Delegation of the European Commission, Czech Republic

VÝZNAM PROGRAMU PHARE PRO ROZVOJ
VZTAHŮ MEZI EVROPSKOU UNIÍ A
ČESKOU REPUBLIKOU

Před deseti lety, roku 1989, se Česká republika zprostila čtyřiceti let totalitní nadvlády a počala si utvářet svoji novou budoucnost v Evropě. Bylo dávno jasné, že Česká republika bude usilovat o členství v Evropské unii, záruce míru a prosperity. V přípravách na členství v minulých deseti letech podává České republice pomocnou ruku program Phare. Program Phare poskytl v přepočtu 2000 Kč na každého obyvatele České republiky. Od roku 2000 se hodnota pomoci Evropské unie více než zdvojnásobí zapojením programů ISPA a SAPARD na dopravu, životní prostředí a zemědělství. Výsledky programu Phare zákonitě podstatnou měrou přispěly k zajištění vztahů mezi Českou republikou a Evropskou unií a tyto dva nové programy, ISPA a SAPARD, slibují učinit totéž. Program Phare konkrétně pomáhá České republice dosáhnout oněch tří kodaňských kritérií, jež každá kandidátská země musí splnit před vstupem do Evropské unie. Tak například Phare v programu

BEDEUTUNG DES PHARE-PROGRAMMS FÜR DIE
ENTWICKLUNG DER BEZIEHUNGEN ZWISCHEN DER
EUROPÄISCHEN UNION UND DER
TSCHECHISCHEN REPUBLIK

Vor gut zehn Jahren, also 1989, befreite sich die Tschechische Republik von vierzig Jahren totalitärer Vorherrschaft und begann sich seine neue Zukunft in Europa aufzubauen. Schon lange war klar, dass die Tschechische Republik die Mitgliedschaft in der Europäischen Union, dem Garanten für Frieden und Prosperität, anstreben wird. Bei den Vorbereitungen auf diese Mitgliedschaft erhielt die Tschechische Republik in den letzten Jahren Hilfe über das Programm Phare. Dank diesem Programm flossen umgerechnet 2000 CZK pro Kopf der Bevölkerung nach Tschechien. Ab 2000 wird sich die Förderung der Europäischen Union durch Einschaltung in die Programme ISPA und SAPARD für Verkehr, Umwelt und Landwirtschaft mehr als verdoppeln. Die Ergebnisse des Phare-Programms trugen gesetzmässig auf beträchtliche Weise zur Festigung der Beziehungen zwischen der Tschechischen Republik und der Europäischen Union bei. Und diese beiden neuen Programme ISPA und SAPARD versprechen das gleiche. Das Phare-Programm unterstützt die Tschechische

THE IMPORTANCE OF THE PHARE PROGRAMME
FOR THE DEVELOPMENT OF RELATIONS BETWEEN
THE EUROPEAN UNION AND THE
CZECH REPUBLIC

Ten years ago, in 1989, the Czech Republic emerged from forty years of totalitarian rule and began to forge for itself a new destiny in Europe. It has long been clear that the Czech Republic would work to join the European Union, as a safeguard for peace and prosperity. For the last ten years, the Phare programme has been extending a helping hand to the Czech Republic to assist in preparations for membership. The Phare programme has given the equivalent of CZK 2,000 for every citizen in the Czech Republic. From the year 2000, European Union assistance will more than double in value, with the addition of the ISPA and SAPARD programmes for transport, environment and agriculture. Inevitably the results of the Phare programme have substantially contributed to securing relations between the Czech Republic and the European Union, and the two new programmes ISPA and SAPARD promise to do the same. Concretely, Phare is helping the Czech Republic to

na rok 1999 vynaložilo 16 milionů Kč na projekty, které posílí občanskou společnost a demokracii, konkurenceschopnost, jakož i zavádění a vymáhání komunitárního práva.

Stejně jako Phare se i ISPA a SAPARD zaměřují na zvyšování životní úrovně v České republice a připravují ji na využití strukturálních fondů prostřednictvím svých složek hospodářské a sociální soudržnosti a přeshraniční spolupráce před rokem 1999. Například programem na rok 2000 poskytne Phare 17,5 milionů (648 milionů Kč) na takové projekty, jež zahrnují poradenství, jak konsolidovat Národní rozvojový plán, a investice v severozápadních Čechách a severní Moravě prostřednictvím tří grantů.

Veškeré projekty Phare tudíž pomáhají České republice v přiblížení se komunitární úrovni v zákonodárství a normách, životní úrovni a znalostech, jak po vstupu užívat institucí a finančních prostředků Unie. Navíc kontakty navázané občany České republiky a Evropské unie, at' již významným přílivem zahraniční expertízy vyžadované projekty Phare či spolufinancovanými komunitárními programy jako např. Sokrates a Leonardo ve vzdělávání, přispěly ke značnému nárůstu technických znalostí a upevnění vazeb na základní a osobní úrovni.

Výsledkem programu Phare je, že umožní České republice a jejím občanům stát se členem Evropské unie dříve a využít výhod členství s větší mírou, než by bylo bez něho možné.

Republik konkret dabei, jene drei Kopenhagener Kriterien zu erreichen, die jedes Anwärterland vor dem EU-Beitritt erfüllen muss. So wandte beispielsweise Phare im Programm für 1999 16 Millionen CZK für Projekte auf, die die Bürgergemeinschaft und die Demokratie, die Wettbewerbsfähigkeit des Landes sowie die Einführung und Durchsetzung des kommunitären Rechts stärken. Genau so wie Phare haben auch ISPA und SAPARD die Verbesserung des Lebensstandards in der Tschechischen Republik zum Ziel und bereiten das Land auf die Nutzung der Strukturfonds über seine Elemente des wirtschaftlichen und sozialen Zusammenhalts und der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit vor 1999 vor. So stellt Phare beispielsweise im Programm für 2000 Mittel in Höhe von 17,5 Millionen EURO (648 Millionen CZK) für solche Projekte zur Verfügung, die Beratungsleistungen zur Konsolidierung des Nationalen Entwicklungsplans, für Investitionen in Nordwestböhmen und Nordmähren über drei Grants einschliessen. Alle Phare-Projekte helfen nämlich der Tschechischen Republik bei der Annäherung an den kommunitären Standard in Gesetzgebung und Normen, Lebensstandard und Kenntnis des Umgangs mit Institutionen und Finanzmitteln der Union nach ihrem Beitritt. Ausserdem trugen die zwischen Tschechen und Bürgern der Europäischen Union geknüpften Kontakte u.a. durch den erheblichen Zufluss durch die Phare-Projekte und die mitfinanzierten kommunitären Programme, wie z.B. Sokrates und Leonardo im Bildungswesen, hervorgerufenen ausländischen Expertisen dazu bei, die technischen Kenntnisse erheblich zu verbessern und auch die Bindungen auf Basis- und persönlicher Ebene zu festigen.

Letztendlich ermöglicht das Phare-Programms der Tschechischen Republik und ihren Bürgern, schon früher Mitglied der Europäischen Union zu werden und die Mitgliedschaft mit grösseren Fähigkeiten zu beginnen, als es ohne dieses Programm möglich gewesen wäre.

achieve the three Copenhagen criteria which must be fulfilled by each Candidate Country before it accedes to the European Union. Under the 1999 programme, for example, Phare is providing 16m (CZK) to fund projects which will help strengthen civil society and democracy, competitiveness, and implement and enforce European Union legislation. Phare, as well as ISPA and SAPARD, is also concerned with raising the standard of living within the Czech Republic and with preparing it for the advent of the Structural Funds through its Economic and Social Cohesion and pre-1999 Cross-border Cooperation components. Under the 2000 programme, for example, Phare is providing 17.5 million (648 million CZK) to fund such projects, which include advice on the consolidation of the National Development Plan and investment in North-West Bohemia and North Moravia through three grant schemes.

All Phare projects are therefore helping the Czech Republic to approach EU levels with regard to legislation and norms, quality of life, and knowledge of how to access EU institutions and funds after accession. In addition, the contacts established between Czechs and EU citizens, both through the substantial influx of foreign expertise involved in Phare projects and through Phare co-financed Community programmes such as those for education (e.g. Sokrates and Leonardo), has contributed to a significant building up of technical know-how and the strengthening of links at a basic and personal level.

As a result, the Phare programme has enabled the Czech Republic and its citizens to join the European Union sooner and with a greater ability to take advantage of membership than would have been possible without it.

Ing. Petr Lachnit, CSc.

ministr pro místní rozvoj ČR

Minister für örtliche Entwicklung der Tschechischen Republik

Minister for the Regional Development of the Czech Republic

**VÝZNAM PROGRAMU PHARE PRO REGIONÁLNÍ
POLITIKU MINISTERSTVA PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR PŘI
PŘÍPRAVĚ ČESKÉ REPUBLIKY NA BUDOUCÍ ČLENSTVÍ
V EVROPSKÉ UNII**

Pojetí regionální politiky České republiky dříve nebylo plně v souladu s principy politiky Evropské unie. Z tohoto důvodu byla Česká republika v červenci 1997 oficiálně Posudkem Evropské komise k Žádosti České republiky o vstup do EU vyzvána, aby přijala příslušná opatření směřující k harmonizaci regionální politiky s politikou Evropské unie a k vytvoření legislativního prostředí, které umožní provádět koncepční a cílevědomou národní regionální politiku.

Tento záměr byl naplněn přijetím zákona č. 248/2000 Sb. o podpoře regionálního rozvoje, který nabývá účinnosti 1. ledna 2001. Návazně byla připravena soustava programových dokumentů tvořená Strategií regionálního rozvoje ČR (zahrnující celé území ČR) a Regionálními programy rozvoje (zpracovávané pro předem vymezené regiony). Jedná se o programy podpory rozvoje severozápadních Čech a Ostravska, program

**BEDEUTUNG DES PHARE-PROGRAMMS FÜR DIE
REGIONALPOLITIK DES MINISTERIUMS FÜR ÖRTLICHE
ENTWICKLUNG BEI DER VORBEREITUNG DER
TSCHECHISCHEN REPUBLIK AUF DIE KÜNFTIGE EU-
MITGLIEDSCHAFT**

Die Auslegung des Begriffs "Regionalpolitik" stand in der Tschechischen Republik lange nicht im vollen Einklang mit den Prinzipien der EU-Politik. Aus diesem Grund wurde die Tschechische Republik im Juli 1997 im Bericht der Europäischen Kommission zum Antrag der Tschechischen Republik auf Beitritt zur Europäischen Union offiziell aufgefordert, die entsprechenden Massnahmen zur Harmonisierung zwischen ihrer Regionalpolitik und der Politik der Europäischen Union einzuleiten und einen legislativen Rahmen zu schaffen, der es ermöglicht, eine konzeptionelle und zielbewusste nationale Regionalpolitik zu betreiben. Dieser Aufforderung kam die Tschechische Republik durch Verabschiedung des am 1. Januar 2001 in Kraft getretenen Gesetzes Nr. 248/2000 Slg. über die Förderung der regionalen Entwicklung nach. Anknüpfend daran wurde ein System von Programmdokumenten erarbeitet, das die Strategie der Regionalentwicklung der Tschechischen Republik (auf dem

**THE IMPORTANCE OF PHARE FOR THE REGIONAL
POLICY OF THE CZECH REPUBLIC MINISTRY FOR
REGIONAL DEVELOPMENT IN PREPARING THE
CZECH REPUBLIC FOR FUTURE MEMBERSHIP IN
THE EUROPEAN UNION**

Previously, the concept of Czech regional policy was not fully in line with the policy principles of the European Union. That is why the Czech Republic was officially asked in July 1997 by the European Commission's Opinion concerning the Czech Republic's Application for EU membership to adopt relevant measures aimed at harmonising regional policy with European Union policy and to create a legislative environment which would enable the implementation of conceptual and purposeful national regional policy.

That intention has now been fulfilled by the adoption of Act No. 248/2000 Coll., on regional development assistance, that came into force on 1 January 2001. A package of programme documents have been prepared to complement this Act, comprising the Strategy of Regional Development of the Czech Republic (including the entire Czech Republic) and the Regional

podpory vybraných hospodářsky slabých a strukturálně postižených okresů a Státní plán revitalizace pánevních oblastí severozápadních Čech. Tyto programy analyzují rozvoj regionů, vymezují slabé a silné stránky v rozvoji jednotlivých oblastí, navrhují strategie jejich dalšího rozvoje a priority a opatření vedoucí k naplnění cílů.

Regionální politika Evropské unie je založena na principu solidarity rozvinutějších regionů a zemí ve vztahu k méně rozvinutým regionům a je odůvodněna potřebou zachovat sociální konsensus mezi oblastmi a sociálními skupinami v rámci států i v rámci Evropské unie. Jelikož je Česká republika jednou z kandidátských zemí, jejíž plné členství se předpokládá v horizontu několika nejbližších let, Evropská unie proto poskytuje již v tomto předvstupním období finanční prostředky nejen v rámci programu Phare, ale také prostředky alokované fondem SAPARD (rozvoj zemědělství a venkova) a ISPA (projekty v oblasti životního prostředí a dopravy). Po vstupu České republiky do EU bude poskytována pomoc prostřednictvím jednotlivých strukturálních fondů a Kohezního fondu, které by měly významně přispět ke zmenšování rozdílů mezi novými a stávajícími členskými státy i ke zmenšování územních disparit v rámci jednotlivých nových členských států.

gesamten Landesgebiet) sowie die in den vorher festgelegten Landesteilen erarbeiteten regionalen Programme verankert. Es handelt sich dabei um Förderprogramme für Nordwestböhmen und die Region Ostrava, um ein Förderprogramm für ausgewählte wirtschafts- und strukturschwache Kreise sowie um den Staatlichen Revitalisierungsplan für das Kohlebecken Nordwestböhmens. Diese Programme analysieren die Entwicklung der Regionen, definieren ihre schwachen und starken Seiten und legen Strategien für ihre künftige Entwicklung, Prioritäten sowie Massnahmen zur Erreichung der gesteckten Ziele fest.

Die Regionalpolitik der Europäischen Union basiert auf dem Prinzip der Solidarität der entwickelteren Regionen und Länder mit den zurückgebliebenen Regionen und ist durch die Notwendigkeit begründet, den sozialen Konsens zwischen Gebieten und sozialen Gruppen im Rahmen der einzelnen Staaten und der Europäischen Union als Ganzes aufrecht zu erhalten. Da die Tschechische Republik zu denjenigen Kandidatenländern gehört, mit deren Vollmitgliedschaft im Horizont der allernächsten Jahre gerechnet wird, stellt die Europäische Union bereits in diesem Vorbereitungszeitraum Finanzmittel nicht nur im Rahmen des Phare-Programms, sondern auch aus den Mitteln des SAPARD-Fonds (Entwicklung von Agrarwirtschaft und ländlichen Gebieten) und des ISPA-Fonds (Umwelt- und Verkehrsprojekte) zur Verfügung. Nach dem EU-Beitritt der Tschechischen Republik werden dann Anpassungshilfen über die einzelnen Strukturfonds und den Kohäsionsfonds gewährt, die bedeutend zur Verringerung der Unterschiede zwischen den neuen und alten Mitgliedsländern sowie der territorialen Disparität im Rahmen der einzelnen neuen Mitgliedstaaten beitragen sollen.

Development Programmes (prepared for previously defined regions). These include regional development programmes for north-west Bohemia and the Ostrava region, a programme of assistance to select economically weak and structurally-disadvantaged districts and a State Revitalisation Programme for the "Basin Areas" in north-west Bohemia. These programmes analyse the development of the regions, define the weak and strong points in the development of the individual areas, propose strategies for their further development, define priorities and measures to enable such objectives to be met.

The European Union's regional policy is based on the principle of solidarity between the more developed regions and states vis-a-vis the less developed ones, and justified by the need to preserve social consensus between regions and social groups within the respective member states and within the Union. Since the Czech Republic happens to be one of the candidate countries whose fully-fledged membership is envisaged within the next few years, the European Union is providing funds already in this pre-accession stage both from the Phare programme, but also from SAPARD (the development of agriculture and the rural areas) and ISPA (environmental and transport projects). When the Czech Republic joins the EU, assistance will be forthcoming from the individual Structural Funds and the Cohesion Fund, which should contribute significantly to reducing the differences between the new and the existing member states and to lessen area-specific disparities in the respective new Member States.

JUDr. Pavel Telička

státní tajemník pro evropské záležitosti a I. náměstek ministra zahraničních věcí ČR
Staatssekretär für europäische Angelegenheiten und Erster stellvertretender Aussenminister der Tschechischen Republik
State Secretary for European Affairs, First Deputy Foreign Minister of the Czech Republic

PERSPEKTIVY EVROPSKÉ INTEGRACE A PŘÍPRAVA ČESKÉ REPUBLIKY NA BUDOUCÍ ČLENSTVÍ V EVROPSKÉ UNII

Z hlediska dalšího vývoje v jednáních o přistoupení k EU vstupuje ČR možná do rozhodujícího období. Od 1. ledna letošního roku se předsednictví v Unii ujímá Švédsko, od kterého si mnozí, včetně mě osoby, slibují výraznější pokrok.

Prosincový summit Evropské rady v Nice otevřel přes četné kompromisy a nedostatky švédskému předsednictví pomyslná politická vrátka. Dospěl k dohodě o institucionální reformě a politicky stvrdil Komisí navržený dokument Strategie rozšíření. Ten mimo jiné obsahuje tzv. "Road map" stanovující indikativní harmonogram projednávání jednotlivých kapitol až do poloviny roku 2002.

ČR chápe ve zmíněném dokumentu stanovené lhůty jako nejzazší a věří, že úspěšní kandidáti budou moci v závislosti na kvalitě své domácí přípravy a při důsledném uplatňování principu diferenciací postupovat rychleji. Jsem přesvědčen, že je v našich silách jednání ukončit již v první polovině příštího roku. Referenčním

PERSPEKTIVEN DER EUROPÄISCHEN INTEGRATION UND VORBEREITUNG DER TSCHESCHISCHEN REPUBLIK AUF DIE KÜNFTIGE MITGLIEDSCHAFT IN DER EUROPÄISCHEN UNION

Bei den Aufnahmeverhandlungen mit der Europäische Union beginnt für die Tschechische Republik möglicherweise die entscheidende Etappe. Seit dem 1. Januar d.J. hat Schweden den Vorsitz in der Union, und viele erwarten sich davon einen deutlicheren Fortschritt. Und ich bin dabei keine Ausnahme.

Das Dezember-Gipfeltreffen des Europäischen Rates in Nizza öffnete dem schwedischen Vorsitz trotz zahlreicher Kompromisse und Mängel die sog. politische Hintertür. In Nizza wurden Abmachungen über institutionelle Reformen getroffen und das von der Kommission vorgelegte Dokument der Erweiterungsstrategie bestätigt. Diese Strategie enthält die sog. "Road map", also den Fahrplan mit dem indikativen Verhandlungs-Harmonogramm über die einzelnen Kapitel bis Mitte 2002.

Die Tschechische Republik begreift die in diesem Dokument festgelegten Fristen als äusserste Grenze und wir hoffen, dass erfolgreiche Kandidaten in Abhängigkeit von Qualität und Entwicklungsstand ihrer eigenen

THE OUTLOOK FOR EUROPEAN INTEGRATION AND THE CZECH REPUBLIC'S PREPARATIONS FOR FUTURE MEMBERSHIP IN THE EUROPEAN UNION

As regards further developments in accession negotiations, the Czech Republic may be entering a decisive period. On 1 January of this year, presidency in the Union was assumed by Sweden, in which many, myself included, see a promise of pronounced progress.

Despite numerous compromises and shortcomings, last December's European Council summit in Nice opened for Sweden an imaginary political gate. It reached an institutional reform agreement and confirmed politically a Commission-proposed Enlargement Strategy document, which among other things includes a so-called "Road Map" giving an indicative time schedule through mid-2002 concerning discussions of the individual chapters. The Czech Republic considers the deadlines set by the above-mentioned document to be the furthest possible, and trusts that successful candidates will be allowed to proceed faster depending on quality of their own preparations while consistently

datem vstupu ČR do EU tedy i nadále zůstává 1. leden 2003. K tomu, aby se to podařilo, je zapotřebí splnění řady okolností.

Především musí ČR bezchybně plnit své úkoly, které z přípravy na členství vyplývají. Musí docházet k včasnému přijímání legislativních norem, k jejich důslednému naplňování v praxi a v neposlední řadě k jejich efektivnímu vynucování. To samé lze říci o nelegislativní oblasti. Veškeré naše pozice musejí být přesvědčivé a kvalitně zargumentované. Unie není jednoduchým negociačním partnerem, nelze se tedy v dalším období dopouštět jakýchkoli přehmatů.

Manažerem negociačního procesu je nicméně sama Unie. Švédsko, jakožto předsednická země, patří mezi přední zastánce rozšíření. Švédská strana již dříve deklarovala, že během těchto šesti měsíců soustředí maximální pozornost kromě oblastí životního prostředí a zaměstnanosti především na rozšiřovací proces a že je připravena dosáhnout v jednáních s nejlépe připravenými zeměmi zásadního pokroku. Má očekávání v tomto smyslu směřují k summitu v Göteborgu, kde by mohly být vyřknuty první termíny pro ukončení jednání s nejpokročilejšími kandidáty. Kandidátské země musejí spatřit světlo na konci tunelu.

Švédsko se nicméně při prosazování svých zájmů v dané oblasti nemůže obejít bez politické podpory dalších členských států. I po Nice, kde bylo v otázkách rozšíření dosaženo pozitivních výsledků, resp. výsledků, které by neměly představovat brzdný efekt, jsou v EU členské státy, které nebudou s rozšířením příliš spíchat. Věřím, že si ony uvědomují, že situace a jejich vlastní pozice se změnily a že začíná krystalizovat období, ve kterém dojde k rozšíření. Samy dobře vědí, že je proces rozšíření nezvratný a že by jeho umělé protahování poznamenalo důvěryhodnost EU a jejich vlastní národní zájmy. Dalším z faktorů,

Vorbereitungen und bei konsequenter Anwendung des Prinzips der Differenzierung auch schneller vorwärts kommen. Ich bin überzeugt, dass es in unseren Kräften steht, die Verhandlungen bereits in der ersten Hälfte des kommenden Jahres abzuschliessen. Das Referenz-Beitrittsdatum bleibt für uns deshalb nach wie vor der 1. Januar 2003. Damit uns dies aber gelingt, ist die Erfüllung einer ganzen Reihe Umstände erforderlich.

In erster Linie muss die Tschechische Republik zweifellos ihre eigenen "Hausaufgaben" machen, die sich aus den Vorbereitungen auf die Mitgliedschaft ergeben. Die legislativen Normen müssen nicht nur rechtzeitig verabschiedet, sondern auch konsequent in der Praxis angewandt werden. Nicht zuletzt sind sie aber auch effektiv durchsetzbar zu machen. Das gleiche gilt für den nichtlegislativen Bereich. Alle unsere Positionen müssen überzeugend und ausgezeichnet mit Argumenten untermauert sein. Die Union ist kein einfacher Verhandlungspartner; es dürfen uns also in den kommenden Monaten keinerlei Fehlgriffe unterlaufen.

Manager des Verhandlungsprozesse jedoch ist die Union selbst. Schweden als vorsitzendes Land gehört zu den führenden Verfechtern der Erweiterung. Die schwedische Seite deklarierte bereits früher, dass sie in diesen sechs Monaten neben den Bereichen Umweltschutz und Beschäftigung vor allem dem Erweiterungsprozess höchste Aufmerksamkeit widmen wird und dass sie bereit ist, in den Verhandlungen mit den bestvorbereiteten Ländern einen grundlegenden Fortschritt zu erreichen. Ich setze deshalb meine Erwartungen in dieser Richtung in das Gipfeltreffen in Göteborg, wo die ersten Termine für den Abschluss der Verhandlungen mit den am weitesten fortgeschrittenen Ländern fallen könnten. Die Anwärterländer haben das Licht am Ende des Tunnels dringend nötig!

Ungeachtet dessen kommt Schweden bei der Durchsetzung seiner Absichten auf diesem Gebiet ohne die politische Unterstützung der übrigen Mitgliedsländer nicht aus. Auch nach Nizza, wo in Fragen der Erweiterung positive Ergebnisse bzw. Ergebnisse erreicht wurden, die

applying the differentiation principle. I am convinced that we are capable of completing the negotiations already in the middle of the next year. This means that

1 January 2003 still figures as the reference date of the accession of the Czech Republic to the EU. In order to succeed, a number of circumstances must be fulfilled.

First, the Czech Republic must execute, error-free, all of the tasks, arising from membership preparations. Legislative norms must be adopted in a timely fashion, consistently applied in real life and, last but not least, efficiently enforced. The same goes for the non-legislative area. All of our positions must be convincing and flawlessly argued. The Union is not an easy negotiating partner, and therefore it is imperative not to produce any blunders whatsoever.

Having said that, it is the Union that manages the negotiating process, though. The presiding Sweden is a leading proponent of enlargement. The Swedish side had declared that during the six months it would give maximum attention, next to environmental matters and employment, to the process of enlargement, and that it would be ready to achieve fundamental progress with the best prepared countries. In this respect, my expectations are trained at the Gothenburg Summit, where the first deadlines for completion of the negotiations with the most advanced candidates could be reached. The candidate countries simply must see light at the end of the tunnel.

In advancing its objectives in that area, Sweden cannot do without political support of other Member States. Even after Nice, which produced positive results - or results that should not constitute a deterring effect - there are Member States in the Union that are not going to hurry too much with enlargement. I trust that even they realize that the situation, and indeed their own positions, have

který bude ovlivňovat tempo jednání o přistoupení, bude schopnost Unie vést jednání s dvanácti členskými státy najednou, tedy kapacita Komise připravovat návrhy společných pozic.

Lze shrnout, že pokud najdou obě jednající strany dostatek odvahy a vůle, o čemž jsem přesvědčen, lze završit další etapu evropské historie, tedy rozšíření Evropské unie směrem na východ, již v historicky velmi krátké době.

keinen Bremseffekt ausüben sollten, gibt es in der Europäischen Union Ländern, die es mit der Erweiterung nicht sehr eilig haben. Ich bin überzeugt, dass auch die sich dessen bewusst sind, dass sich die Lage und ihre eigene Position geändert haben und dass sich der Augenblick herauskristallisiert, zu dem es doch zur Erweiterung kommen wird. Sie selbst wissen sehr gut, dass der Erweiterungsprozess unabwendbar ist und dass ein künstliches Hinauszögern die Glaubwürdigkeit der Europäischen Union und ihre eigenen nationalen Interessen beschädigen würde. Ein weiterer Faktor, der das Tempo der Aufnahmeverhandlungen beeinflussen wird, ist die Fähigkeit der Union, Verhandlungen mit zwölf Mitgliedstaaten gleichzeitig zu führen, also die Kapazität der Kommission, die Entwürfe der gemeinsamen Positionen vorzubereiten.

Zusammengefasst gesagt, wenn beide Verhandlungsseiten genügend Mut und Willen zeigen, und davon bin ich überzeugt, lässt sich die nächste Etappe der europäischen Geschichte, also die Erweiterung der Europäischen Union Richtung Osten bereits in historisch kurzer Zeit in die Tat umsetzen.

changed and that a period is shaping up when enlargement will occur. They know all too well that the enlargement process is irreversible and that prolonging it artificially would tarnish the European Union's credibility and their own national interests. Another factor to impact the tempo of accession negotiations is the Union's ability to conduct talks with twelve Member States at once, that is the Commission's capacity to produce drafts of their common positions.

To sum it up: If both negotiating sides muster sufficient courage and resoluteness, which I do not doubt they can, then another stage of European history, which happens to be eastward enlargement of the European Union, can be concluded in a historically very short period of time.

Ing. Jan Mládek, CSc.

I. náměstek ministra financí ČR, národní koordinátor zahraniční pomoci (NAC)
Erster stellvertretender Finanzminister der Tschechischen Republik und Nationaler Koordinator der EG-Hilfe
 First Deputy Minister of Finance of the Czech Republic, National Co-ordinator of Assistance from the EU

ÚLOHA MINISTERSTVA FINANCÍ ČR PŘI PŘÍPRAVĚ ČESKÉ REPUBLIKY NA VSTUP DO EVROPSKÉ UNIE

Evropská unie klade na uchazeče o členství v unii řadu požadavků, z nichž se Ministerstva financí jako hospodářského orgánu týkají především požadavky na plnění kodaňských ekonomických kritérií a schopnost převzít závazky spojené se členstvím v unii. Ministerstvo financí v rámci své působnosti vytváří příznivé podmínky pro celkové hospodářské klima a zaměřuje činnost odborných úseků spadajících do jeho kompetence tak, aby příprava České republiky na členství v unii byla co nejefektivnější.

Do ekonomických kritérií patří existence fungujícího tržního hospodářství a schopnost vyrovnat se s tlakem konkurence a tržními silami v rámci EU. Z Agendy 2000 vyplývá, že schopnost České republiky vyrovnat se s těmito tlaky závisí kromě existence tržní ekonomiky také na stabilním makroekonomickém rámci, jenž umožňuje hospodářským činitelům provádět rozhodnutí v ovzduší předpověditelnosti. Koordinace hospodářské politiky se znovuzískanou makroekonomickou stabilitou zlepšila

AUFGABE DES FINANZMINISTERIUMS BEI DEN EU- BEITRIITSVORBEREITUNGEN DER TSCHECHISCHEN REPUBLIK

Die Europäische Union stellt an die Beitrittsanwärter eine Reihe von Forderungen. Auf das Finanzministerium als Wirtschaftsorgan beziehen sich vor allem die Forderungen nach Erfüllung der Kopenhagener Wirtschaftskriterien und nach Befähigung zur Übernahme der mit der EU-Mitgliedschaft verbundenen Verpflichtungen. Das Finanzministerium schafft im Rahmen seines Wirkungsbereichs günstige Bedingungen für das gesamtwirtschaftliche Klima und orientiert die Tätigkeit der in seine Kompetenzen fallenden Fachbereiche so, dass die Vorbereitung der Tschechischen Republik auf den Beitritt zur Union so effektiv wie möglich vor sich geht.

In die Wirtschaftskriterien fallen auch die funktionierende Marktwirtschaft und die Fähigkeit, mit dem Wettbewerbsdruck und den Marktkräften in der EU fertig zu werden.

Aus der Agenda 2000 geht hervor, dass die Fähigkeit der Tschechischen Republik zur Meisterung dieses Drucks nicht nur von der Existenz des marktwirt-

THE ROLE OF THE CZECH MINISTRY OF FINANCE IN THE CZECH REPUBLIC'S PREPARATIONS FOR ACCESSION TO THE EUROPEAN UNION

The European Union demands of the applicants for membership a number of requirements, the most important of which, the requirement of adhering to the Copenhagen economic criteria and the ability to assume commitments associated with EU membership, concern the Ministry of Finance as the economic authority. Within its competencies, the Ministry of Finance creates favourable conditions for the overall economic climate and focuses the activity of its specialised sections in such a way as to make the Czech Republic's preparations for EU membership as effectual as possible.

The economic criteria include the existence of a working market economy and the ability to cope with competition and market forces within the EU. It follows from Agenda 2000 that the Czech Republic's ability to cope with such pressures depends, apart from the existence of a market economy, also on a stable macro-economic framework, which enables those involved in the economy to make decisions in an atmosphere of

všeobecné ekonomické klima natolik, že se Česká republika těší masivnímu přílivu přímých zahraničních investic (v roce 1999 dosáhly 4,79 mld. korun, což bylo dvakrát více než v roce 1998). V rámci celkové restrukturalizace byla v posledních letech podstatně urychlena privatizace státních podniků, zejména bank. Správné sladění hospodářské politiky a měnové politiky přispělo k postupnému obnovení hospodářského růstu v České republice.

Vláda schválila v květnu 1999 „Hospodářskou strategii přístupu k EU“ a v listopadu 1999 podepsala s orgány Evropské komise „Společné zhodnocení priorit hospodářské politiky ČR českou vládou a EK“, z nichž se vychází při provádění střednědobé hospodářské politiky. Od příštího roku nahradí „Společné zhodnocení“ nový „Předvstupní ekonomický program“ (PEP), jehož přípravu koordinuje MF a který bude v platnosti do doby vstupu ČR do EU. Tento program bude představovat komplexní přípravu ČR na účast v Hospodářské a měnové unii s výhradou pokud jde o zavedení eura. Bude především zaměřen na fiskální politiku. Vláda přijala opatření na posílení fiskální transparentnosti v souladu s „Kodexem správného chování“, vydaného MMF. Byl schválen nový zákon o rozpočtových pravidlech, jenž vládu zavazuje, aby zveřejňovala orientační střednědobý rozpočtový výhled současně s ročním návrhem státního rozpočtu. Zákon vstoupil v platnost od 1. ledna 2001, ale jeho pojetí bylo již uplatněno při sestavování návrhu státního rozpočtu na rok 2001.

Pro zajištění jasné vazby mezi přístupovým procesem a využitím prostředků pomoci ES (Phare, ISPA a SAPARD) provádí MF společnou koordinaci a souhrnné monitorování jejich využívání. Navazující systém koordinace zahrnuje všechny zainteresované centrální úřady a další instituce a organizace, včetně regionálních struktur, podnikatelské sféry a nevládních organizací. Na MF funguje Národní fond jako ústřední místo pro příjem nevratné pomoci ES,

schaftlichen Systems, sondern auch von den stabilen volkswirtschaftlichen Rahmenbedingungen abhängt, die es den Wirtschaftssubjekten ermöglichen, ihre Entscheidungen in einer Atmosphäre der Vorausschaubarkeit zu treffen. Die Koordinierung der Wirtschaftspolitik verbesserte zusammen mit der wiedergewonnenen volkswirtschaftlichen Stabilität das allgemeine Wirtschaftsklima so stark, dass sich die Tschechische Republik des massiven Zuflusses an Auslandsdirektinvestitionen erfreuen kann. (1999 erreichten sie 4,79 Mrd. Kronen, also doppelt so viel wie 1998.) Im Rahmen der Gesamtumstrukturierung wurde in den letzten Jahren die Privatisierung der Staatsunternehmen, vor allem der Banken, wesentlich beschleunigt.

Die richtig aufeinander abgestimmte Wirtschafts- und Währungspolitik trug zur stufenweisen Erneuerung des Wirtschaftswachstums in der Tschechischen Republik bei. Die tschechische Regierung beschloss im Mai 1999 die „Wirtschaftsstrategie des EU-Beitritts“ und unterzeichnete im November 1999 zusammen mit den Organen der Europäischen Kommission die „Gemeinsame Analyse der wirtschaftspolitischen Prioritäten“, von denen in der mittelfristigen Wirtschaftspolitik ausgegangen wird. Ab Jahr 2001 wird die „Gemeinsame Analyse“ durch das neue „Beitrittsvorbereitende Wirtschaftsprogramm“ (PEP) abgelöst, dessen Vorbereitung vom Finanzministerium koordiniert wird und das bis zum EU-Beitritt Tschechiens in Kraft bleiben soll. Dieses Programm umfasst die komplexe Vorbereitung Tschechiens auf die Aufnahme in die Wirtschafts- und Währungsunion mit dem Vorbehalt der Einführung des EURO. Sein Schwerpunkt wird in der Fiskalpolitik liegen. Die Regierung verabschiedete ausserdem Massnahmen zur Stärkung der Fiskaltransparenz im Einklang mit dem „Verhaltenskodex“ des IWF. Verabschiedet wurde auch das neue Haushaltsregelgesetz, das die Regierung verpflichtet, den mittelfristigen Haushaltsplan zusammen mit dem Entwurf des Jahreshaushalts zu veröffentlichen. Das

predictability. The co-ordination of economic policy with a return to macro-economic stability has improved the general economic climate so much that the Czech Republic enjoys a massive influx of foreign direct investment (totalling CZK 4.79bn in 1999, thus doubling the 1998 total). The privatisation of state-owned companies, mainly banks, has accelerated considerably in the past few years as part of the overall restructuring efforts.

The fine tuning of economic policy and monetary policy has contributed to the gradual return to economic growth in the Czech Republic.

In May 1999, the government approved the “Economic Strategy for Accession to the EU” and, in November 1999, it signed with the European Commission bodies the “Joint Assessment of Czech Economic Policy by the Czech Government and the EC,” which is used as the stepping-stone for conducting medium-term economic policy. From 2001 onwards, the “Joint Assessment” will be superseded by a new “Pre-Accession Economic Program” (PEP), the preparation of which is co-ordinated by the Ministry of Finance, and which will be in force until the Czech Republic joins the EU. This programme will provide for the complex preparations needed for the Czech Republic to participate in the Economic and Monetary Union, with an exemption concerning the introduction of the Euro. The plan will primarily centre around fiscal policy. The government has adopted measures to reinforce fiscal transparency in line with the “Proper Conduct Codex” issued by the IMF. A new act on budgetary rules has been passed, binding the government to publish a medium-term budget outlook for orientation purposes together with its annual state budget bill. The act has been in force since 1 January 2001, but its concept already has been applied in compiling the 2001 state budget. In order to provide a clear link between the accession process and the use of Community

jehož náplní je správa finančních prostředků poskytovaných Evropskou unií a zprostředkování souvisejících finančních toků. Stále větší část pomoci ES je přímo zaměřena na přípravu na budoucí využívání Strukturálních fondů a Kohezního fondu. Pokud jde o schopnost převzít závazky spojené se členstvím v unii, zajišťuje MF harmonizaci práva a pokud je to potřebné i přípravu příslušných institucí v následujících oblastech pro vyjednávání s EU: volný pohyb služeb, volný pohyb kapitálu, daně, celní unie, finanční kontrola, finanční a rozpočtová ustanovení, účetnictví, audit a daňové poradenství, fiskální politika. Působnost ministerstva financí v oblastech spojených s přidružením k EU bude v nejbližší době podpořena zřízením státní pokladny, posílením Národního fondu a zesílením střednědobého rozměru státního rozpočtu.

Gesetz trat am 1. Januar 2001 in Kraft, aber es wurde bereits bei der Erstellung des Staatshaushaltsentwurfs für 2001 angewandt.

Um eine klare Verbindung zwischen dem Beitrittsprozess und der Inanspruchnahme der EG-Fördermittel (Fonds Phare, ISPA und SAPARD) herzustellen, nimmt das Finanzministerium die Koordinierung und das zusammenfassende Monitoring ihres Einsatzes vor. Das damit verbundene Koordinierungssystem schliesst alle betroffenen zentralen Behörden, weitere Institutionen und Organisationen einschl. Regionalstrukturen, Unternehmenssphäre und Nichtregierungsorganisationen ein. Beim Finanzministerium fungiert ein Nationalfond als zentrale Annahmestelle für nicht rückzahlbare EG-Fördermittel, dessen Aufgabe in der Verwaltung der von der Europäischen Union zur Verfügung gestellten Finanzmittel und in der Vermittlung der damit verbundenen Geldflüsse besteht. Ein immer grösserer Teil der EG-Hilfe fliesst unmittelbar in Vorhaben zur Vorbereitung auf die künftige Inanspruchnahme der Strukturfonds und des Kohäsionsfonds.

Was die Fähigkeit betrifft, die mit der EU-Mitgliedschaft verbundenen Verpflichtungen zu übernehmen, sorgt das Finanzministerium für die Rechtsharmonisierung und wenn notwendig, auch für die Vorbereitung der entsprechenden Institutionen in den folgenden mit der EU verhandelten Bereichen: freier Dienstleistungsverkehr, freier Kapitalverkehr, Steuern, Zollunion, Finanzkontrolle, Finanz- und Haushaltsbestimmungen, Buchführung, Wirtschaftsprüfung und Steuerberatung sowie Fiskalpolitik. Die Tätigkeit des Finanzministeriums in den mit der EU-Assoziierung verbundenen Bereichen wird in allernächster Zeit durch die Einrichtung der Staatskasse sowie die Stärkung des Nationalen Fonds und des mittelfristigen Aspektes des Staatshaushalts unterstützt.

assistance (Phare, ISPA, SAPARD), the Ministry of Finance ("MF") provides the joint co-ordination and summary monitoring of the use thereof. The tie-in system of co-ordination includes all central authorities involved as well as other institutions and organisations, including those of regional structures, the business sector, and non-governmental organisations. Operating at the MF, the National Fund is a central location for receiving non-refundable Community assistance, whose job description is to manage funds provided by the European Union and to act as an intermediary for the related movement of capital. An ever-increasing portion of Community assistance is directly aimed at preparations for the future use of the Structural Funds and the Cohesion Fund.

With regards to the ability to assume the commitments associated with EU membership, the MF provides for legal approximation, and, wherever necessary, for preparations of the respective institutions in the following areas for negotiations with the EU: the free movement of goods, the free movement of capital, taxes, the customs union, financial control, financial and budgetary provisions, accounting, audit and tax consulting, fiscal policy. The competencies of the Ministry of Finance in the areas associated with accession to the EU will soon be supported by the establishment of a state treasury, by reinforcing the National Fund, and by strengthening the medium-term aspect of the state budget.

Stephen Collins

vedoucí investiční sekce Delegace Evropské komise v ČR
Leiter der Investmentsektion, Delegation der EU-Kommission, Tschechische Republik
Head of Investment Section, Delegation of the European Commission, Czech Republic

PROGRAM PŘEŠHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE CBC PHARE V ČESKÉ REPUBLICE

Jednou z hnacích sil Evropské unie je to, že společně, jestliže budeme sjednoceni, můžeme dosáhnout více nežli rozdělení. Z tohoto důvodu si Evropská unie přeje rozvíjet takovou Evropu, v níž se zboží, lidé a myšlenky mohou volně pohybovat bez ohledu na hranice a kde hranice jsou zónami spolupráce a nikoliv překážkou. Tak například Komunitární iniciativa INTERREG strukturálních fondů byla vytvořena za účelem podpořit rozvoj přeshraničních oblastí členských států. Program přeshraniční spolupráce Phare se zakládá na stejných principech, avšak pouze s tím rozdílem, že dotčené přeshraniční oblasti patří k členským zemím a zemím přijímajícím pomoc od Phare. Výsledkem dosažení takového cíle je posílení obchodu přes národní hranice a posílení vnějších investic, přičemž se příhraniční oblasti stále méně spoléhají na svá národní centra. Přeshraniční spolupráci rovněž sílí hlasy promlouvající k problematice s dopadem na obě strany hranice, jako je devastace životního prostředí či stav

PROGRAMM DER GRENZÜBERSCHREITENDEN ZUSAMMENARBEIT CBC PHARE IN DER TSCHECHISCHEN REPUBLIK

Zu den Triebkräften der Europäischen Union gehört, dass wir gemeinsam mehr erreichen können, als es der Fall wäre, wenn wir getrennte Wege gingen. Deshalb strebt die Europäische Union danach, ein Europa aufzubauen, in dem der freie Verkehr von Waren, Menschen und Ideen ohne Rücksicht auf Grenzen gewährleistet ist und Grenzen Zonen der Zusammenarbeit, aber keine Barrieren sind. So wurde beispielsweise die kommunitäre Initiative INTERREG der Strukturfonds geschaffen, um die Zusammenarbeit in den Grenzgebiete der Mitgliedsländer zu fördern. Das Programm der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit basiert auf den gleichen Prinzipien und unterscheidet sich nur darin, dass es sich um Grenzgebiete von Mitgliedstaaten und Beitrittsanwärtern als Empfängerländern dieser Phare-Förderung handelt. Ergebnis dieses Ziels soll es sein, die Handelsbeziehungen über die Staatsgrenzen hinaus sowie die Auslandsinvestitionen zu stärken, wobei sich die grenznahen Regionen immer weniger auf ihre nationalen Zentren verlassen. Dank der grenzüberschrei-

THE PHARE CBC PROGRAMME IN THE CZECH REPUBLIC

One of the driving forces behind the European Union is that together we may achieve more united than divided. The European Union therefore wishes to promote a Europe in which goods, people and ideas can flow freely across frontiers, and in which frontiers become zones of co-operation, rather than barriers. The Structural Funds Community Initiative INTERREG, for example, was created to encourage the development of cross-border regions in the Member States. The Phare CBC programme is based on exactly the same principle except that the border regions involved belong to Member States and Phare countries.

One of the results of achieving such a goal is the stimulation of trade across national frontiers and outside investment as cross-border regions rely less on national centres. Cross-border cooperation also encourages voices to speak up concerning issues affecting both sides a border, such as the degradation of the environment or the state of regional infrastructure, while the handling of

regionální infrastruktury. A používání finančních prostředků poskytovaných Evropskou unií připravuje domácí aktéry na možnosti, které se otevrou po vstupu. Hospodářsky i sociálně se životní úroveň v příhraničních oblastech podobnými iniciativami zvyšuje.

V České republice program přeshraniční spolupráce CBC Phare přispívá od roku 1994 na vylepšení přeshraničních dopravních spojů, kanalizačních a plynorozvodných systémů spojujících obce na obou stranách hranice. Program rovněž přispěl k obnově historických budov a poničených lesů (čímž stimuluje turistiku na obou stranách hranice) a k podpoře malých a středních podniků s přeshraničními zájmy. Navíc podpořil fondy malých projektů, které napomáhají vytváření kooperačních sítí mezi místními a regionálními úřady a organizacemi na obou stranách hranic, a významně rozšířil kontakty mezi jednotlivci.

Program přeshraniční spolupráce tudíž pomáhá vytvářet nadnárodní společenství a napomáhá zlepšování hospodářství a životního prostředí v příhraničních oblastech jak v České republice, tak u jejích sousedů. Zkušenosti s finančními prostředky poskytovanými CBC Phare rovněž vychovávají místní aktéry k nakládání s prostředky Evropské unie, jež budou k dispozici po vstupu. Tak se příhraniční regiony v České republice více než kdykoli předtím integrují se svými protějšky například v Německu, a jsou tím stále více schopny utvářet svoji vlastní budoucnost.

tenden Zusammenarbeit werden auch die Stimmen lauter, die sich zur Problematik der Auswirkungen auf beide Seiten der Grenze, wie etwa zur Zerstörung der Umwelt oder zum Zustand der regionalen Infrastruktur, äussern. Und die Verwendung der EU-Finanzmittel bereitet die einheimischen Akteure auf die Möglichkeiten vor, die sich nach dem Beitritt eröffnen. Wirtschaftlich und sozial wird sich der Lebensstandard in den grenznahen Gebieten durch ähnliche Initiativen verbessern.

In der Tschechischen Republik trägt das Phare-Programm CBC seit 1994 zur Verbesserung der grenzüberschreitenden Verkehrsverbindungen, der Kanalisations- und Gasleitungssysteme zwischen den Gemeinden auf beiden Seiten der Grenze bei. Das Programm leistete auch einen Beitrag zur Sanierung historischer Gebäude und zerstörter Wälder (und stimulierte dadurch den Tourismus beiderseits der Grenzen) sowie zur Förderung kleiner und mittlerer Gewerbebetriebe mit grenzüberschreitenden Interessen. Ausserdem unterstützte das Programm die Fonds für kleine Projekte, dank denen ein Kooperationsnetz zwischen den örtlichen und regionalen Behörden und Organisationen auf beiden Seiten der Grenze entstand und die Kontakte zwischen den Bürgern erheblich zunahmen.

Das Programm der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit hilft nämlich dabei, eine über-nationale Gemeinschaft aufzubauen sowie die wirtschaftlichen Verhältnisse und die Umweltbedingungen in den grenznahen Räumen der Tschechischen Republik und ihrer Nachbarländer zu verbessern. Die Erfahrungen mit den durch CBC Phare zur Verfügung gestellten Mittel erziehen die örtlichen Akteure zum Umgang mit EU-Mitteln, die nach dem Beitritt zur Verfügung stehen werden. Und auf diese Weise integrieren sich die Grenzgebiete der Tschechischen Republik mehr als je zuvor mit ihren Partnern, sagen wir, in Deutschland und sind zunehmend fähiger, ihre eigene Zukunft zu gestalten.

European Union funds prepares local actors for the opportunities which will be available after accession. The quality of life in a cross-border region, both economically and socially is therefore improved through such initiatives.

In the Czech Republic, the Phare CBC programme since 1994 has contributed to improving cross-border transport links, sewage and gas distribution systems linking municipalities both sides of the frontier. It has also contributed to restoring historic buildings and damaged forests (thus encouraging tourism on both sides of the border), and to supporting Small and Medium Sized Enterprises with cross-border aspects. In addition, it has supported the Small Projects Funds which have assisted in the creation of co-operative networks between local and regional authorities and organisations on both sides of the border and have substantially increased person to person contacts. The Phare CBC programme has therefore helped to develop trans-national communities and has thus helped to improve the economy and environment in the border regions of the Czech Republic and its neighbours. The experience with Phare CBC funds at regional level has also helped to prepare local actors for dealing with European Union funds which will be available after accession. As a result the border regions in the Czech Republic are more closely integrated with their counterparts in, for example, Germany than they were before and are more capable of forging their own destiny.

V roce 1990 byl zahájen program Phare jako program pomoci států Evropské unie zemím střední a východní Evropy. Program byl původně zamýšlen pouze pro Polsko a Maďarsko. Z toho byla také odvozena jeho zkratka – „PHARE - Poland and Hungary Assistance to the Restructuring of the Economy“ (Pomoc při hospodářské restrukturalizaci v Polsku a Maďarsku). Dnes již Phare není zkratkou, je oficiálním názvem programu.

Program Phare byl postupně rozšiřován a v současné době využívá jeho pomoci třináct států střední a východní Evropy (Albánie, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Makedonie, Polsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko).

V České republice bylo prvotním záměrem programu Phare přispět k urychlení ekonomické reformy a to především formou *poskytování rad a informací ministerstvům* při ekonomické transformaci, podporou *rozvoje soukromého sektoru* (privatizace, podpora malých a středních firem, rozvoj finančního sektoru apod.), *podporou rozvoje lidských zdrojů* (školení managementu, restrukturalizace trhu pracovní síly, Tempus – program spolupráce mezi vysokými školami).

Jakmile se Česká republika stala kandidátskou zemí pro vstup do EU, začal se program orientovat více na plnění tzv. *Kodaňských kritérií*, tedy podmínek pro přijetí naší země do Evropské unie.

1990 wurde das Phare-Programm als Hilfsprogramm der Europäischen Union für mittel- und osteuropäische Länder aufgelegt. Das Programm war ursprünglich nur für Polen und Ungarn gedacht, und davon ist auch die Abkürzung "PHARE" abgeleitet. Sie bedeutet "Poland and Hungary Assistance to the Restructuring of the Economy", also Hilfe für die wirtschaftliche Umstrukturierung in Polen und Ungarn. Heute ist "Phare" keine Abkürzung mehr, sondern die offizielle Bezeichnung für dieses Hilfsprogramm. Das Phare-Programm wurde stufenweise erweitert und wird heute als Förderprogramm für dreizehn MOE-Länder benutzt (Albanien, Bosnien und Herzegowina, Bulgarien, Tschechien, Estland, Litauen, Lettland, Ungarn, Makedonien, Polen, Rumänien, Slowakei und Slowenien).

In der Tschechischen Republik bestand die erstrangige Absicht des Phare-Programms darin, zur Beschleunigung der wirtschaftlichen Reformen vor allem durch gewährung von Ratschlägen und Informationen für Ministerien bei der ökonomischen Umgestaltung, Entwicklung des Privatsektors (Privatisierung, Förderung kleiner und mittlerer Firmen, Aufbau des Banksektors u.ä.), Förderung der Weiterentwicklung der menschlichen Arbeitskraft (Managementschulung, Umstrukturierung des Arbeitskraftmarktes, Tempus – Programm der Zusammenarbeit zwischen den Hochschulen).

The Phare programme of assistance from the EU Member States to Central and Eastern Europe was launched in 1990. It was originally intended for Poland and Hungary only. This gave rise to the acronym of PHARE: "**P**oland and **H**ungary: **A**ssistance to the **R**estructuring of the **E**conomy." No longer an acronym, Phare is the official name of the programme.

The Phare programme has gradually expanded and its assistance is used by 13 Central and Eastern European states (Albania, Bosnia and Herzegovina, Bulgaria, Czech Republic, Estonia, Hungary, Latvia, Lithuania, Macedonia, Poland, Rumania, Slovakia, and Slovenia).

The original intention of the Phare programme in the Czech Republic was to contribute to the acceleration of economic reform, above all by *advising Ministries* on appropriate policies for the economic transition, *developing the private sector* (privatisation, aid to small- and medium-sized businesses, developing the financial sector, etc.), by *assisting the development of human resources* (management training, restructuring the labour market, Tempus – a programme of co-operation among educational institutions).

Once the Czech Republic became a candidate country for accession to the EU, the programme began to switch to focus on the so-called *Copenhagen criteria*, i.e. the conditions for the Czech Republic's admission to the Union.

Hlavními oblastmi tohoto programu se tak staly:

- * podpora demokracie, dodržování lidských práv, respektování zákonů
- * rozvoj tržní ekonomiky
- * soulad české a evropské legislativy
- * vytvoření vhodných administrativních struktur schopných přijmout legislativu EU

Hlavní část zdrojů v rámci národního programu Phare se přiděluje v oblasti třetí a čtvrté podmínky, protože právě při plnění těchto oblastí musí Česká republika vykonat nejvíce práce.

Od roku 1994 podpora příhraničních regionů sousedících se státy EU, především v rámci *Programu přeshraniční spolupráce Phare – CBC Phare*. Program Phare nespočívá jen v investování finančních prostředků do staveb, obchodu, vybavení, ale nabízí i praktické zkušenosti a informace regionálním a státním subjektům.

V letech 1990–2000 bylo pro Českou republiku z programu Phare vyčleněno více než **750 mil. EUR**, což představuje přibližně 28 mld. Kč.

Sobald die Tschechische Republik EU-Beitrittskandidat wurde, begann sich das Programm zunehmend auf die Erfüllung der sog Kopenhagener Kriterien, also auf die Aufnahmebedingungen zu orientieren.

Folgende Bereiche wurden Schwerpunkte des Programms:

- * *Förderung von Demokratie, Einhaltung der Menschenrechte und Respektierung der Gesetze*
- * *Entwicklung der Marktwirtschaft*
- * *Harmonisierung des tschechischen und europäischen Rechts*
- * *Aufbau geeigneter Verwaltungsstrukturen zur Implementierung der EU-Gesetzgebung*

Der überwiegende Teil der Phare-Mittel wird im Rahmen des Nationalen Programms in der dritten und vierten Gruppe der Bedingungen eingesetzt; denn gerade bei der Erfüllung dieser Aufgabengebiete hat die Tschechische Republik am meisten nachzuholen.

Seit 1994 als bestandteil des National Phare Programm Förderung der EU-Grenzregionen, vor allem im Rahmen des Programms der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit – CBC Phare. Das Phare-Programm beruht nicht nur in der Investierung von Finanzmitteln in Gebäude, Handel und Ausrüstungen, sondern bietet auch praktische Erfahrungen und Informationen für regionale und staatliche Subjekte an.

Von 1990–2000 wurden für die Tschechische Republik aus dem Phare-Programm mehr als 750 Mio. EURO, also annähernd 28 Mrd. CZK freigegeben.

Thus, the principal areas of the programme have become:

- * Support for democracy, human rights, respect for minorities and the rule of law
- * Development of a functioning market economy
- * Harmonisation of Czech and Community legislation
- * Strengthening the governmental administration to be able to implement EU legislation effectively

The bulk of the National Phare programme resources are being allocated to the third and fourth conditions, since it is in these areas that the Czech Republic needs to do most work for them to be fulfilled.

Since 1994, in addition to the National Phare programmes, assistance has also been given directly to the areas bordering with EU Member States, in the framework of the Phare Cross-Border Co-operation (Phare CBC).

The Phare programme does not consist solely of investment finance for business, construction work and equipment, it also offers practical experience and information to regional and state entities.

Between 1990–2000, more than **EUR 750 million**, i.e. approximately CZK 28 billion, was earmarked for the Czech Republic from the Phare programme.

A. Obecné cíle programu a jeho zaměření

Program CBC Phare byl zahájen v roce 1994. Podporuje přeshraniční spolupráci se sousedními státy v příhraničních regionech České republiky. Základním cílem programu je potlačit negativní vliv hranice na životní podmínky obyvatel v pohraničních regionech, prohloubit vzájemnou spolupráci lidí a vytvořit srovnatelné výchozí podmínky pro další rozvoj území po obou stranách hranice.

Podrobnější zaměření cílů lze vyjádřit následovně:

- * podpora hospodářského rozvoje příhraničních regionů posilováním stávajících struktur, posilováním konkurenceschopnosti českých podniků a celkové oživování hospodářství na obou stranách společných hranic,
- * překonávání problémů zatěžujících regiony na obou stranách hranic, jako jsou problémy se znečišťováním životního prostředí a nedostatečnou infrastrukturou,
- * snižování periferního charakteru těchto oblastí a tím zvyšování životní úrovně obyvatel,
- * prohlubování spolupráce mezi občany hraničních regionů.

B. Výchozí dokumenty programu a postup programování

Program přeshraniční spolupráce se řídí nařízením Evropské komise č. 1628/1994 (pro programy vyhlášené v letech 1994–1997) a č. 2760/1998 (pro programy vyhlášené od 1998) a dalšími předpisy, které určují podmínky programování, používání

A. Allgemeine Ziele des Programms und seine Ausrichtung

Das Programm CBC Phare wurde 1994 aufgenommen. Es unterstützt die grenzüberschreitende Zusammenarbeit mit den Nachbarländern in den Grenzregionen der Tschechischen Republik. Die Hauptziele bestehen in der Unterdrückung des negativen Einflusses der Grenzen auf die Lebensbedingungen der Bürger zu beiden Seiten der Grenze, in der Vertiefung ihrer Zusammenarbeit und der Schaffung vergleichbarer Ausgangsbedingungen für die Weiterentwicklung der Gebiete zu beiden Seiten der Grenze.

Detaillierter lassen sich die Ziele folgendermassen definieren:

- * *Förderung der Wirtschaftsentwicklung der Grenzregionen durch Stärkung der bestehenden Strukturen, der Wettbewerbsfähigkeit der tschechischen Unternehmen und der Gesamtbelebung des Wirtschaftslebens zu beiden Seiten der gemeinsamen Grenze*
- * *Überwindung der die Regionen zu beiden Seiten der Grenze belastenden Probleme, wie Umweltverschmutzung und unbefriedigende Infrastruktur*
- * *Verminderung des peripheren Charakters dieser Gebiete und damit auch Verbesserung des Lebensstandards der Bevölkerung*
- * *Vertiefung der Zusammenarbeit zwischen den Bürgern der Grenzgebiete.*

B. Ausgangsdokument des Programms und Vorgehen beim Aufbau der Programme

Das Programm der grenzüberschreitenden Zusammen-

A. The Programme's General Objectives and Focus

The Phare CBC programme was launched back in 1994. It promotes cross-border co-operation in the border regions of the Czech Republic. Its principal objective is to improve co-operation between people, do away with the adverse impact of the border on the standard of living of inhabitants in the border regions, and to create comparable conditions for further development of the regions on both sides of the border. A more detailed focus of these objectives is as follows:

- * Assisting the economic development of the cross-border regions by strengthening the existing structures, by enhancing the competitiveness of the Czech enterprises, and the overall economic revival on both sides of the common border
- * Surmounting the problems that hold back the regions on both sides of the border, such as environmental pollution and inadequate infrastructure
- * Reducing the fringe aspect of these areas, thereby improving the inhabitants' standard of living
- * Intensifying face-to-face co-operation among people living in the border regions.

B. Basic Programme Documents and Programming Procedures

The cross-border co-operation programme is governed by European Commission Regulations No.

finančních prostředků na realizaci projektů a stanovují procedury, které je nutné při realizaci dodržovat. Hlavním z nich je například Praktická příručka pro uzavírání smluv (dříve Příručka DIS), ve které se popisují postupy při pořádání výběrových řízení a nákupu zboží a služeb nebo projektové a stavební postupy obsažené v knihách FIDIC, standardní tendrovou dokumentací, která podrobně specifikuje obsah dokumentace staveb a slouží k organizaci výběrových řízení na dodavatele velkých stavebních projektů a provádění staveb.

Konkrétní zaměření programu v jednotlivých letech je závazně dáno **Finančním memorandem**, které na základě **Finančního návrhu**, postoupeného českou stranou a příslušným sousedícím státem, vypracuje a předloží k podpisu Evropská komise. Finanční návrhy se vypracovávají pro každou společnou hranici samostatně (Německo, Rakousko, dále Polsko a Slovensko).

Návrhy musí vždy vycházet z priorit daných programovými dokumenty, které jsou stanoveny programovými dokumenty na jednotlivá období a jsou projednávány společnými řídicími výbory programu.

Pro získání prostředků v dalších programových letech je podmínkou získání prostředků **zpracování Společného programového dokumentu** (JPD – Joint Programming Document), který slouží programovému sladění priorit a cílů příhraniční oblasti obou sousedních zemí. Současně cíle a priority obsažené v dokumentu, a tedy i výběr projektů, musí být také v souladu s Regionálním rozvojovým plánem ČR a srovnatelnou dokumentací partnerského státu.

Finanční návrh obsahuje podrobnou strukturu programu, včetně návrhu výběru projektů pro daný rok. Jeho schválení Řídicím výborem Phare Evropské komise, ve kterém jsou zástupci všech členských zemí EU, podmiňuje vypracování finančního memoranda Evropskou komisí.

arbeit unterliegt den Verordnungen der Europäischen Kommission Nr. 1628/1994 (für 1994–1997 aufgelegte Programme) und Nr. 2760/1998 (für ab 1998 aufgelegte Programme) und weiteren Vorschriften, die die Bedingungen der Programmerstellung, die Verwendung der Finanzmittel zur Projektrealisierung und die Prozeduren festlegen, die bei der praktischen Umsetzung einzuhalten sind. Das wichtigste Material ist beispielsweise das "Praktische Handbuch zum Abschluß von Verträgen" (früher "DIS-Handbuch"), in dem die Abläufe bei Ausschreibungsverfahren und beim Waren- und Dienstleistungskauf beschrieben sind, oder in den Büchern FIDIC enthaltenen Projektierungs- und Bauabläufe sowie die Standard-Tenderdokumentation, die detailliert den Inhalt der Baudokumentation spezifiziert und zur Organisation von Ausschreibungen zur Vergabe von grossen Bauprojekten und Bauausführung dient.

Die konkrete Orientierung des Programms in den einzelnen Jahren ist im Finanzmemorandum verbindlich vorgeschrieben, das aufgrund des von der tschechischen Seite und zuständigen Nachbarstaat vorgelegten Finanzentwurfs ausgearbeitet und von der Europäischen Kommission abgezeichnet werden muss. Die Finanzentwürfe werden für jede gemeinsame Grenze (Deutschland, Österreich, Polen und die Slowakei) getrennt erstellt.

Die Entwürfe müssen immer von den durch die Programmdokumente vorgegebenen Prioritäten für die einzelnen Zeiträume ausgehen und werden in den gemeinsamen Programmierungsausschüssen verhandelt.

Um Finanzmittel in den kommenden Programmjahren zu erhalten, wird die Erarbeitung des Gemeinsamen Programmdokuments (JPD – Joint Programming Document) zur Bedingung gemacht, das dazu dient, Prioritäten und Ziele der Grenzregionen beider Nachbarländer in Einklang mit dem Programm zu bringen. Gleichzeitig müssen die im Dokument enthaltenen Ziele und Prioritäten, also auch die

1628/1994 (for programmes financed in 1994–1997) and No. 2760/1998 (for programmes financed since 1998), and by other rules dealing with programming conditions, the use of funds for project implementation, and laying down the procedures that need to be observed during implementation. The main one of these is, for example, the Practical Guide to Contract Procedures (formerly DIS Manual), which describes tendering and procurement procedures, or the project and construction procedures contained in FIDIC books, the standard tender documentation, which gives detailed specifications for building documentation and helps organise tenders for large construction project contractors and construction itself.

The specific focus of the programme for individual years is provided in a binding manner by the **Financing Memorandum**, which is drafted and submitted for signature by the European Commission on the basis of the **Financing Proposal** filed by the Czech side and the relevant neighbouring country. Financing proposals are compiled separately for each common border (Germany, Austria, Poland, and Slovakia).

The proposals must always be based on the priorities set by programming documents and discussed by the joint steering committees of the programme. In order to secure funds for additional programming years, a **Joint Programming Document (JPD)** must be completed. The JPD serves to define programming priorities and objectives of a border area between two neighbouring countries. The objectives and priorities contained in the document, and the selection of projects must also be in line with the Regional Development Plan of the Czech Republic and with any comparable documentation in the partner country.

A **Financing Proposal** contains a detailed structure of the programme, including a proposed project list for the given year. Its approval by the European

Finanční memorandum má povahu smlouvy mezi Evropskou Unií, zastoupenou Evropskou komisí, a vládou České republiky. Vláda České republiky se memorandumem zavazuje využít prostředky ročního programu za stanovených podmínek a na vybrané projekty. Memorandum je podepisováno národním koordinátorem zahraniční pomoci, kterým je I. náměstek ministra financí, a vedoucím Delegace Evropské komise v Praze.

Součástí dokumentu – v jeho obecně závazné části – je i podrobný popis jednotlivých fází implementace programu (vedení účetnictví, podmínky pro výběrová řízení a pro uzavírání smluv, způsob sledování, kontroly a hodnocení programu).

Prostředky pomoci poskytnuté v rámci Finančního memoranda je možné využívat nejdéle tři roky od jeho podpisu (mimo projektů, u kterých je zřejmá dlouhodobá implementace). Zároveň nejpozději do dvou let od téhož data musí být uzavřen kontrakt s dodavatelem jednotlivých projektů. Úplná tendrová dokumentace musí být připravena a předložena Delegaci Evropské komise do šesti měsíců. Během tohoto období probíhají práce na přípravě požadované projektové dokumentace a výběrových řízení, které – jakmile je Evropská komise schválí – mohou být zahájeny a mohou se podepsat i smlouvy. Implementace programu, včetně zpracování tendrové dokumentace, a poté probíhající mezinárodní výběrové řízení musí být prováděny podle příslušných metodických pravidel programu Phare, uvedených v dokumentech: Practical Guide to Contract Procedures, FIDIC – Conditions of Contract for Works of Civil Engineering Construction. Tyto příručky obsahují pokyny a postupy, kterými je třeba se řídit, a rovněž určují odpovědnost zúčastněných stran.

C. Řízení programu a jeho organizační struktura

Program přeshraniční spolupráce, jako i ostatní programy Evropské unie, musí být zajištěn

Projektauswahl, im Einklang mit dem Regionalen Entwicklungsplan der Tschechischen Republik und dem vergleichbaren Dokument des Nachbarstaates stehen. Der Finanzentwurf beinhaltet die detaillierte Programmstruktur einschl. des Vorschlags der Projektauswahl für das gegebene Jahr. Seine Genehmigung durch den Phare-Lenkungsausschuss der Europäischen Kommission, in dem alle EU-Mitgliedsländer vertreten sind, bedingt die Erarbeitung des Finanzmemorandums der Europäischen Kommission.

Das Finanz memorandum hat den Charakter eines Vertrags zwischen der Europäischen Union (vertreten durch die Europäische Kommission) und der Regierung der Tschechischen Republik. Die tschechische Regierung verpflichtet sich mit diesem Memorandum, die Mittel des Jahresprogramms zu den festgelegten Bedingungen und für die ausgewählten Projekte zu verwenden. Das Memorandum wird vom Nationalen Koordinator für Auslandsförderung (also vom ersten stellvertretenden Finanzminister) und dem Botschafter der Europäischen Kommission in Prag.

Bestandteil des Dokuments ist in seinem allgemein verbindlichen Teil auch die detaillierte Beschreibung der einzelnen Phasen des Implementierungsprogramms (Buchführung, Ausschreibungs- und Vertragsabschlussbedingungen sowie Art und Weise der Verfolgung, Kontrolle und Beurteilung des Programms). Die im Rahmen des Finanzmemorandums zur Verfügung gestellten Mittel müssen spätestens binnen drei Jahren ab Unterzeichnung in Anspruch genommen werden (ausgenommen Projekte, die vor allem langfristig implementiert werden). Gleichzeitig muss spätestens nach zwei Jahren ab diesem Datum der Vertrag mit den Lieferanten der einzelnen Projekte abgeschlossen sein. Die komplette Ausschreibungsdokumentation muss innerhalb von sechs Monaten ausgearbeitet und der Delegation der Europäischen Kommission vorgelegt werden. Gegenwärtig laufen die Arbeiten an der Vorbereitung der geforderten Projektdokumentation und an den Ausschreibungen. Sobald

Commission's Phare Management Committee, representing all EU Member States, is a condition without which the European Commission will draft no financing memorandum.

A *Financing Memorandum* has the power of a contract between the European Union represented by the European Commission and the government of the Czech Republic. By signing the memorandum, the government of the Czech Republic undertakes to use the funds from the annual programme on the terms as stipulated for selected projects. The memorandum is signed by the National Aid Co-ordinator (the First Deputy Finance Minister) and the Head of the European Commission's Delegation in Prague.

One section of the document concerns generally binding rules and gives a detailed description of the individual stages of the programme's implementation (bookkeeping, tendering and contracting conditions, the programme's methods of monitoring, audit, and evaluation).

The funds granted under a Financing Memorandum may normally be used for a maximum of three years from the date of signing, unless extensions are granted for projects which will take particularly long to implement. A contract must be signed with the contractors for individual projects no later than two years from the date of signature. Full tender documentation must be prepared and submitted to the Delegation within the first six months. Work is done during this period on preparing the required project documentation and tenders, which, once approved by the European Commission, may then be launched and contracts signed.

Programme implementation, tender documentation processing, and subsequent international tender proceedings must be conducted in line with the relevant methodological rules of the Phare programme as described in the following documents: Practical Guide to Contract Procedures;

organizační strukturou, která garantuje programové využívání finančních prostředků, zajišťuje důslednou kontrolu jejich používání a zároveň vyhodnocuje, zda program plní stanovené cíle. Dále musí umožnit **Evropské komisi** podrobně sledovat jednotlivé kroky přípravy a realizace programu.

V prvních letech poskytování pomoci v rámci programu přeshraniční spolupráce uzavíralo smlouvu s Evropskou komisí přímo Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR). Realizace projektů a implementace byla zajišťována v bezprostředním kontaktu pracovníků ministerstva a technické asistence s pracovníky Evropské komise v Praze a Bruselu.

V souvislosti s rozšiřováním struktury pomoci v rámci tzv. předvstupních fondů, do kterých program přeshraniční spolupráce spadá, byla změněna v průběhu uplynulých let i jeho organizační struktura. Změny byly provedeny v návaznosti jak na nařízení Evropské komise, tak i na organizační opatření provedená po dohodě s Evropskou komisí českou stranou. Hlavní změnou bylo zřízení Národního fondu při Ministerstvu financí v prosinci roku 1998, který převzal od jednotlivých resortů zodpovědnost vůči Evropské komisi za zabezpečení programů Evropské unie v České republice. Za činnost Národního fondu zodpovídá Národní programový úředník, kterým je náměstek ministra financí a který jmenuje jemu podřízené funkcionáře programu – zejména schvalujícího úředníka programu (PAO – Programm authorising officer).

V letech 1994–1996 zajišťovalo ve spolupráci s technickou asistencí a některými dalšími institucemi, přípravu i implementaci programu Ministerstvo průmyslu a obchodu a následně Ministerstvo pro místní rozvoj vlastní kapacitou. Tato struktura kapacitně, odborně a organizačně ale nepostačila pokrýt rostoucí nároky na realizaci programu. V roce 1997 proto Ministerstvo pro místní rozvoj zřídilo **Centrum pro regionální rozvoj České republiky**, které jako **implementační agentura**

die von der Europäischen Kommission genehmigt sind, können die Tender ausgeschrieben und auch Verträge abgeschlossen werden.

Die Implementierung des Programms einschl. Erarbeitung der Tenderdokumentation und das anschliessend verlaufende internationale Ausschreibungsverfahren müssen die entsprechenden methodischen Regeln des Phare-Programms erfüllen, die in den folgenden Dokumenten enthalten sind: Practical Guide to Contract Procedures, FIDIC – Conditions of Contract for Works of Civil Engineering Construction. Diese Handbücher beinhalten die einzuhaltenden Weisungen und Abläufe und legen ausserdem die Verantwortlichkeit der beteiligten Partner fest.

C. Programmelenkung und Organisationsstruktur

Das Programm der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit sowie die übrigen Programme der Europäischen Union müssen durch eine Organisationsstruktur abgesichert sein, die die programmgerechte Nutzung der Finanzmittel garantiert, für die konsequente Kontrolle ihrer Verwendung sorgt und gleichzeitig analysiert, ob das Programm die verfolgten Ziele erfüllt. Ausserdem muss sie es der Europäischen Kommission ermöglichen, die einzelnen Vorbereitungs- und Realisierungsschritte des Programms zu verfolgen.

In den ersten Jahren der Finanzhilfe im Rahmen des Programms der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit schloss das Ministerium für örtliche Entwicklung den Vertrag mit der Europäischen Kommission direkt ab. Die praktische Umsetzung der Projekte und die Implementierung gewährleisteten die Mitarbeiter des Ministeriums und der technischen Assistenz in unmittelbarem Kontakt mit den Mitarbeitern der Europäischen Kommission in Prag und Brüssel.

Im Zusammenhang mit der Erweiterung der Hilfsstruktur im Rahmen der Beitrittsvorbereitungsfonds, in die das Programm der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit fällt, wurde im Verlauf der letzten Jahre auch seine Organisationsstruktur geändert. Die Änderungen

FIDIC – Conditions for Works of Civil Engineering Construction. These manuals include instructions and procedures that must be observed and describe the accountability of the contracting parties.

C. Project Management and its Organisational Structure

The Cross-Border Co-operation Programme, as well as other European Union programmes, must be secured through an organisational structure, which guarantees the program-specific use of the funds, provides for a thorough monitoring of their use, and assesses whether the programme meets the declared objectives. In addition to this, it must make it possible for the **European Commission** to follow in detail all the individual steps of preparing and implementing the programme. During the first years of having cross-border co-operation funds, it was the Ministry for Regional Development (MRD) that signed a contract with the European Commission. Project realisation and implementation was conducted in direct contact with Ministry employees and with technical assistance from European Commission staff in Prague and Brussels.

As the structure of assistance have expanded under so-called pre-accession funds, which include the cross-border co-operation programme, the programme's organisational structure has changed over the past few years. The changes have been carried out with regard to both European Commission rules and the organisational measures introduced by the Czech side with the European Commission's consent. A major change was the establishment in December 1998 of the National Fund at the Ministry of Finance. The National Fund has assumed responsibility from the individual ministries to the European Commission for securing the European Union's programmes in the Czech Republic. The National Authorising Officer (the first Deputy Finance Minister) is accountable for the National Fund's work and

zodpovídá za realizaci všech projektů programu přeshraniční spolupráce CBC Phare, a které zajišťuje procedury spojené s programováním a výběrem projektů.

Věcně je program přeshraniční spolupráce v České republice v **kompetenci Ministerstva pro místní rozvoj**. Za realizaci programu zodpovídá ministerstvo prostřednictvím schvalujícího úředníka programu, který je zodpovědnou osobou podepisující smlouvy v rámci projektů a který také kontroluje činnost implementační agentury.

Součástí organizační struktury jsou i **řídící výbory**, které na úrovni regionů zajišťují přípravu programu, odsouhlasení finančního návrhu programu. Podle nařízení Evropské komise č. 2760/1998 mají od programu roku 1998 statut **Společného kooperačního výboru** (JCC – Joint Co-operation Committee). Výbor posuzuje soulad programu CBC Phare s programem INTERREG, schvaluje výběr projektů a sleduje uskutečnění programu. Výbor je tvořen zástupci z partnerských zemí (na české straně zástupci regionů, ústředních orgánů státní správy) a Evropské komise.

D. Struktura programu a její vývoj

V návaznosti na nařízení Evropské komise došlo v realizaci programů přeshraniční spolupráce k několika změnám. Změny se dotýkaly věcného zaměření programu, jeho územní působnosti i používání nástrojů podpory.

Vývoj územní struktury

V období let 1994–1999 bylo vymezeno území, na které se vztahovaly programy přeshraniční spolupráce. Území kopírovalo vymezení Euroregionů na česko-německé hranici (Nisa, Labe, Krušnohoří, Egrensis a Šumava); příhraničního pásu okresů na česko-polské hranici v Euroregionech Nisa, Glacensis, Praděd, Silesia a Těšínské Slezsko; Výborů pro spolupráci na česko-rakouské hranici a příhraničního pásu okresů na česko-slovenské hranici.

erfolgten aufgrund einer Anordnung der Europäischen Kommission sowie aufgrund von Organisationsmassnahmen, die die tschechische Seite nach Absprache mit der Europäischen Kommission vornahm. Die grundlegende Änderung bestand in der Einrichtung des Nationalen Fonds beim Finanzministerium im Dezember 1998, der von den einzelnen Ressorts gegenüber der Europäischen Kommission die Verantwortung für die Gewährleistung der Programme der Europäischen Union in der Tschechischen Republik übernahm. Verantwortlich für die Tätigkeit des Nationalen Fonds ist der Nationale Programmbeauftragte. Diese Funktion wurde dem stellvertretenden Finanzminister übertragen, der die ihm unterstellten Funktionäre des Programms, insbesondere den programmgenehmigenden Mitarbeiter (PAO – Programm authorising officer), beruft.

In den Jahren 1994–1996 oblagen Vorbereitung und Implementierung des Programms dem damaligen Wirtschaftsministerium und später dem Ministerium für örtliche Entwicklung, die diese Aufgaben mit eigenen Kapazitäten in Zusammenarbeit mit der technischen Assistenz und einigen anderen Institutionen erfüllen mussten. Diese Struktur ermöglichte es von ihrer Kapazität, jedoch nicht von den fachlichen und organisatorischen Voraussetzungen her, den wachsenden Ansprüchen an die Verwirklichung des Programms gerecht zu werden. Deshalb richtete das Ministerium für örtliche Entwicklung 1997 das Zentrum für Regionalentwicklung der Tschechischen Republik ein, das als Implementierungsagentur für die Realisierung aller Projekte des Programms der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit CBC Phare verantwortlich ist und die mit der Programmerstellung und der Projektauswahl verbundenen Prozeduren abwickelt.

Sachlich fällt in der Tschechischen Republik das Programm der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit in die Kompetenz des Ministeriums für örtliche Entwicklung. Die Erfüllung gewährleistet das Ministerium über den programmgenehmigenden Mitarbeiter, der als verantwortliche Person die Verträge im Rahmen

appoints programme officers, above all the Programme Authorising Officers (PAOs), who all report directly to him.

During 1994–1996, Ministry of Economy staff, and subsequently Ministry for Regional Development staff, prepared and implemented the programme by working with technical assistance and some other institutions. However, this structure could not cover the growing demands on implementing the programme in terms of capacity, expertise and organisation. In response to this, the Ministry for Regional Development set up its **Centre for Regional Development in the Czech Republic** in 1997, which is responsible as **the implementing agency** for implementing all CBC Phare projects, and which ensures programming and project selection procedures.

The competence of the cross-border co-operation programme falls under the **Ministry for Regional Development**. The Ministry is responsible through its Programme Authorising Officer for implementing the programme. The PAO is the person responsible for signing contracts as part of projects and who supervises the activities of the implementing agency.

The organisational structure includes steering committees that on a regional level provide for the programme's preparation and approve the programme's financing proposal. Further to European Commission Directive No. 2760/1998, these committees have had the status of a Joint Co-operation Committee (JCC) since 1998. The Committee streamlines the CBC Phare programme with the European Union's INTERREG programme, approves project selection, and oversees the programme's implementation. The Committee consists of representatives from partner countries (from Czech regions and the state's central administrative bodies) and European Commission representatives.

Pro trilaterální projekty bylo vymezeno území Euroregionu Nisa na česko-polsko-německém pomezí a okresy Hodonín, Břeclav a Brno-město v česko-slovensko-rakouském trojmezí. Podpora třístranné spolupráce patří již k minulosti a byla České republice poskytnuta jen jednorázově u programů 1995 a 1996. Z důvodu značné administrativní náročnosti nebude zahrnuta do dalších programů.

Vývoj struktury programových nástrojů

Grantová podpora jednotlivým projektům

Podpora zpočátku používala pouze metodu grantové podpory **projektů**. Předmětem podpory byly hlavně stavby. V programu roku 1994 byly takto řešeny pouze velké investiční projekty, v dalším období (1995–1997) se jednalo o podporu většího počtu menších projektů.

Fondy

V roce 1996 byl vypracován nástroj **fondové podpory – fond malých projektů** (FMP). Tímto nástrojem v následujících letech se řešila decentralizace programu. Přesun rozhodovacích pravomocí na řídicí výbory v jednotlivých regionech od roku 1996 umožnil podporu velkého množství drobných neinvestičních akcí přeshraniční spolupráce, aktivit a záměrů, které nevyžadují časově náročnou přípravu. FMP tak umožnil regionům rychle reagovat na průběžně vznikající potřeby podpory projektů menšího rozsahu. Jedná se o podporu aktivit a projektů z oblasti kultury, cestovního ruchu či školství (např. budování informačních center, studijní výměny, sportovní akce pro mládež apod.) s maximálně možnou podporou do 50 tis. EUR.

V následujícím roce byl fondový systém operativně vyzkoušen při odstraňování následků povodní ve fondu malých investičních projektů (dotace na jeden projekt nepřesáhla 300 tis. EUR).

Grantová schémata

Od programů roku 1997 jsou používána grantová schémata. Tento nástroj umožňuje podporu

der Projekte unterschreibt und auch die Tätigkeit der Implementierungsagentur kontrolliert.

*Bestandteil der Organisationsstruktur sind die **Lenkungsausschüsse**, die auf der Ebene der Regionen für die Programmvorbereitung und die Genehmigung des Finanzentwurfs des Programms sorgen. Nach der Anordnung der Europäischen Kommission Nr. 2760/1998 haben sie ab dem Programm für 1998 den Status eines **Gemeinsamen Kooperationsausschusses** (JCC – Joint Co-operation Committee). Der Ausschuss beurteilt, wie weit das Programm CBC Phare im Einklang mit dem INTERREG-Programm steht, genehmigt die Projektauswahl und verfolgt die Verwirklichung des Programms. Der Ausschuss setzt sich aus Vertretern der Partnerländer (auf tschechischer Seite aus Vertretern der Regionen und zentralen Organen der staatlichen Verwaltung) und der Europäischen Kommission zusammen.*

D. Programmstruktur und ihre Entwicklung

Aufgrund der Anordnung der Europäischen Kommission kam es in der Verwirklichung der Programme der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit zu mehreren Veränderungen. Die Änderungen betrafen die Sachorientierung des Programms, seine Gebietsrelevanz und den Einsatz der Förderinstrumente.

Entwicklung der Gebietsstruktur

Im Zeitraum 1994–1999 kristallisierten sich die Landesgebiete heraus, auf die sich die CBC-Förderprogramme bezogen. Das Gebiet kopierte die definierten Euroregionen entlang der tschechisch-deutschen Grenze (Euroregionen Neisse, Elbe, Erzgebirge, Egrensis und Böhmerwald), die tschechisch-polschen Grenzkreise in den Euroregionen Neisse, Glacensis, Altwatergebirge, Silesia und Teschener Schlesien, die Ausschüsse für Zusammenarbeit an der tschechisch-österreichischen Grenze und die tschechisch-slowakischen Grenzkreise.

Für dreiseitige Projekte kommen die Euroregion Neisse im tschechisch-polsch-deutschen Grenzgebiet und

D. The Programme's Structure and Development

Following the above-mentioned European Commission Directive, several changes have been made in implementing cross-border co-operation programmes. These changes affected the actual focus of the programme, its area-specific application, and the use of assistance tools.

Developments in the Area-Specific Structure

The period 1994–1999 witnessed the delineation of areas eligible for cross-border co-operation programmes. These areas matched the demarcation of the Euro-regions on the Czech-German border (Nisa, Elbe, Krušné Hory, Egrensis, and Šumava); of Czech-Polish border-belt districts in the Euro-regions of Nisa, Glacensis, Praděd, Silesia, and Těšín Silesia; of Co-operation Committees on the Czech-Austrian border, and Czech-Slovak border-belt districts.

The area of the Nisa Euro-region on the Czech-Polish-German border, and the districts of Hodonín, Břeclav, and the City of Brno on the Czech-Slovak-Austrian border were made eligible for trilateral projects. Assistance to trilateral co-operation is now a thing of the past; it was extended to the Czech Republic on a one-time basis only under the programmes of 1995 and 1996. As it is administratively intensive, it will not be included in future programmes.

Developments in the Structure of Programme Tools

Grants to the individual projects

At the beginning, assistance consisted exclusively of grants to the individual **projects**. Assistance was extended primarily to construction. Only major investment projects were included in the 1994 programme, while in the following period (1995–1997) assistance went to a large number of smaller-scale projects.

Funds

In 1996, a new tool of assistance through funds was launched – the **Small Projects Fund (SPF)**.

komplikovaných a především z hlediska aktivit strukturovaných projektů. V dosavadní praxi je používání nástroje zatím omezeno jen na užší okruh projektů.

Vývoj zaměření programu

Zaměření programové podpory vychází z nařízení Evropské komise (č.2760/1998). Její zaměření musí být i v souladu s prioritami, které vyplývají z programovacích dokumentů. Obecně v jednotlivých letech zaměření programu doznalo pouze dílčích změn. Jednou z nejvýznamnějších je odklon od podpory obnovy památek a kulturního dědictví. V minulosti byly financovány četné důležité projekty podpory turismu a obnovy památek, avšak zaměření programu již neumožňuje do programu zahrnout takové akce jako oprava fasád zámku Kynžvart či Liberecká knihovna.

Stávající zaměření programu

V přípravných pracích programů roku 1999 se počítalo s dalším rozvojem fondových systémů. Evropská komise, s ohledem na požadavky a úroveň rozvoje kontrolních mechanismů, nakonec ale zvolila následující schéma programových nástrojů:

- * maximálně 20 % finančních prostředků určených na program použít na fondy
- * ostatní prostředky využít k podpoře velkých projektů
- * minimální dotace určená na podporu velkého projektu musí činit minimálně 2 mil. EUR

E. Základní kritéria výběru a podmínky zařazení projektů do programu

Zařazení projektů do programu přeshraniční spolupráce je podmíněno splněním základních podmínek a kritérií programu, které jsou v současnosti dány nařízením Evropské komise č.2760/1998 z 18. prosince 1998 (nahradilo dřívější nařízení č.1628/1994 ze 4. července 1994), a dále které vyplývají z praktických zkušeností získaných v uplynulých letech z přípravy a realizace programu:

die Kreise Hodonín, Břeclav und Brunn-Stadt im tschechisch-slowakisch-österreichischen Länderdreieck in Frage. Die Förderung der dreiseitigen Zusammenarbeit gehört jedoch bereits der Vergangenheit an und betraf die Tschechische Republik nur einmal in den Programmen für 1995 und 1996. Aufgrund des erheblichen administrativen Aufwands wurden diese Projekte in die weiteren Programme nicht mehr einbezogen.

Entwicklung der Struktur der Programminstrumente

Grantförderung der einzelnen Projekte
Die Finanzmittel wurden anfangs nur nach der Grantmethode für einzelne Projekte freigegeben. Gegenstand der Förderung waren hauptsächlich Bauvorhaben. Im Programm für 1994 kamen deshalb lediglich grosse Investitionsprojekte zum Zuge, in den weiteren Jahren dagegen (1995 – 1997) handelte es sich um die Förderung einer grösseren Anzahl kleinerer Projekte.

Fonds

1996 wurde das Förderinstrument "Fonds" in Form des Fonds für kleine Projekte eingeführt. Auf diesem Wege wurde in den Folgejahren die Dezentralisierung des Programms erreicht. Die Verlagerung der Entscheidungsbefugnisse auf die Lenkungsausschüsse in den einzelnen Regionen ab 1996 ermöglichte die Förderung einer grossen Anzahl kleiner nichtinvestiver Aktionen der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit, von Aktivitäten und Vorhaben, die keine zeitaufwendige Vorbereitung erfordern. Dieser Fonds bot also den Regionen die Möglichkeit, schnell auf die aktuellen Notwendigkeiten zur Förderung kleinerer Projekte zu reagieren. Dabei geht es vor allem um Aktivitäten und Projekte aus den Bereichen Kultur, Fremdenverkehr und Schulwesen (z.B. um den Aufbau von Informationszentren, um Studentenaustausch, Jugendsportveranstaltungen u.ä.). Die Obergrenze dieser Fördermittel beträgt 50 000 EURO. Im Jahr darauf wurde das Fondssystem operativ bei der Beseitigung der Hochwasserfolgen durch Vergabe von Mitteln für kleine Investitionsprojekte (Zuschuss je Projekt nicht höher als 300 000 EURO) genutzt.

The programme was decentralised via this Fund in the following years. The shift in decision-making powers to the individual regions' steering committees has made it feasible since 1996 to assist a great number of petty non-investment cross-border co-operative events, activities and plans that require no time-consuming preparations. The SPF made it possible for regions to respond flexibly to the ongoing need to assist small-scale projects. Such projects may involve culture, the travel industry or education (e.g. information centres, study exchanges, youth sports events, etc.) and require a maximum sum of up to EUR 50 thousand.

The fund system withstood a real-life test the following year when the small investment project fund's assistance was applied to the removal of damage caused by floods (subsidies per single project did not exceed EUR 300 thousand).

Grant Schemes

Grant schemes have been used starting with the 1997 programme. This tool enables assistance to complicated and activity-structured projects. The use of this tool has so far been restricted to a narrow group of projects.

Developments in the Programme's Focus

The focus of programme assistance is based on European Commission Directive No. 2760/1998. It needs to be in line with the priorities arising from programming documents. Only partial changes were made in the programme's focus over the years. One of the most important changes is the cessation of large-scale assistance for the restoration of monuments and cultural heritage. Several important tourism and culture projects were financed in over the past years, but the programme's current focus no longer makes it possible to include such undertakings as the Façade Restoration of the Chateau of Kynžvart, or Liberec Library.

The Programme's Current Focus

During the preparatory works for 1999 programmes,

- * Podporovány mohou být pouze **akce v příhraničním regionu**, který vymezila dotyčná země v dohodě s Evropskou komisí.
- * Program na vnějších hranicích EU musí být **harmonizován s programem Evropské unie INTERREG**, který řeší podporu příhraničních oblastí v rámci EU.
- * Z věcného hlediska může být podporováno široké spektrum projektů, ať už investičních či neinvestičních, **přednost mají tzv. společné projekty**.
- * Projekty musí mít **pozitivní dopad na území sousedního státu** a usnadňovat spolupráci příhraničních regionů.
- * Příspěvek EU je poskytován zpravidla ve formě dotace, výjimkou jsou aktivity v oblasti podpory podnikání. Je vyžadována spoluúčast české strany na financování (ve výši **minimálně 25% celkových nákladů**).

S odvoláním na výše uvedená kritéria proto mohou být podporovány jednotlivé záměry jednak pomocí tzv. **společných projektů** (realizovaných na obou stranách hranice) nebo **projektů s pozitivním přeshraničním účinkem**, a to i když se nacházejí výhradně ve vymezeném území České republiky. V rámci programu lze podpořit pouze projekty v některých odvětvích, které jsou považovány za prioritní pro dosažení cílů rozvoje spolupráce:

- * **Doprava** (rozvoj a modernizace silniční a železniční sítě vedoucí k hraničním přechodům),
- * **Technická infrastruktura - ochrana ovzduší** (modernizace systémů dodávek ekologicky šetrných druhů energie),
- * **Životní prostředí - vodní hospodářství** (výstavba a modernizace systémů odkanalizování a čištění odpadních vod na hraničních tocích),
- * **Hospodářský rozvoj** (podpora rozvoje cestovního ruchu či nepřímá podpora malého a středního podnikání),

Grantschemata

Ab 1997 werden für die Programme Grantschemata benutzt. Dieses Instrument ermöglicht die Förderung komplizierterer und vor allem nach Aktivitäten strukturierter Projekte. In der derzeitigen Praxis beschränkt sich die Anwendung dieses Instruments bis heute lediglich auf ein enges Spektrum von Projekten.

Entwicklung der Programmorientierung

Die Orientierung der Programmförderung geht von der Anordnung Nr. 2760/1998 der Europäischen Kommission aus. Sie muss ausserdem im Einklang mit den sich aus den Programmdokumenten ergebenden Prioritäten stehen. Allgemein erfuhr die Programmorientierung in den einzelnen Jahren lediglich Änderungen in Teilaspekten. Die bedeutsamste war die Abkehr von der Förderung der Erneuerung von Denkmälern und Objekten des kulturellen Erbes. In der Vergangenheit wurden zahlreiche wichtige Projekte zur Förderung des Fremdenverkehrs und der Erneuerung von Denkmalsobjekten finanziert, die heutige Programmorientierung ermöglicht jedoch bereits nicht mehr die Einbeziehung solcher Aktionen, wie die Reparatur der Fassade des Schlosses Kynžvart oder der Bibliothek in Liberec.

Gegenwärtige Programmorientierung

Bei der Vorbereitung der Programme für 1999 wurde mit der Weiterentwicklung des Fondssystems gerechnet. Die Europäische Kommission wählte jedoch letztendlich wegen der Anforderungen und des Entwicklungsniveaus der Kontrollmechanismen folgendes Schema der Programminstrumente:

- * Verwendung von höchstens 20 % der für das Programm bestimmten Mittel für Fonds
- * Verwendung der übrigen Mittel zur Förderung grosser Projekte
- * Mindestzuschuss für Grossprojekte 2 Mio EURO

E. Hauptkriterien für die Auswahl und Bedingungen für die Aufnahme eines Projektes in das Programm

Die Aufnahme eines Projektes in das Programm der

further developments of the fund systems were expected. Due to the requirements and level of progress of the monitoring mechanisms, the European Commission decided on the following scheme of programme tools:

- * A maximum of 20% of funds earmarked for the programme to be used in the funds
- * The remaining finances to be used in assisting major projects
- * There should be a minimum grant of EUR 2 million allocated to assist each major project

E. The Basic Selection Criteria and Conditions for Inclusion of Projects into the Programme

In order to be included in the cross-border co-operation programme, a project must meet the basic conditions and programme criteria as currently stipulated by European Commission Directive No. 2760/1998 of 18 December 1998 (superseding Directive No. 1628/1994 of 4 July 1994), and in addition as arising from practical experiences obtained during previous years of preparing and implementing:

- * Assistance may be extended only to events in **border regions** which have been selected by the country concerned in the agreement with the European Commission.
- * The programme on the external borders of the EU must be **harmonised with the European Union's INTERREG programme**, which addresses assistance to border areas within the EU.
- * A wide spectrum of investment or non-investment projects is eligible, but **preference** will be given to the so-called joint **projects**.
- * The projects must have a **positive impact on the neighbouring country** and facilitate co-operation between the border regions.
- * The EU contribution will be generally disbursed as a subsidy, with the exception of activities

- * **Zemědělství, lesnictví - obnova venkova** (obnova zničených lesních porostů v příhraničí),
- * **Lidské zdroje** (podpora zaměstnanosti prostřednictvím rekvalifikace pracovní síly či rozvoj spolupráce mezi partnerskými institucemi na obou stranách hranice).

Podmínky k zařazení projektů do přípravy programu

Možnost podpory projektu, mimo souladu s cíli a prioritami podpory, je také dána úrovní jeho připravenosti. S ohledem na časový scénář a obecné podmínky programu nelze do programu zahrnout takové akce, u nichž již v etapě programování není zřejmá záruka dodržení základních termínů a dodržení procedur.

Proto do výběru mohou být zařazeny pouze **nově zahajované akce bez uzavřených dodavatelských vztahů**, u rozestavěných staveb výhradně **nezávislé etapy** (například dodání technologií, mechanizace apod.).

Smlouvy s dodavateli mohou být uzavřeny až po podpisu Finančního memoranda a následném zpracování a odsouhlasení dokumentace pro veřejnou obchodní soutěž a po jejím následném proběhnutí.

Projekty, které mají charakter staveb, musí mít zároveň:

- * **Vydané územní rozhodnutí** nejpozději v termínu konečného výběru projektů na české straně.
- * **Vypracovanou tzv. studii proveditelnosti**, která z územních, technických, ekonomických i věcných hledisek prokáže, že projekt je výhodný a potřebný, včetně posouzení možných variant řešení.
- * **Zpracované posouzení vlivu stavby na životní prostředí** (s výjimkou těch projektů, kde je vliv zanedbatelný, např. u budování počítačové sítě), které představuje odborný posudek zpracovaný soudním znalcem.

grenzüberschreitenden Zusammenarbeit ist durch die Erfüllung der Grundbedingungen und der Programmkriterien bedingt, die gegenwärtig in der Anordnung der Europäischen Kommission Nr. 2760/1998 vom 18. Dezember 1998 (ersetzt die frühere Anordnung Nr. 1628/1994 vom 4. Juli 1994) verankert sind. Dazu kommen die Bedingungen und Kriterien, die sich in den vergangenen Jahren aus den bei der Vorbereitung und Erfüllung des Programms gemachten praktischen Erfahrungen ergeben:

- * *Gefördert werden können nur Aktionen in den Grenzregionen, die das betreffende Land in der Vereinbarung mit der Europäischen Kommission verankerte.*
- * *Das Förderprogramm an den EU-Aussengrenzen muss mit dem EU-Programm INTERREG harmonisiert sein, das zur Förderung der EU-Grenzregionen bestimmt ist.*
- * *Unter Sachaspekten kann ein breites Projektspektrum im Investitions- wie Nichtinvestitionsbereich gefördert werden, Vorrang haben jedoch die sog. gemeinsamen Projekte.*
- * *Die Projekte müssen sich positiv auf das Gebiet des Nachbarstaats auswirken und die Zusammenarbeit der Grenzregionen erleichtern.*
- * *Die EU-Mittel werden in der Regel als Subventionen zur Verfügung gestellt, ausgenommen sind Aktivitäten im Bereich Unternehmensförderung. Die Mitbeteiligung der tschechischen Seite an der Finanzierung (mit mindestens 25% der Gesamtkosten) ist Bedingung.*

Unter Berücksichtigung der genannten Kriterien können deshalb die einzelnen Vorhaben zum einen als sog. gemeinsame Projekte (verwirklicht zu beiden Seiten der Grenze), zum anderen als Projekte mit grenzübergreifender positiver Auswirkung (auch wenn sie sich ausschliesslich auf dem definierten Gebiet der Tschechischen Republik befinden) gefördert werden. Im Rahmen des Programms können lediglich Projekte in einigen Zweigen unterstützt werden, die als

in the area of assistance to business. The Czech partner is required to share costs to the tune of at least 25% of total costs.

In reference to the above-mentioned criteria, individual plans may receive assistance through the so-called **joint projects** (implemented on both sides of a border) or as **projects with a beneficial cross-border impact**, even though they are located solely in a demarcated area within the Czech Republic. Under the programme, only projects in sectors which are priority-rated for the purpose of achieving co-operation advancement objectives may receive assistance:

- * **Transport** (the development and upgrading of road and rail networks leading to border crossings),
- * **Technical infrastructure - air quality protection** (the upgrading of delivery systems for environmentally-friendly energy),
- * **The environment - water management** (the building and upgrading of waste-water treatment plants and systems that divert sewage from border-area waterways),
- * **Economic development** (assistance to develop the travel industry or indirect assistance to small- and medium-sized businesses)
- * **Agriculture, forestry, renewal of rural areas** (replanting destroyed forestry in the border areas)
- * **Human resources** (assisting job placements by retraining, or improving co-operation between partner institutions on both sides of a border).

The Conditions for Inclusion of Projects into the Programme's Preparations

The chance of receiving assistance for a project depends not only on being in line with the objectives and priorities of such assistance, but also on its readiness to begin. Projects where there is no

U všech projektů je nutné doložit **finanční zabezpečení investorem** (např. potvrzení o budoucím poskytnutí úvěru). Od roku 1999 je nutné, aby byl způsob finančního zabezpečení investorem v souladu se směrnicí Ministerstva financí ČR o hospodaření s finančními prostředky EU v ČR a spolufinancování společných programů EU a ČR.

F. Příprava programu 2000

Příprava programu na rok 2000 vycházela z priorit odsouhlasených ve Společném programovém dokumentu (JPD) na období let 2000–2006. Rozhodnutím Evropské komise bylo přiděleno České republice celkem 19 mil. EUR pro rok 2000 v následující struktuře:

ČR – Německo	10 mil. EUR
ČR – Polsko	5 mil. EUR
ČR – Rakousko	4 mil. EUR

G. Bilance programu přeshraniční spolupráce – CBC Phare za léta 1994–2000

Struktura programu v letech 1994–1998

V případě nástrojů byl nejprve byl upřednostňován menší počet velkých investičních projektů (program 1994). V dalším období byl prioritou naopak větší počet menších projektů s menším finančním objemem, zejména čistírny odpadních vod, plynofikace obcí a projekty cestovního ruchu (cyklostezky, informační centra).

V programu na rok 1997 byly rovněž vyčleněny prostředky na opravu povodněmi poškozených staveb, či vybudování preventivních protipovodňových opatření.

Specifický byl program roku 1998, který byl zaměřen především na řešení problematiky poškozených lesů, obnovy venkova a na Fondy malých projektů.

Struktura programu od roku 1999

Od roku 1999 se program rozšířil také na česko-polskou a česko-slovenskou hranici. V tomto roce došlo k největšímu nárůstu finanční pomoci, kdy

vorrangig für die Erreichung der Ziele der Entwicklung der Zusammenarbeit betrachtet werden:

- * *Verkehr (Ausbau und Modernisierung des an die Grenzübergänge anbindenden Strassen- und Schienennetzes)*
- * *Technische Infrastruktur – Schutz der Luft (Modernisierung der Liefersysteme umweltschonender Energiearten)*
- * *Umweltbedingungen – Wasserwirtschaft (Bau und Modernisierung der Abwasser- und Abwasserklärsysteme an den Grenzwasserläufen)*
- * *Wirtschaftliche Entwicklung (Förderung des Fremdenverkehrs oder indirekte Förderung des mittelständischen Unternehmertums)*
- * *Land- und Forstwirtschaft – Erneuerung des ländlichen Raums (Erneuerung der zerstörten Waldbestände im grenznahen Raum)*
- * *Menschliches Potential (Förderung des Beschäftigungsgrads durch Umschulung der Arbeitskraft und Entwicklung der Zusammenarbeit zwischen den Partnerinstitutionen zu beiden Seiten der Grenze).*

Aufnahmebedingungen für Projekte in die Programmvorbereitung

Die Möglichkeit der Förderung eines Projektes ist neben der Übereinstimmung mit den Zielen und Prioritäten der Förderung durch den Stand seiner Vorbereitung gegeben. Wegen der zeitlichen Beschränkung und den allgemeinen Programmbedingungen können keine Vorhaben in das Programm aufgenommen werden, bei denen in der Etappe der Programmerstellung nicht bereits die Garantie für die Einhaltung der Grundtermine und der Prozeduren ersichtlich ist.

Deshalb können nur neu begonnene Aktionen ohne abgeschlossene Lieferbeziehungen und bei bereits in Bau befindlichen Objekten ausschliesslich unabhängige Etappen (beispielsweise Lieferung von Technologien, Mechanisierungsmitteln u.ä.) in die engere Wahl gezogen werden.

Die Lieferverträge dürfen erst nach Unterzeichnung

obvious guarantee at the programming stage of their compliance with the basic deadlines and procedures will not be included because of the programme's time schedule and general terms and conditions.

As a result, the selection will include only **newly launched undertakings where agreements with contractors have not been made yet**; or exclusively **independent stages** (such as the delivery of equipment, mechanisation, etc.) with respect to construction in progress.

Contracts with contractors can be signed only after the Financing Memorandum has been signed, and after the documentation for a public tender has been processed and approved, and after the completion of such a tender.

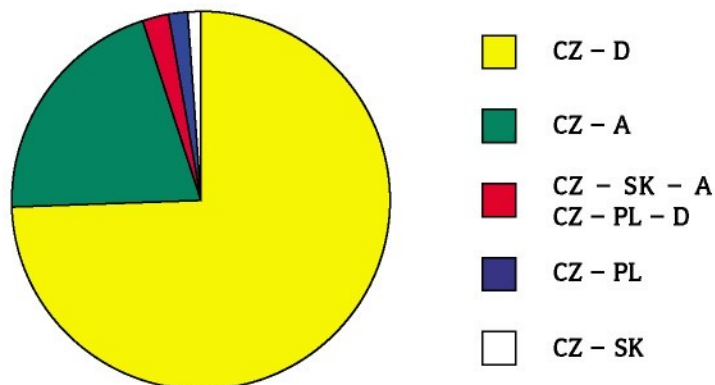
The projects deemed to be construction also need:

- * To **have received a land use decision** no later than by the deadline for the final selection of projects for the Czech side.
- * To **have completed a feasibility study**, showing that the project is beneficial and necessary on land-use, technical, economic and material grounds, including an evaluation report on possible alternatives to the design.
- * To **have completed an environmental impact assessment report** (except for projects where the impact is negligible, e.g. computer networks). This should be in the form of an expert opinion produced by a court-authorised expert.

All projects need to furnish proof of **financial backing by an investor** (e.g. a statement attesting to the extension of a bank loan in the future). From 1999 onwards, it is required that the manner of financial underwriting on the part of the investor be in compliance with the Ministry of Finance Decree on the handling of EU funds in the Czech Republic and on cost sharing in joint programmes by the EU and the Czech Republic.

Evropská unie poskytla celkem 45 mil. EUR. Byla samozřejmě věnována pozornost klasickým projektům, avšak výrazně vzrostla orientace na projekty menších rozsahů, směřující především ke vzdělávání, kultuře a k přípravě na vstup naší země do Evropské unie. Poprvé byla uplatněna pro investiční projekty dolní hranice příspěvku Phare, která činila 2 mil. EUR.

V letech 1994–2000 bylo pro Českou republiku z programu CBC Phare vyčleněno přes 180 mil. EUR (cca 6,3 mld. Kč), což představuje roční podíl na celkové pomoci Phare poskytované České republice ve výši 40–50%. Následující tabulka a graf ukazují alokaci finančních prostředků a územní orientaci programu do roku 1999.

des Finanzmemorandums und die anschliessende Erarbeitung und Genehmigung der Dokumentation für die öffentliche Ausschreibung und nach deren Abschluss abgeschlossen werden.
Für Projekte mit Baucharakter müssen gleichzeitig folgende Bedingungen erfüllt sein:

- * **Erteilte Raumbaubegünstigung** spätestens zum Zeitpunkt der endgültigen Auswahl der Projekte auf tschechischer Seite
- * **Erstellte Durchführbarkeitsstudie (Feasibility Study)**, die unter Raum-, technischen, wirtschaftlichen und sachbezogenen Gesichtspunkten nachweist, dass das Projekt vorteilhaft und notwendig ist, einschliesslich einer Beurteilung möglicher Lösungsvarianten.

F. Preparations for the 2000 Programme

The preparations for the 2000 programme were based on those priorities agreed in the Joint Programme Document for 2000–2006.

Following a decision by the European Commission, the Czech Republic was earmarked a total of EUR 19 million for the year 2000 broken down as follows:

Czech Republic – Germany	EUR 10 million
Czech Republic – Poland	EUR 5 million
Czech Republic – Austria	EUR 4 million

G. An Outline of the CBC Phare Programme, 1994–2000

The Programme's Structure, 1994–1998

As far as tools were concerned, a smaller number

Rok Jahr Year	Program Programm Programme	Oblast Gebiet Field	Vydané fin.prostředky (EUR) Ausgegebene Finanzmittel (EURO) Spent financial resources (EUR)
1994	CZ 9403	CZ-D	25 269 157
1995	CZ 9502	CZ-D	25 027 132
1995	CZ 9508	CZ-A	5 971 995
1995	CZ 9524	CZ-SK-A, CZ-PL-D	1 869 615
1996	CZ 9604	CZ-D	22 100 446
1996	CZ 9605	CZ-A	8 754 034
1996	CZ 9621	CZ-SK-A, CZ-PL-D	2 207 030
1997	CZ 9701	CZ-D	25 000 000
1997	CZ 9801	CZ-A	8 669 371
1998	CZ 9804	CZ-D	7 000 000
1998	CZ 9805	CZ-A	2 900 000
1999	CZ 9909	CZ-PL	3 000 000
1999	CZ 9912	CZ-A	10 600 000
1999	CZ 9913	CZ-SK	2 000 000
1999	CZ 9914	CZ-D	29 400 000
Celkem / Total / Gesamtkosten			179 768 780

* *Erstellte Studie über den Umwelteinfluss des Bauvorhabens (mit Ausnahme jener Projekte, deren Einfluss vernachlässigbar ist, z.B. der Aufbau eines Computernetzes), die in Form des Gutachtens eines Gerichtssachverständigen vorzulegen ist.*

Bei allen Projekten ist die **Absicherung der Finanzierung durch den Investor** nachzuweisen (z.B. als Kreditzusage). Seit 1999 ist es erforderlich, dass die Art der Finanzierungsgarantie durch den Investor im Einklang mit den Richtlinien des Finanzministeriums der Tschechischen Republik über das Wirtschaften mit EU-Finanzmitteln in der Tschechischen Republik und die Mitfinanzierung gemeinsamer Programme der Europäischen Union und der Tschechischen Republik steht.

F. Vorbereitung des Programms 2000

Die Vorbereitung des Programms für das Jahr 2000 basierte auf den im Gemeinsamen Programmdokument für den Zeitraum 2000–2006 abgestimmten Prioritäten.

Durch Beschluss der Europäischen Kommission wurden der Tschechischen Republik für 2000 insgesamt 19 Mio EURO in folgender Struktur zugeteilt:

Tschechische Republik – Deutschland	10 Mio. EURO
Tschechische Republik – Polen	5 Mio. EURO
Tschechische Republik – Österreich	4 Mio. EURO

G. Bilanz des Programms CBC Phare für 1994–2000 **Programmstruktur 1994–1998**

Als Instrumente wurde anfangs eine kleinere Anzahl grosser Investitionsprojekte bevorzugt (Programm

1994). Später bekamen dagegen kleinere, dafür aber mehr Projekte mit geringerem Fördermittelbedarf Priorität. Mit EU-Geldern wurden Abwasser-Kläranlagen gebaut, Gemeinden an das Ferngasnetz angeschlossen und Fremdenverkehrsprojekte gefördert (Radwanderwege, Informationszentren). Im Programm für 1997 wurden ebenfalls Mittel für Hochwasser geschädigte Gebäude und für vorbeugende Hochwasserschutzmassnahmen zur Verfügung gestellt.

Spezifisch war das Programm für 1998; denn es konzentrierte sich vor allem auf die Themenbereiche geschädigte Wälder, Erneuerung des ländlichen Raums und Fonds für kleine Projekte.

Programmstruktur ab 1999

Ab 1999 wurde das Programm auch auf die tschechisch-polnische und tschechisch-slowakische Grenzregion ausgedehnt. 1999 kam es auch zum grössten Anstieg der von der Europäischen Union bereitgestellten Finanzmittel auf insgesamt 45 Mio EURO.

Natürlich wurde auch den klassischen Projekten Aufmerksamkeit gewidmet, auch wenn die Orientierung auf kleinere Projekte in den Bereichen Bildung und Kultur sowie auf die EU-Beitritts-vorbereitungen deutlich zunahm. Zum ersten Mal wurde eine Untergrenze von 2 Mio EURO für Phare-Subventionen für Investitionsprojekte festgelegt.

Von 1994–2000 wurden für die Tschechische Republik aus Mitteln des Programms CBC Phare über 180 Mio EURO (ca. 6,3 Mrd. CZK) zur Verfügung gestellt. Das bedeutet einen Anteil von jährlich 40–50 % an der Phare-Gesamthilfe.

Die Tabelle und das Schaubild auf der Seite 29 zeigen die Alokation und den territorialen Schwerpunkt der eingesetzten EU-Mittel bis 1999.

of large investment projects were given preference at first (the 1994 program). In the next period, priority was then given to a larger number of minor financially-smaller projects, such as waste-water treatment facilities, natural gas supplies to municipalities, and travel industry projects (bike paths, information centres).

The 1997 programme also earmarked funds for repairing flood-affected structures and the construction of preventive anti-flood measures.

The 1998 programme was very specific as it focused primarily on the issues of damaged forests, rural area renewal, and the Small Projects Funds.

The Programme's Structure since 1999

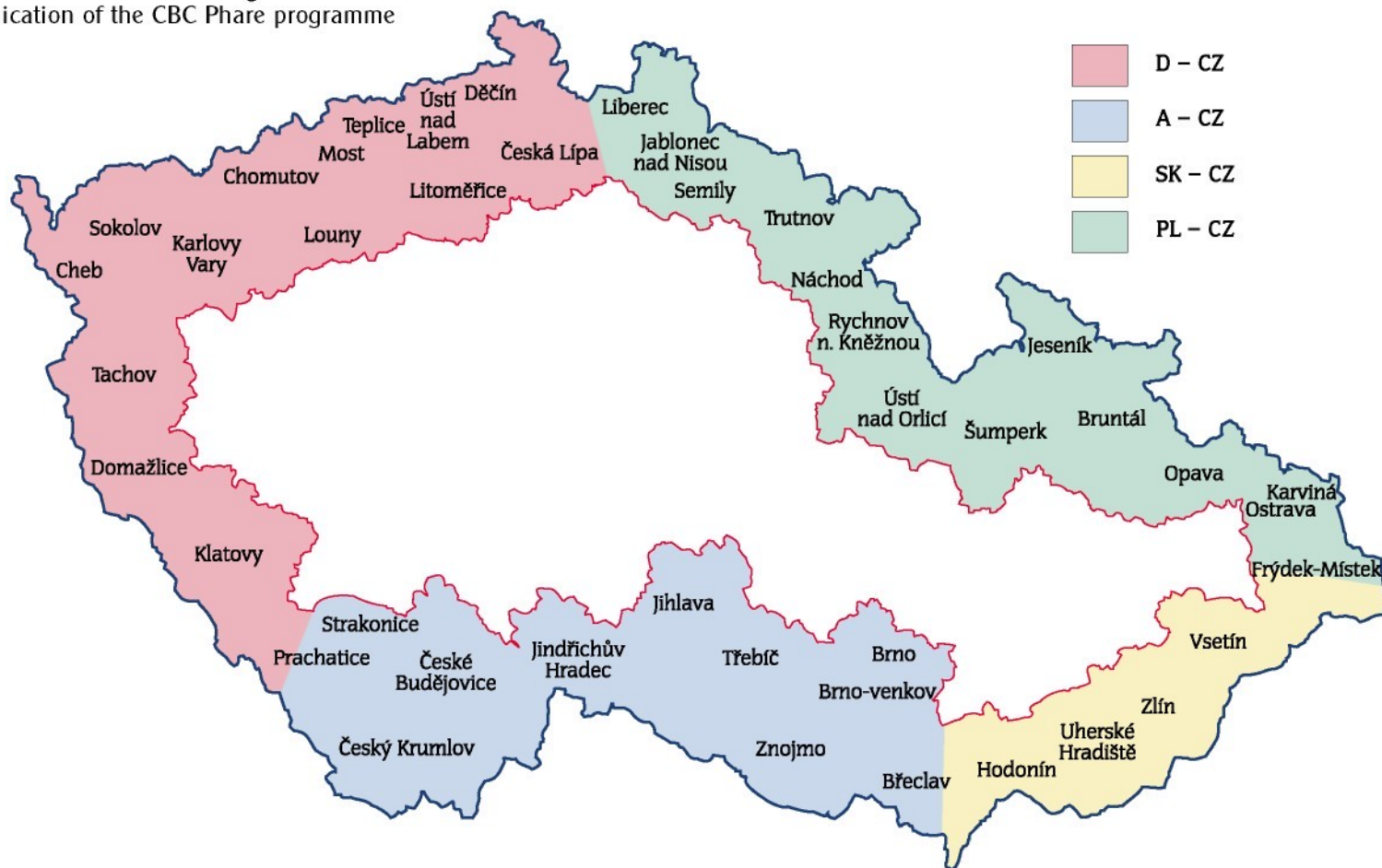
Since 1999, the programme has expanded to include the Czech-Polish and Czech-Slovak borders. That year witnessed the largest increase in financial assistance as the European Union provided a total of EUR 45 million.

Attention was obviously paid to typical projects, but the focus shifted towards smaller-scale projects (aimed above all at education, culture, and the preparations of the Czech Republic for accession to the European Union). As regards investment projects, the lower limit of EUR 2 million in Phare contributions was applied for the first time.

In the period from 1994–2000, the CBC Phare programme earmarked over EUR 180 million (CZK 6.3 billion) for the Czech Republic, which translated into an annual 40 to 50% of the total Phare assistance granted to the Czech Republic.

The table and graph on the page 29 show the allocation of funds and the programme's area orientation up until 1999.

Oblasti využívající programu CBC Phare
 Nutzungsbereiche des CBC-Phare-Programms
 The fields of application of the CBC Phare programme

Následující text je uveden pouze v českém a anglickém jazyce, neboť v této dvojazyčné podobě je oficiálně administrován.

Der folgende Text ist nur in Tschechisch und Englisch angeführt; denn er ist in beiden Sprachen offiziell administriert.

The following text shall be carried in Czech and in English only because it has been officially administered exactly in this bilingual format.

1994

D – CZ
CZ 9403

číslo projektu project No.	název projektu project title	účast Phare(MEUR) Phare participation (MEUR)	celkové náklady total costs
0101	Cheb – Modernizace železniční stanice / Modernization of Railway Station	7,360	7,360
0102	Železná Ruda – Silnice a most / Road and Bridge	0,950	0,950
0201	Vřesová - Nejdek – Parovod / Steam Pipeline	6,844	6,844
0202	Ústí nad Labem – Hlavní kanalizace „Y“ / Main Sewer “Y”	5,762	5,762
0203	Hrádek nad Nisou – Čistírna odpadních vod / Waste Water Treatment Plant (WWTP)	1,290	1,290
0204	Rumburk – Hlavní kolektory / Main collectors	0,966	0,966
0205	Varnsdorf – Rozšíření kanalizace / Enlargement of Sewerage	0,402	0,402

CELKEM / TOTAL - 25 mil.EUR

ukončeno k 31.7.1997 / completed by July 31, 1997

1995

D – CZ
CZ 9502

0101	Vojtanov – Silniční obchvat / Road Bypass	1,535	2,300
0102	Železná ruda – Silnice a most / Road and Bridge	0,483	0,646
0103	Moldava - Mikulov – Silnice / Road	0,549	0,769
0104	Klíny - Mníšek – Silnice / Road	0,690	0,966
0105	Rumburk - Neugersdorf – Silniční obchvat / Road Bypass	2,999	4,198
010701	Cheb - Schirnding – Elektrifikace železnice / Railway Electrification	0,848	1,300
010702	Cheb – Železniční stanice, část III / Railway Station Stage III	2,552	3,403
0201	Laziště - Volary-Lenora – Plynovod / Gas Supply Network	0,950	1,451
0202	Skalná - Plešná-Luby – Plynofikace / Gas Supply	0,978	1,304
0203	Kynžvart – Rekonstrukce zámku / Castle Reconstruction	0,893	1,769
0204	Kladruby – Rekonstrukce kostela / Church Reconstruction	0,285	0,441
0301	Všeruby – Kanalizace a čistírna odpadních vod / Sewerage and WWTP	0,778	1,186
0302	Chrastava – Čistírna odpadních vod / WWTP	1,272	2,960

číslo projektu project No.	název projektu project title	účást Phare(MEUR) Phare participation (MEUR)	celkové náklady total costs
0303	Krompach – Kanalizace a vodovod / Sewerage and Water Supply	0,176	0,247
0304	Varnsdorf – Rozšíření kanalizace / Sewerage Enlargement	0,207	0,850
0305	Filipov – Kanalizace a čistírna odpadních vod / Sewerage and WWTP	0,406	0,541
0306	Česká Kubice – Kanalizace a čistírna odpadních vod / Sewerage and WWTP	0,896	1,366
0307	Alžbětín – Kanalizace / Sewerage	0,228	0,353
0308	Liberec – Kanalizační stoka XIII / Sewerage XIII	2,104	2,960
04011	Managament vývojového programu Nisa / Management of Nisa Development Programme	0,050	0,050
04012	Dodávka počítačové a kancelářské techniky PVT a.s. / Supply Computer and Office Technique	0,250	0,250
04013	Služby – Promotion a marketing / Services – Promotion and Marketing	0,141	0,150
0501	Krušné hory – Regenerace lesa / Forest Rehabilitation	0,577	1,554
07	Technická asistence, studium, instituce / Technical assistance, Studies, Institution Buildings	3,750	3,983
08	Obnova oblastí postižených záplavami / Flood Area Reconstruction Programme	1,300	1,300
09	Ekonomický rozvoj / Economic Development	1,466	1,500

CELKEM / TOTAL - 25 mil.EUR

ukončeno k 31.7.1999 / completed by July 31, 1999

A – CZ
CZ 9508

0101	Lipno – Páteřová cyklostezka / Backbone Bike Route	1,622	1,839
0201	Staré město pod Landštejnem – Čistírna odpadních vod / WWTP	0,311	0,430
0202	Znojmo – Rozšíření čistírny odpadních vod / WWTP Enlargement	1,111	5,000
0203	Vratětín – Kanalizace a čistírna odpadních vod / WWTP Sewand Water Supply	0,500	0,668
0204	Hlohovec – Kanalizace a čistírna odpadních vod / Sewerage and WWTP	0,770	1,304
0303	Hospodářská komora ČR, Brno – Informační databáze / Chamber of Commerce – Regional Mailbox	0,044	0,044
0401	Schwarzemberský kanál – Studie / Schwarzemberg Log Floating Canal – Study	0,067	0,075
05	Projekty monitoringu a technické asistence / Monitoring and Technical Assistance Projects	0,595	0,650
06	Obnova oblastí postižených záplavami / Flood Area Reconstruction Programme	0,735	0,770

CELKEM / TOTAL - 6 mil. EUR

ukončeno 31.12.1999 / completed by December 31, 1999

D – SK – CZ
A – SK – CZ
ZZ 9524.01.

0101	Nisa – Fond malých projektů / Small Project Funds	0,185	0,220
0102	Nisa – Regionální rozvojová agentura / Regional Development Agency	0,392	0,540
0103	Hejnice – Čistírna odpadních vod / WWTP	0,850	1,232
0201	Lanžhot – Čistírna odpadních vod / WWTP	0,420	3,230

CELKEM / TOTAL - 2 mil EUR

ukončeno k 31.12.1999 / completed by December 31, 1999

Program obnovy oblastí postižených záplavami / Flood Area Reconstruction Programme

CZ 9603

číslo projektu project No.	název projektu project title	účast Phare(MEUR) Phare participation (MEUR)	celkové náklady total costs
04	Obnova oblastí postižených záplavami / Flood Area Reconstruction Programme	2,000	2,000

D – CZ
CZ 9604

0101	Cheb – Modernizace železniční stanice / Modernization of Railway Station	1,910	2,830
0103	Špičák - Železná Ruda – Rekonstrukce nádražních budov / Dispatch Building Reconstruction	0,663	1,080
0104	Hrádek nad Nisou – Městský dopravní okruh / Municipal Traffic Ring	0,216	0,330
0105	Děčín – Rozšíření veřejné dopravy / Public Transport Extension	0,706	0,818
0201	Hartmanice – Teplofikace města / Community Heating	0,864	0,950
0202	Šluknov – Výstavba plynovodní rozvodné sítě / Gas Supply Network Construction	0,358	0,598
0203	Dolní Podluží – Výstavba plynojemu / Gas Station Construction	0,246	0,282
0204	Krásná Lípá – Výstavba plynovodní rozvodné sítě / Gas Supply Network Construction	0,451	0,551
0301	Višňová – Čistírna odpadních vod / WWTP	0,081	0,156
0302	Šluknov – Výstavba hlavní kanalizace / Central Sewer Construction	0,177	0,273
0303	Hřensko – Čistírna odpadních vod / WWTP	0,881	1,305
0304	Nisa – Výstavba hlavní kanalizace / Main Sewer Construction	0,480	0,795
0305	Varnsdorf - Špičák – Výstavba kanalizačního systému / Sewerage System Construction	0,290	0,428
0306	Rumburk – Kanalizace A2 / Sewer A2 Costruction	0,124	0,188
0307	Hranice – Čistírna odpadních vod a rozšíření kanalizace / WWTP and Sewer Extension	1,181	1,787
0308	Nemanice – Kanalizace a čistírna odpadních vod / Sewer and WWTP	0,261	0,387
0309	Železná Ruda – Instalace kanalizačních sběračů / Sewerage Collectors installation	0,477	0,798
040101	Krušné Hory, Západ – Podpora turistiky / Tourist Development	0,051	0,056
040102	ELSO PHILIPS – LOT2	0,017	0,017
040103	PVT, a.s. – LOT 3	0,017	0,017
040104	PVT, a.s. – LOT 4	0,024	0,024
040105	Cyklostezky / Cycle Trails	0,141	0,157
0402	Krušné hory, Boží Dar – Vybudování turistických stezek / Tourist Trails	0,252	0,280
0403	Krupka - Dubí – Naučná hornická stezka / Educational Mining Trail	0,541	0,818
0404	Libochovany - Ústí nad Labem – Cyklostezka / Bicycle Trail	0,396	0,624
0405	Hrádek nad Nisou – Trasa pro cyklisty a chodce / Trail for Cyclist and Peadest	0,139	0,170
0406	Nisa – Průvodce pro zahraniční turisty / Foreign Guide for Tourist	0,338	0,487
040701	Nisa – Hraniční datová síť I / Border Data Network I	0,084	0,084
040702	SEMA GROUP	0,110	0,290

číslo projektu project No.	název projektu project title	účast Phare(MEUR) Phare participation (MEUR)	celkové náklady total costs
040703	Nisa – Hraniční datová síť II, III, IV / Border Data Network II, III, IV	0,012	0,013
0408	Karlovy Vary – Rekonstrukce divadla V. Nezvala / Theater Building Reconstruction	1,127	1,127
0410	Loket – Rekonstrukce historického městského centra / Town Historic Reserve Renovation	0,591	0,684
05	Technické asistence a management programů / Technical Assistance and Programme Management	2,718	4,263
0601	Nisa – Vzdělávací program	0,357	0,531
07	Management programů / Management Programme Support	2,942	3,369
08	Obnova oblastí postižených záplavami / Flood Area Reconstruction Programme	1,250	1,250

CELKEM / TOTAL - 25 mil.EUR

ukončeno k 31.7.2000 / completed by July 31, 2000

A – CZ
CZ 9605

0101	České Velenice – Železniční vlečka / Railway Trailer	1,944	2,746
0202	Nová Pec – Teplofikace města / Community Heating	0,441	0,540
0301	Telč – Čistírna odpadních vod a kanalizace / Sewerage and WWTP	0,380	0,400
0302	Písečné – Čistírna odpadních vod a kanalizace / Sewerage and WWTP	0,203	0,341
0303	Frymburk – Čistírna odpadních vod a kanalizace / Sewerage and WWTP	0,720	0,912
0304	Dyjkovičky – Čistírna odpadních vod a kanalizace / Sewerage and WWTP	0,656	0,962
0305	Břeclav – Čistírna odpadních vod a kanalizace / Sewerage and WWTP	0,869	1,416
0401	Chvalšiny – Muzeum Schwarzenberského plavebního kanálu / Museum of Swarzenberg Canal	0,289	0,327
05	Technické asistence a programový management / Technical Assistance and Programme Management	1,265	1,458
06	Obnova oblastí postižených záplavami / Flood Area Reconstruction Programme	1,310	1,310

CELKEM / TOTAL - 9 mil.EUR

ukončeno k 31.8.2000 / completed by August 31, 2000

D – SK – CZ
A – SK – CZ
ZZ 9621

0102	Nové Město pod Smrkem – Kanalizace a čistírna odpadních vod / Sewerage and WWTP	0,267	0,976
0103	Liberec – Centrum pro ekonomickou spolupráci / Centre for Economical Cooperation	0,058	0,370
010401	Nisa – Fond malých projektů / Small Project Funds	0,445	0,475
0201	Evropská škola ve Vídni / European School in Vienna	0,129	0,248
0202	Pálava a Lednicko-Valtický areál – Budování a provoz turistického info-centra / Tourists Centre Construction	0,113	0,600
0203	RDA-OHK Brno – Fond malých projektů / Small Project Funds	0,208	0,221

CELKEM / TOTAL - 2,25 mil.EUR

ukončeno k 31.12.2000 / completed by December 31, 2000

1997

D – CZ
CZ 9701

číslo projektu project No.	název projektu project title	účast Phare(MEUR) Phare participation (MEUR)	celkové náklady total costs
0101	Hrádek nad Nisou – Městský dopravní okruh, část 2 / Municipal Traffic Bypass, Stage 2	0,078	0,891
0102	Chomutov – Okružní křižovatka a autobusové nádraží / Beltway and Bus Station	1,001	1,263
0103	Karlovy Vary – Rekonstrukce a dostavba železniční budovy / Public Transport Terminal	0,572	1,756
0104	Kraslice – Rekonstrukce silnice č. II/210 / Reconstruction of Road II/210	0,126	0,283
0105	Bělá pod Radbuzou - Železná – Rekonstrukce silnice / Reconstruction of Road	0,316	0,542
0201	Jablenné v Podještědí – Plynovod / Introduction of Natural Gas	0,126	0,168
0202	Jičetín pod Jedlovou – Plynovod / Introduction of Natural Gas	0,082	0,475
0203	Ostrov – Teplofikace města / Community Heating	1,116	1,344
0204	Krušné hory, Západ – Plynovod / Introduction of Natural Gas	0,545	1,300
0205	Borová Lada – Obnova infrastruktury / Reconstruction of Infrastructure	0,275	0,402
0206	Sušice – Plynovod, část IV / Introduction of Natural Gas, Stage IV	0,227	0,469
0301	Velký Šenov – Čistírna odpadních vod a kanalizace / WWTP and Sewerage	0,240	1,313
0302	Hrádek nad Nisou – Rekultivace skládky odpadů / Landfill Reclamation	0,045	0,152
0303	Děčín – Čistírna odpadních vod a kanalizace / WWTP and Sewerage	4,098	13,033
0304	Jáchymov – Rekultivace skládky odpadů / Landfill Reclamation	0,193	0,398
0305	Bělá pod Radbuzou - Železná – Čistírna odpadních vod a kanalizace / WWTP and Sewerage	0,138	0,283
0306	Železná Ruda - Špičák – Kanalizace, část 2 / Sewerage, Stage II	0,183	0,568
0401	Nisa – Obnova turistických stezek / Improvement of Tourist Trails	0,287	0,780
0402	Liberec - Hrádek nad Nisou – Cyklostezka, část II / Bicycle Trails, Stage II	0,356	0,588
0403	Chomutov – Systém cyklostezek / Bicycle Trail Network	0,053	0,091
0404	Šumava – Podpora rozvoje turistiky / Support for Tourists Development	0,154	0,507
0405	Železná Ruda – Turistické trasy, část 1 / Tourist Trails, Stage I	0,434	0,919
0407	Děčín – ZOO (expozice regionální fauny) / Exhibition of Regional Fauna	0,082	0,129
0408	Kynžvart – Rekonstrukce zámku, část II / Castle Reconstruction, Stage II	0,129	0,293
0501	Lužické Hory – Regenerace lesa / Forest Regeneration	0,255	0,620
0502	Nisa – Přeshraniční obnova venkova / Cross-Border Rural Development	0,051	0,300
0503-04	Krušné hory, Moldava – Regenerace lesa / Forest Regeneration	0,770	1,453
0601	Hejnice – Mezinárodní konferenční centrum / International Meeting Centre	1,019	1,827
0602	ISŠT COP Most - Velebudice – Vzdělávací program / Educational Programme	0,235	0,319
0603	Euroregio Egrensis – Obchodní podnikatelský program / Business Educational Programme	0,116	0,360
0604	Liberec – Euroregionální knihovna / Euroregional Library	0,995	2,216
07	Technické asistence, Studie, Institute / Technical Assistance, Studies, Institution Building	1,717	1,910

CELKEM / TOTAL - 25 mil.EUR

ukončeno k 31.12.2000 / completed by December 31, 2000

A – CZ
CZ 9801

číslo projektu project No.	název projektu project title	účast Phare(MEUR) Phare participation (MEUR)	celkové náklady total costs
0101	Veselí nad Moravou – Čistírna odpadních vod / WWTP	0,634	1,701
0201	St.Město pod Landštejnem – Teplofikační síť / Heating Supply	0,125	0,210
0302	Dačice – Odpadní stoky, část 2 / Sewers, Stage II	0,233	0,599
0303	Starý a Nový Poddvorov – Čistírna odpadních vod a kanalizace / WWTP and Sewerage	0,080	0,700
0304	Kostice – Čistírna odpadních vod a kanalizace /WWTP and Sewerage	0,491	1,189
0401	Přední Výtoň – Letní rekreační vybavení / Summer Recreation Facilities	0,145	0,844
0402	Českokobulevický region – Cyklostezky / České Budějovice Region – Bicycle Trails	0,400	0,688
0403	Jindřichohradecký region – Cyklostezky / Jindřichův Hradec Region – Bicycle Trails	0,414	1,352
0404	Brno - Vídeň – Cyklostezky / Brno - Vienna – Bicycle Trails	0,222	0,463
0405	Technická Univerzita Brno – Centra pro technologický přenos, služby / Technical University Brno – Centres for Technology Transfer	0,093	0,113
0406	SME Fond / SME Support Fund	1,190	2,380
0501	Jižní Morava – Rozvoj vinařské kultury / South Moravia – Development of Viticulture	0,343	0,650
0601	Fondy malých projektů a technické asistence / Small Project and Technical Assistance	0,952	1,203

CELKEM / TOTAL - 8,7 mil. EUR

ukončeno k 31.12.2000 / completed by December 31, 2000

1998

Pozn.: Následující projekty jsou v době přípravy publikace v realizaci. Částky celkových nákladů a účasti Phare ještě nejsou známy ve své konečné výši. Uvedeny jsou pouze předběžně schválené částky

Anm.: Die folgenden Projekte befanden sich in der Zeit der Vorbereitung dieser Publikation in Arbeit. Da deshalb Gesamtkosten und Phare-Anteil in ihrer abschließenden Höhe nicht bekannt waren, sind nur die vorläufigen genehmigten Beträge angeführt

Note: At the time of the present booklet's completion, the following projects were in progress. No final figure has been put on the total costs and Phare participation. Only preliminary approved amounts are shown here

D – CZ
CZ 9804

01	Obnova venkova / Renewal of Rural Areas	2,000	4,082
02	Obnova lesů / Reforestation Programme	2,500	3,450
03	Fondy malých projektů – Nisa, Most, Karlovy Vary, Stachy / Small Project Funds	2,000	2,310
04	Podpora institucí, Studie / Institutional Building Support, Studies	0,356	0,430
05	Podpora managementu programů / Programme Management Support	0,123	0,123

CELKEM / TOTAL - 7 mil. EUR

ukončení do 31.7.2001 / should be completed by July 31, 2001

A – CZ
CZ 9805

číslo projektu project No.	název projektu project title	účast Phare(MEUR) Phare participation (MEUR)	celkové náklady total costs
01	Obnova venkova / Renewal of Rural Areas	1,500	3,061
02	Fondy malých projektů – Stachy, Jižní Čechy, Jižní Morava / Small Project Funds	1,000	1,160
03	Technické asistence, studie, podpora institucí / Technical Assistance, Studies, Institutional Building Support	0,397	0,474

CELKEM / TOTAL - 2,9 mil. EUR

ukončení do 31.7.2001 / completed by July 31, 2001

1999

Pozn.: V době přípravy publikace probíhá příprava tendrové dokumentace projektů. Tabulka obsahuje pouze výši finančních prostředků schválených Finančním memorandem. Do konce roku 2001 je předpokládáno podepsání smluv s investory. Projekty by měly být dokončeny k 31.12.2002
Anm.: Während der Publikationsvorbereitung liefen auch die Vorbereitungsarbeiten an den Ausschreibungsdokumentationen der Projekte. Die Tabelle enthält deshalb nur die Höhe der im Finanzmemorandum genehmigten Mittel. Bis Ende 2001 wird mit der Unterzeichnung der Verträge mit den Investoren gerechnet. Die Projekte sollen bis zum 31.12.2002 abgeschlossen sein
 Note: At the time of the present booklet's completion, project tender documentation was being prepared. The table shows only the amount of funds approved by the Financial Memorandum. It is expected that contracts with investors will be signed by the end of 2001. The projects should be completed by 31 December 2002

PL – CZ
CZ 9909

0101 Třinec – Rekonstrukce podjezdu „Myší Díra“ na silnici II/468 / Reconstruction of the Underpass on the Road II/468 3,000

A – CZ
CZ 9912

0101	Třebíč – Rozšíření čistírny odpadních vod / Extension of WWTP	3,550
0102	Prachatice - Chvalšiny – Rekonstrukce a rozšíření silnic II/143 a II/166 / Road II/143	2,730
0103	Břeclav – Oprava silnice / Repair of the Road	2,860

Celkový grant Phare / Total Phare participation - 10,6 mil. EUR

D – CZ
CZ 9914

0101	Nisa – Rozvod plynu / Introduction of Gas	3,100
0102	Teplice – Integrovaný záchranný systém / Integrated Rescue System	3,581
0103	Aš, silnice II/215 – Obchvat / Bypass Road No. II/215	3,814
0104	Chanov - Bělina – Silnice E442/E55 / Road E442/E55	4,500
0105	Klatovy – Čistírna odpadních vod / WWTP	3,343
0106	Mariánské Lázně – Kanalizace / Sewerage	2,600

Celkový grant Phare / Total Phare participation - 29,4 mil. EUR

SK – CZ
CZ 9913

0101

Mikroregion Vlára – Odkanalizování / WW Disposal I. Stage

1,750

2000

Pozn.: U všech následujících projektů se předpokládá podpis smlouvy s investory do konce roku 2002 a dokončení do 31.12.2003
Anm.: Bei allen folgenden Projekten wird mit der Vertragsunterzeichnung mit den Investoren bis Ende 2002 und mit der Fertigstellung bis 31.12.2003 gerechnet
Note: For all the following projects, contracts with investors are expected to be signed by the end of 2002. The projects should be completed by 31 December 2003

D – CZ

- Liberec - Kunratice – Přemístění silnice I/14 / Relocation of Road I/14
- Řeky Ohře a Labe - Vodohospodářská opatření / Improvement of Ecological and Hydrological Conditions of the Rivers Ohře and Labe
- Pernink - Horní Blatná - Rekonstrukce technické infrastruktury / Integrated Environmental Infrastructure Project
- Chodská Lhota - Čistírna odpadních vod / WWTP
- Fondy malých projektů / Small Projects Funds
- Podpora programových managementů

Celkový grant Phare / Total Phare participation - 10 mil. EUR

A – CZ

- Břeclav – Rekonstrukce a rozšíření čistírny odpadních vod a kanalizace, část III
/ Reconstruction and Extension of WWTP and of Sewerage
- Hovořany - Sardice - Svatobořice - Místřík – Kanalizační systém a čistírna odpadních vod / Sewerage System and WWTP

Celkový grant Phare / Total Phare participation - 4 mil EUR

PL – CZ

- Orlické Záhoří - Mostowice – Rekonstrukce přístupové silnice II/311 k hraničnímu přechodu
/ Reconstruction of Access Road II/311 to the Border Crossing
- Třinec - Horní Lištná – Rekonstrukce silnic II/476 a II/468 / Upgrading of Roads II/476 and II/468
- Fondy malých projektů / Small Projects Funds

Celkový grant Phare / Total Phare participation - 5 mil EUR

Následující přehled představuje nejvýznamnější projekty programu přeshraniční spolupráce – CBC Phare uskutečněné od roku 1994. Výběr byl navržen tak, aby byla popsána různorodost zaměření programu CBC Phare.

Pozn.: Přepočty měny EUR na Kč se mohou u jednotlivých projektů lišit podle reálného směnného kurzu v daném období

Die folgende Aufstellung enthält die bedeutendsten seit 1994 verwirklichten Projekte des Programms der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit – CBC Phare. Die Auswahl wurde so vorgenommen, dass die Unterschiedlichkeit und Vielfaltigkeit der Programmorientierung deutlich wird.

Anm.: Die Umrechnung von EURO auf CZK kann sich bei den einzelnen Projekten wegen des Ist-Wechselkurses im gegebenen Zeitraum unterscheiden

The following survey gives a brief description of the CBC Phare programme's projects undertaken since 1994. The selection was proposed in such a manner as to display the programme's diversification.

Note: EUR to CZK conversion may vary from project to project depending on the actual exchange rate at the time

DOPRAVA - VERKEHR - TRANSPORT

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ - UMWELT - ENVIRONMENT

ZEMĚDĚLSTVÍ/LESNICTVÍ - LANDWIRTSCHAFT/FORESTWESEN - AGRICULTURE/FORESTRY

TURISTIKA/KULTURA - TOURISMUS/KULTUR - TOURISM/CULTURE

ROZVOJ PODNIKÁNÍ A ZAMĚSTNANOSTI - ENTWICKLUNG VON UNTERNEHMERTUM UND BESCHÄFTIGUNG - BUSINESS DEVELOPMENT & EMPLOYMENT

PROJEKTY „LIDÉ K LIDEM“ - “MENSCHEN ZU MENSCHEN” PROJEKTEN - “PEOPLE TO PEOPLE” PROJECTS

Moldava - Mikulov

SILNICE
FERNSTRASSE
ROAD

CZ 9502.0103

Projekt – Projekt – Project

27,6 mil Kč
732.000 EUR

↳ 75 %

20,6 mil Kč
549.000 EUR

↳ 25 % Ředitelství silnic
a dálnic ČR

7 mil Kč
183.000 EUR

Foto – Foto – Photo

viz str. / seite S. / vide p. 68

Po otevření hraničního přechodu Moldava výrazně vzrostl provoz na silnici spojující Mikulov s Moldavou. V tomto úseku se v důsledku toho zhoršila kvalita silnice a na některých místech se dokonce stávala nebezpečnou pro projíždějící automobily. Výrazný vliv na stále se zhoršující kvalitu vozovky měla i vyšší nadmořská výška, ve které se komunikace nachází, déšť a v zimním období zejména tající sníh. Havarijní situace vyžadovala řešení. Rekonstrukcí 3 130 metrů této dopravní tepny se problémy vyřešily a výrazně se zlepšila její bezpečnost i kapacita. Během rekonstrukčních prací došlo k zajímavé situaci, neboť byla objevena nevybuchlá letecká munice z období druhé světové války, která musela být následně zničena za pomoci pyrotechniků.

Nach Öffnung des Grenzübergangs Moldava stieg der Verkehr auf der Fernstrasse zwischen Mikulov und Moldava ganz erheblich, es verschlechterte sich im Laufe der Zeit ihre Qualität und an einigen Stellen wurde sie sogar zu einer Gefahr für den Fahrzeugverkehr. Einen merklichen Einfluss auf den sich ständig verschlechternden Fahrbahnzustand hatten auch die Seehöhe, in der sich die Strasse befindet, sowie Regen und tauender Schnee im Winterzeitraum. Dieser Havariezustand machte eine Lösung dringend notwendig. Sie bestand in der Rekonstruktion von 3 130 Metern Strasse. Sicherheit und Kapazität sind heute weitaus besser. Während der Strassenarbeiten kam es zu einer interessanten Situation; denn es wurde unexplodierte Flugzeugmunition aus dem zweiten Weltkrieg gefunden, die von Sprengmeistern beseitigt werden musste.

When the border crossing at Moldava opened, the traffic on the highway connecting Mikulov with Moldava rose sharply. Due to this, the quality of this section of the road declined and at certain points became dangerous for vehicles. The ever-worsening quality of the road surface was being considerably affected by the higher altitude where the highway runs, by rain, and especially by thawing snow in wintertime. The emergency situation required an urgent resolution. After a full 3,130 meters of the thoroughfare were resurfaced, the road's safety and capacity have improved considerably and the situation has been resolved. Unexploded WW2 air force munitions were unearthed during the work and had to be detonated by a bomb disposal squad.

MODERNIZACE ŽELEZNIČNÍ STANICE
MODERNISIERUNG DER BAHNSTATION
MODERNIZATION OF RAILWAY STATION

Cheb

CZ 9502.0107, CZ 9604.0101

Oběma projektům předcházela rekonstrukce části železniční stanice Cheb (projekt CZ 9403.0101), na kterou přispěla Evropská komise částkou 7,36 mil EUR. V roce 1998 byly v železniční stanici Cheb a na přilehlých tratích zahájeny práce, které zefektivnily a zlepšily kvalitu a úroveň železničního spojení mezi Českou republikou a Německem. Byla provedena rekonstrukce tratí, elektrického vedení, osvětlení, ohřevu výhybek apod. Pro nový systém sdělovacího a zabezpečovacího zařízení byly vybudovány dvě nové provozní budovy. Nové zatrolejování kolejí umožnilo provoz elektrických posunovacích lokomotiv, čímž se zlepšila kvalita ovzduší, dříve znečišťovaná provozem naftových lokomotiv. Až k německé hranici byly také položeny optické kabely, umožňující tolik potřebnou komunikaci s německou stranou a dále pak s ostatními zeměmi Evropské Unie. Projekt zkvalitnil příhraniční železniční dopravu a železniční stanici Cheb technicky velmi dobře připravil na náročné podmínky úzké spolupráce s evropskými systémy železnic.

Beiden Projekten ging die Rekonstruktion eines Teils der Bahnstation Cheb, also Eger (Projekt CZ 9403.0101) voraus, an der sich die Europäische Kommission mit 7,36 Mio EURO beteiligte. 1998 wurde in der Bahnstation Eger und den anliegenden Strecken mit Arbeiten begonnen, die die Bahnverbindung zwischen der Tschechischen Republik und der Bundesrepublik Deutschland effektivieren und ihre Qualität und ihren Standard verbessern. Es wurde eine Rekonstruktion der Strecken, elektrischen Leitungen, Beleuchtung, Weichenbeheizung u.ä. vorgenommen. Für das neue Funk- und Sicherungssystem wurden zwei neue Betriebsgebäude errichtet. Die Ausrüstung der Gleisanlagen mit neuen Oberleitungen ermöglichen den Betrieb von Elektro-Rangierlokomotiven, so dass sich die Luftqualität verbesserte; denn es müssen keine Dieselloks mehr eingesetzt werden. Bis zur deutschen Grenze wurden ausserdem Glasfaserkabel verlegt, die die notwendige Kommunikation mit der deutschen Seite und den übrigen Ländern der Europäischen Union ermöglichen. Das Projekt verbesserte die Qualität des grenzüberschreitenden Schienenverkehrs und bereitete die Bahnstation Eger technisch sehr gut auf die anspruchsvollen Bedingungen des engen Zusammenwirkens mit den europäischen Bahnsystemen vor.

Both projects were preceded by the restoration of a section of the railway station at Cheb (CZ 9403.0101), for which the European Commission contributed EUR 7.36 million. Work commenced in 1998 at the Cheb railway station and the adjacent tracks to render the railroad links between the Czech Republic and Germany more effective and to improve their quality and standards. The reconstruction efforts have been concentrated on the tracks, the electric lines, the lighting system, and the warming devices for the switches. Two new operations buildings have been erected to house a new signalling and safety system. New electric lines over the tracks have allowed for the use of electric shunting locomotives, which in turn improved the quality of air, previously polluted by diesel locomotives. Optical cables have been laid all the way to the German border, thus enabling the much-needed communication with the German side and therefore onwards to the other EU member states. The project improved border-area rail transport and prepared the station at Cheb for the demanding conditions of close co-operation with European rail systems.

Projekt – Projekt – Project

270 mil Kč
7,384 mil EUR

75 %

202 mil Kč
5,523 mil EUR

25 % České dráhy, s.o.
68 mil Kč
1,861 mil EUR

Foto – Foto – Photo

viz str. / siehe S. / vide p. 69

Špičák - Železná Ruda

REKONSTRUKCE NÁDRAŽNÍCH BUDOV
REKONSTRUKTION DER BAHNHOFSGEBÄUDE
DISPATCH BUILDING RECONSTRUCTION

CZ 9604.0103

Projekt – Projekt – Project

42 mil Kč
1,2 mil EUR

↳ 75 %

31,5 mil Kč
0,9 mil EUR

↳ 25 %

České dráhy, s.o.
10,5 mil Kč
0,3 mil EUR

Pohraniční oblasti byly dlouhou dobu relativně izolovány od národní ekonomiky. Tomu se nevymykal ani stav tamních železnic. Otevřením hranic se zvýšila frekvence jejich využití (turistika, mezinárodní doprava, apod.). Avšak stále se nedostávaly prostředky na obnovu zanedbaných objektů, budov a dopravních systémů, které by zpříjemnily cestování po příhraničních oblastech. Českým dráhám se však s finanční pomocí programu Phare podařilo zrekonstruovat budovy železničních stanic Špičák a Železná Ruda v současnosti velmi navštěvované domácími i zahraničními turisty. Tento projekt je projektem přeshraniční spolupráce v pravém slova smyslu. Budovou železniční stanice v Železné Rudě totiž prochází státní hranice, část budovy tak stojí na území Německa, část v České republice.

Die westlichen Grenzregionen waren lange von der Volkswirtschaft relativ isoliert. Auch das dortige Schienennetz machte darin keine Ausnahme. Nach Öffnung der Grenzen stieg die Frequenz des Grenzbetriebs (Tourismus, grenzüberschreitender Verkehr u.ä.). Aber es fehlten nach wie vor die Mittel zur Sanierung vernachlässigter Objekte, Gebäude und Verkehrssysteme, die das Bereisen der Grenzgebiete angenehmer machen würden. Der Tschechischen Bahn (České dráhy) gelang es jedoch, mit Hilfe des Phare-Programms die Bahnhofsgebäude der gegenwärtig von in- und ausländischen Touristen stark besuchten Stationen Špičák (Spitzberg) und Železná Ruda (Böhmisch Eisenstein) zu renovieren. Dieses Vorhaben ist im wahrsten Sinne des Wortes ein Projekt der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit; denn durch das Bahnhofsgebäude Böhmisch Eisenstein verläuft die Staatsgrenze. Ein Teil des Gebäudes steht auf tschechischem und der andere auf deutschem Gebiet.

The border areas had been relatively isolated from the national economy for a long time. The state of the railroad tracks there did not escape that predicament, either. When the borders opened up, their frequency of use skyrocketed (tourism, international freight, etc.). Nevertheless, funds were short to restore all these neglected structures, buildings and transport systems that would make travel in the border areas more enjoyable. With Phare assistance, however, Czech Rail has succeeded in restoring the railway stations at Špičák and Železná Ruda. These stations are quite popular with Czech and international travellers. This project is a cross-border co-operation project par excellence: the border intersects the station at Železná Ruda and one section of the station is located in Germany while the other stands in the Czech Republic.

MĚSTSKÝ DOPRAVNÍ OKRUH
STADT-INNENRING
MUNICIPAL TRAFFIC RING

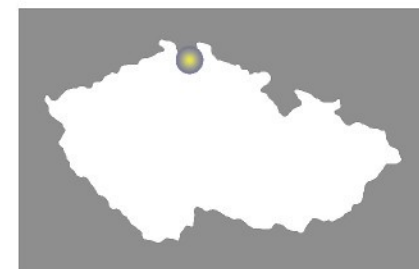
Hrádek nad Nisou

CZ 9604.0104, CZ 9701.0101

Město Hrádek nad Nisou se dlouhou dobu potýkalo s problémy, které byly způsobeny mezinárodní dopravou směřující k nedalekému hraničnímu přechodu Hrádek nad Nisou - Zittau. Špatná kvalita povrchu silnic a nedostatečný dopravní systém města komplikovaly život místním obyvatelům. Situaci vyřešil projekt vybudování nového vnitřního dopravního okruhu ve městě. Bylo nově postaveno 1600 metrů nových komunikací, včetně rekonstrukce stávajících vozovek. Realizací projektu se nejen zlepšila dopravní průjezdnost městem, ale také se výrazně zlepšilo ovzduší v Hrádku nad Nisou.

Hrádek nad Nisou hatte lange mit den Problemen zu kämpfen, die durch den grenzüberschreitenden Kraftverkehr am nahegelegenen Grenzübergang Hrádek nad Nisou - Zittau entstanden. Die schlechte Qualität der Strassendecke und das ungenügende Verkehrssystem der Stadt komplizierten das Leben der hiesigen Bürger. Gelöst wurde die Situation durch einen neuen Stadt-Innenring. Neu gebaut wurden 1600 Meter Strasse und bestehende Strassen wurden rekonstruiert. Die praktische Umsetzung des Projektes verbesserte nicht nur die Durchfahrt durch die Stadt, sondern auch die Umweltverhältnisse in Hrádek nad Nisou.

For a long time, the town of Hrádek nad Nisou had struggled with problems caused by international road freight operators arriving at the Hrádek nad Nisou/Zittau border crossing. The poor quality of the road surface and the inadequate transport system had complicated the life of local people. The building of a new inner-city ring road for traffic resolved the situation. A total of 1,600 meters of new roads were build, including the reconstruction of the existing ones. The project's implementation has cut the time needed to pass through the town, and the air quality in Hrádek nad Nisou has improved considerably.

Projekt – Projekt – Project

42,7 mil Kč
1,2 mil EUR

73 % 31,2 mil Kč
877.000 EUR

27 % Město Hrádek nad Nisou
11,5 mil Kč
323.000 EUR

Chomutov

OKRUŽNÍ KŘIŽOVATKA A AUTOBUSOVÉ NÁDRAŽÍ
KREISVERKEHRSKREUZUNG UND BUSBAHNHOF
BELTWAY AND BUS STATION

CZ 9701.0102

Projekt – Projekt – Project

81,47 mil Kč
2,263 mil EUR

↪ 70 %
56,52 mil Kč
1,57 mil EUR

↪ 30 % Město
Chomutov
24,95 mil Kč
0,693 mil EUR

Centrem města Chomutov procházejí dva významné silniční tahy: Karlovy Vary - Ústí nad Labem a Chemnitz - Praha. Narůstajícímu dopravnímu zatížení nevyhovovala z bezpečnostních ani kapacitních důvodů původní dopravní struktura, především hlavní křižovatka dopravních tepen. Dalším problémem byla nedostatečná kapacita starého autobusového nádraží nacházejícího se v centru města. Při projektu byla vybudována nová kruhová křižovatka a autobusové nádraží, dále byly zrekonstruovány původní přilehlé silnice. Současně bylo vybudováno nové parkoviště a podchod pro chodce. Projekt přispěl ke zlepšení ovzduší v Chomutově a nově vybudovaná křižovatka napomohla lepší průjezdnosti městem a snížení vysokého počtu dopravních nehod, ke kterým zde docházelo v minulosti.

Durch das Stadtzentrum von Chomutov (Komotau) führen zwei bedeutende Strassen: die Fernstrassen Karlsbad - Ústí nad Labem und Chemnitz - Prag. Die alte Verkehrsstruktur, vor allem aber die Kreuzung dieser Hauptstrassenzüge entsprach weder in Sicherheit noch Kapazität den Ansprüchen der ständig steigenden Verkehrsbelastung. Ein weiteres Problem war die ungenügende Kapazität des alten Busbahnhofs im Zentrum der Stadt. Im Rahmen des Projektes wurden eine neue Kreuzung mit Kreisverkehr und ein neuer Busbahnhof gebaut und die alten Anliegerstrassen rekonstruiert. Gleichzeitig entstanden ein neuer Parkplatz und eine Fussgängerunterführung. Das Projekt trug zur Verbesserung der Luft in Komotau bei, und die neue Kreuzung beschleunigte die Stadtdurchfahrt und verringerte die Unfallhäufigkeit, wie sie aus der Vergangenheit bekannt war.

Two important routes run through the centre of Chomutov: the Karlovy Vary to Ústí nad Labem road, and the Chemnitz to Prague road. The original transport structure, above all the main intersection of these thoroughfares, had long ceased to be adequate in terms of safety and capacity for the ever-growing traffic. Yet another problem was the insufficient capacity of the old bus terminal located in the town centre. The project has built a new circular intersection and a new bus terminal, while the original adjacent highways underwent reconstruction. In addition, a new car park and a pedestrian underpass were built. The project has contributed to the improvement in air quality in Chomutov. The new intersection has allowed better passage through the town and has reduced the high number of traffic accidents, which had been a feature there previously.

REKONSTRUKCE A DOSTAVBA ŽELEZNIČNÍ BUDOVY
 REKONSTRUKTION UND FERTIGBAU DES BAHNGEBÄUDES
 PUBLIC TRANSPORT TERMINAL

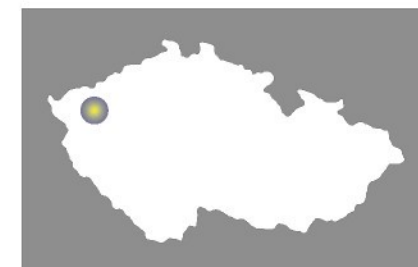
Karlovy Vary

CZ 9701.0103

Již v roce 1985 byla podnikem České dráhy zahájena výstavba budovy železničního terminálu v Karlových Varech. V roce 1990 však byla stavba zastavena, neboť České dráhy došly k závěru, že je zbytečné pokračovat ve výstavbě kapacitně tak velkého objektu. V roce 1997 se město Karlovy Vary rozhodlo vyřešit problém rozestavěné železniční budovy a zažádalo o finanční prostředky v rámci programu Phare. Grant byl městu na základě žádosti Evropskou komisí přiznán. Vystal však majetkový problém, neboť pozemek, na kterém terminál stojí, patří městu a budova Českým drahám. Vzájemná dohoda vyřešila převedení finančního příspěvku Phare z města Karlovy Vary na České dráhy a terminál mohl být dokončen. Vyřešily se tak kapacitní nedostatky dopravní struktury v Karlových Varech a budova se stala centrem pro dopravu celého lázeňského regionu.

Bereits 1985 begann die Tschechische Bahn (České dráhy) mit dem Bau eines Gebäudes für das neue Bahnterminals in Karlsbad. 1990 wurden die Bauarbeiten jedoch eingestellt; denn die Tschechische Bahn kam zu dem Schluss, dass die Fortsetzung der Bauarbeiten an einem kapazitätsmässig so stark überdimensionierten Objekt unnötig ist. 1997 beschloss die Stadt Karlsbad, das Problem des unfertigen Bahngeländes zu lösen und stellte einen Antrag auf Phare-Mittel, die ihr auch als Grant von der Europäischen Kommission zuerkannt wurden. Diese Entwicklung hatte jedoch Eigentumsprobleme zur Folge: das Grundstück, auf dem das Terminal stand, gehörte der Stadt und das Gebäude der Tschechischen Bahn. Letztendlich traf man eine einvernehmliche Vereinbarung: die Stadt Karlsbad überführte die Phare-Finanzmittel auf die Tschechische Bahn, und das Terminal konnte fertiggestellt werden. Eine Lösung wurde auch für die Kapazitätsmängel der Verkehrsstruktur in Karlsbad gefunden; das Gebäude wurde Verkehrszentrum für die gesamte Bäderregion.

Czech Rail began to erect a railway terminal building in 1985. Construction was halted in 1990 as the company concluded it was pointless to continue with such a large structure. In 1997, the city hall decided to complete the terminal and applied for Phare funds. The European Commission provided a grant to the city. A problem has now arisen since the plot of land where the terminal is located is owned by the city and the structure by Czech Rail. By mutual agreement the Phare funds were transferred from the city to Czech Rail and the terminal could be finally completed. This has overcome the lack of capacity in Karlovy Vary's transport structure and the terminal has become a hub for the entire spa region.

Projekt – Projekt – Project

64,98 mil Kč
 1,756 mil EUR

↳ 68 % Phare
 44,25 mil Kč
 1,196 mil EUR

↳ 16 % České dráhy, s.o.
 10,73 mil Kč
 290.000 EUR

↳ 16 % Město
 Karlovy Vary
 10 mil Kč
 270.000 EUR

Lanžhot

ČISTÍRNA ODPADNÍCH VOD
ABWASSER-KLÄRANLAGE
WASTE WATER TREATMENT PLANT

CZ 9524.0101

Projekt – Projekt – Project

113,1 mil Kč
3,23 mil EUR

↳ 87 % Obec Lanžhot
98,4 mil Kč
2,81 mil EUR

↳ 13 %
14,7 mil Kč
0,42 mil EUR

Foto – Foto – Photo

viz str. / seite S. / vide p. 69

Povodně v roce 1997 způsobily na jižní Moravě rozsáhlé škody. Jako prevenci proti případným povodním vybudovala jihomoravská obec Lanžhot ze svých prostředků rozsáhlý systém splaškové a dešťové kanalizace v celkové délce téměř 21 km. Součástí projektu města byla také výstavba nové budovy čistírny odpadních vod pro město Lanžhot, jejíž nejmodernější technické vybavení bylo financováno z prostředků programu přeshraniční spolupráce Phare. Na trojmezí států Rakouska, Slovenska a České republiky tak došlo ke zlepšení kvality říčních vod.

Die Überschwemmungen von 1997 hatten in Südmähren weitreichende Schäden verursacht. Als Vorbeugungsmaßnahme vor eventuellen neuen Überflutungen baute die südmährische Stadt Lanžhot aus Eigenmitteln ein weitverzweigtes insgesamt fast 21 km langes Spül- und Regenwasser-Kanalsystem. Zu diesem Projekt gehörte auch ein neues Gebäude für die Kläranlage der Stadt, deren moderne technische Ausrüstung aus dem Phare-CBC-Programm finanziert wurde. Im Länderdreieck Österreich - Slowakei - Tschechien kam es dadurch zur Verbesserung der Flusswasserqualität.

The 1997 floods caused extensive damage in South Moravia. To protect itself against potential floods, the municipality of Lanžhot built an extensive sewage and rainwater drainage system of nearly 21 kilometres from its own funds. The municipality also designed a new waste-water treatment plant, whose state-of-the-art technological equipment was financed by CBC Phare. River water quality on the border where Austria, Slovakia and the Czech Republic meet has been greatly improved.

TEPLOFIKACE MĚSTA
STÄDTISCHES FERNWÄRMENETZ
COMMUNITY HEATING

Hartmanice

CZ 9604.0201

Projekt uskutečněný v Národním parku Šumava ve městě Hartmanice je složen ze dvou částí realizovaných postupně v letech 1994–1995 a 1998–1999. V obou případech se jednalo o práce spojené s výstavbou moderního ekologického systému městského topení. Staré kotelny spalující uhlí byly přestavěny na systém spalování pilin a štěpků, tedy odpadu z blízké pily. Také odpad nového spalování byl značně minimalizován. Výsledkem bylo velmi výrazné zlepšení ovzduší v okolí Hartmanic. (Pro ilustraci – množství tuhých látek vypouštěných do ovzduší za rok se snížil z 35 t ročně na pouhých 1,2 t, stejně jako množství oxidu uhelnatého ze 79 t na 0,6 t ročně.)

Das im Nationalpark Böhmerwald in der Stadt Hartmanice (Hartmanitz) verwirklichte Projekt wurde stufenweise in zwei Etappen umgesetzt - 1994–1995 und 1998–1999. In beiden Etappen handelte es sich um mit dem Bau eines modernen umweltfreundlichen städtischen Fernheizungssystem verbundene Arbeiten. Die alten Kohlekesselhäuser wurden auf die Befeuerung mit Sägemehl und Sägespänen aus dem nahen Sägewerk umgerüstet. Auch die Verbrennungsreste wurden beträchtlich minimiert. Das Ergebnis war die rasante Luftverbesserung in Hartmanice. (Zur Illustration: Die Menge der jährlich in die Luft emittierten Feststoffe sank von 35 t auf bloss 1,2 t, bei Stickoxiden war der Rückgang von jährlich 79 t auf 0,6 t noch erheblicher.)

The project commissioned in the town of Hartmanice in the Šumava National Park is comprised of two parts implemented in the periods 1994–1995 and 1998–1999. The work centred on constructing a modern environmentally-friendly system of heating for the town. The old coal-fired boilers were revamped to burn waste from a nearby sawmill: sawdust and wood chips. The amount of residual waste from the new burning process was slashed. This resulted in a major improvement in air quality in the vicinity of Hartmanice. (To prove the point: the solid substances released into the air were cut from 35 tonnes annually down to a mere 1.2 tonnes, while carbon oxide was reduced from 79 tonnes to 0.6 tonnes annually).

Projekt – Projekt – Project

59,6 mil Kč

1,61 mil EUR

62 %

37 mil Kč

1 mil EUR

38 % Město Hartmanice, SFŽP

22,6 mil Kč

0,61 mil EUR

Nové Město pod Smrkem

KANALIZACE A ČISTÍRNA ODPADNÍCH VOD
ABWASSER-KLÄRANLAGE UND -KANALISATION
SEWERAGE AND WWTP

CZ 9621.0102

Projekt – Projekt – Project

34,1 mil Kč
976.000 EUR

↳ 75 %

25,6 mil Kč
732.000 EUR

↳ 25 %

Nové Město
pod Smrkem
8,5 mil Kč
244.000 EUR

Původní zastaralá a přetížená čistírna odpadních vod a nedostatečný kanalizační systém Nového Města pod Smrkem byly nevyhovující pro chráněnou krajinnou oblast Jizerských hor na česko-polském pomezí. Tento problém vyřešil projekt, který umožnil rozšíření a modernizaci původní čistírny a jehož součástí bylo zároveň vybudování nových kanalizačních stok v délce 3 km. Rekonstrukce staré čistírny a její vybavení moderní technologií výrazně zlepšila kvalitu vody v Lomnickém potoce a řece Smědě, které ústí do německo-polské hraniční řeky Lužická Nisa.

Die überalterte und überlastete Abwasser-Kläranlage und das unzureichende Kanalisationsnetz in Nové Město pod Smrkem (Neustadt a.d. Tafelfichte) waren für das Landschaftsschutzgebiet Jizerské hory (Isergebirge) im tschechisch-polnischen Grenzgebiet absolut ungenügend. Gelöst wurde dieses Problem durch ein Projekt, das die Erweiterung und Modernisierung der alten Kläranlage und gleichzeitig den Neubau von Abwasserkanälen in 3 km Länge ermöglichte. Durch die Rekonstruktion der alten Kläranlage und ihre Ausstattung mit moderner Technik wurde die Wasserqualität des Baches Lomnický potok und der in die Lausitzer Neisse mündenden Smědá ganz erheblich verbessert.

The original obsolete and overloaded waste-water treatment plant and the inadequate sewage system in Nové Město pod Smrkem were absolutely insufficient for the Jizerské Hory Protected Landscape on the Czech-Polish border. The problem has been resolved by the present project, which has enlarged and upgraded the original plant and added a total of 3 kilometres'-worth of new sewers. The remodelling of the old plant and equipping it with state-of-the-art technology markedly improved water quality in the Lomnický Creek and the Smědá River that both drain into the German-Polish border river of Lužická Nisa.

ČISTÍRNA ODPADNÍCH VOD A KANALIZACE
ABWASSER-KLÄRANLAGE UND -KANALISATION
WWTP AND SEWERAGE

Děčín

CZ 9701.03.03

Ve městě Děčín bylo nově postaveno více než 5000 metrů systému městské kanalizace, která celkem třikrát překonává tok Labe v jeho šíři cca 200 metrů a ústí do nově vybudované čistírny odpadních vod. Její parametry odpovídají nejprísnejším kritériím stanoveným evropskou legislativou pro zdroje znečištění tohoto charakteru. Děčínská čistírna odpadních vod kapacitně pokrývá 63 tisíc obyvatel, což v přepočtu znamená, že do ní přitéká přibližně 60 % všech odpadních vod města Děčín. Výsledným efektem tohoto projektu je výrazné zlepšení kvality vodního toku řeky Labe odvodňující tuto česko-německou pohraniční oblast, což napomůže znovuoobnovení života říční flory a fauny.

In Děčín (Tetschen) wurden mehr als 5000 Meter städtisches Kanalisationsnetz neu gebaut, das insgesamt drei Mal die Elbe in ca. 200 m Breite unterquert und in die neue Abwasser-Kläranlage mündet. Seine Parameter entsprechen den strengsten von der europäischen Legislative für Verunreinigungsquellen diesen Charakters vorgegebenen Kriterien. Die Kläranlage Děčín hat eine Kapazität für 63 000 Einwohner, das bedeutet umgerechnet, dass annähernd 60 % aller Abwässer der Stadt Děčín in diese Anlage fließen. Dieses Projekt brachte eine deutliche Qualitätsverbesserung der Wasser der Elbe, die dieses tschechisch-deutsches Grenzgebiet entwässert, und hilft bei der Erneuerung der Fauna und Flora dieses europäischen Wasserlaufs.

More than 5,000 meters of municipal sewers have been built in the town of Děčín. These crosses the Elbe three times at the river's width of 200 meters and empty into the newly-built waste-water treatment plant.. The parameters comply with the strictest criteria stipulated by Community legislation for this type of source of pollution. The capacity of this waste-water treatment facility is enough for 63,000 inhabitants, which means that some 60% of all waste water from Děčín is discharged into it. The project has considerably enhanced the quality of the Elbe draining this Czech-German border area, thus facilitating the gradual restoration of river flora and fauna.

Projekt – Projekt – Project

456,1 mil Kč
13,03 mil EUR

↳ 44 % SVS Teplice, a.s.
202,3 mil Kč
5,78 mil EUR

↳ 37 % Phare
167 mil Kč
4,77 mil EUR

↳ 19 % Spolková republika Německo
86,8 mil Kč
2,48 mil EUR

Jáchymov

REKULTIVACE SKLÁDKY ODPADŮ REKULTIVIERUNG DER MÜLLDEPONIE LANDFILL RECLAMATION

CZ 9701.0304

Projekt – Projekt – Project

13,9 mil Kč
398.000 EUR

↳ 75 %

10,4 mil Kč
298.000 EUR

↳ 25 % Město

Jáchymov
3,5 mil Kč
100.000 EUR

Po mnoho let byl na jáchymovskou skládku vyvážen všechen odpad z města, který postupem let začal prohořvat a ze kterého se dostávaly škodlivé látky do ovzduší a spodních vod. Tato situace bezprostředně ohrožovala zdraví obyvatel okolí lázeňského města ležícího v těsné blízkosti hranice se Spolkovou republikou Německo. Skládka navíc obtěžovala obyvatele nepříjemným zápachem, nebyla zabezpečena proti povětrnostním podmínkám a hrozil přenos nebezpečných infekcí také na živočichy. Původní skládka o rozloze cca 360 000 m², takto provozovaná od roku 1960 do roku 1996, byla rekultivována a zcela oddělena od okolního prostředí. Byla tak zajištěna náprava vedoucí ke zlepšení životního prostředí v dotčené oblasti a ke spokojenosti místních obyvatel.

Seit Jahren wurde der gesamte Müll der Stadt Jáchymov (Joachimsthal) auf die Deponie entsorgt, die mit der Zeit zu glimmen und Schadstoffe in die Luft und ins Grundwasser freizusetzen begann. Diese Situation bedeutete eine unmittelbare Gefährdung der Gesundheit der Bürger in diesem Kurort in unmittelbarer Nähe der deutschen Grenze. Die Deponie belästigte die Einwohner dazu noch durch ihren unangenehmen Geruch; sie war nicht gegen Witterungseinflüsse abgesichert und es drohte die Übertragung gefährlicher Infektionen auf Tiere. Die von 1960 bis 1996 betriebene ursprüngliche Mülldeponie von etwa 360 000 m² Fläche wurde rekultiviert und von der Umgebung vollkommen getrennt. Das bedeutete die Beseitigung der ursprünglichen Mängel und die Verbesserung der Umweltbedingungen im betroffenen Gebiet zur Zufriedenheit der hiesigen Bürger.

All refuse from Jáchymov was taken for many years to the municipal dump. As time went on, the dump started igniting and released hazardous substances into the air and the groundwater. This situation jeopardised the health of people living in the vicinity of this spa close to the German border. In addition, the smell from the dump was irritating, the dump was not secured against the weather, and there was a danger that contagious diseases could spread to living creatures. The original dump was in use between 1960 and 1996 and covered some 360,000 square meters. It has been re-cultivated in its entirety and totally separated from the surrounding area. This remedy has improved the environment in the area to the satisfaction of the local inhabitants.

REGENERACE LESA
REGENERATION VON WALDBESTÄNDEN
FOREST REHABILITATION

Krušné hory

CZ 9502.0501

Přírodní prostředí severozápadního Krušnohoří, především okresy Most, Teplice a Ústí nad Labem, byly v minulých letech nejvíce zdevastovány působením průmyslových emisí pocházejících z tepelných elektráren. K řešení tohoto velkého ekologického problému se snažil přispět i první projekt přeshraniční spolupráce, zaměřený na obnovu lesa a lesních porostů. Nově bylo vysázeno přes 1,5 mil. stromků a sazenic. Tento projekt regenerace Krušných hor se stal příkladem pro několik dalších projektů lesnicko-ekologického zaměření, například v Jizerských či Lužických horách. Všechny projekty měly za cíl zlepšit lesní ekosystémy v příhraničních oblastech se Spolkovou republikou Německo.

Natur und Landschaft des nordwestlichen Erzgebirges waren vor allem in den Kreisen Most (Brüx), Teplice (Teplitz) und Ústí nad Labem (Aussig) in den vergangenen Jahrzehnten durch Industrieemissionen aus Kohlekraftwerken erheblich geschädigt worden. Zur Lösung dieses grossen ökologischen Problems sollte auch das erste Projekt der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit beitragen, das sich mit der Wiederaufforstung zerstörter Wälder befasste und in dessen Rahmen über 1,5 Millionen Bäumen und Setzlinge ausgepflanzt wurden. Dieses Projekt der Regenerierung des Erzgebirges entwickelte sich zum Vorbild für mehrere weitere Projekte von Wald- und Umwelterneuerung, beispielsweise für das Iser- und das Lausitzer Gebirge (Jizerské und Lužické hory). Alle diese Projekte sollen die Waldökosysteme in den Grenzgebieten zur Bundesrepublik Deutschland verbessern.

The natural environment of the hills of the north-west Krušné hory, above all the districts of Most, Teplice, and Ústí nad Labem, were devastated to a major degree by industrial pollution from coal-fired power stations. Targeted at reforestation, this first cross-border co-operation project wanted to contribute to resolving this huge environmental disaster. Over 1.5 million trees and seedlings have been planted. This reforestation project has been the model for several additional forestry and environmental projects, such as in the Jizerské and Lužické hory. All these projects have targeted improving forest ecosystems in the areas bordering with Germany.

Projekt – Projekt – Project

53,2 mil Kč
1,519 mil EUR

↳ 62 % Lesy České republiky, s.p.
33 mil Kč
942.000 EUR

↳ 38 % Phare
20,2 mil Kč
577.000 EUR

Jižní Morava

ROZVOJ VINAŘSKÉ KULTURY
FÖRDERUNG DES WEINBAUS
DEVELOPMENT OF VITI CULTURE

CZ 9801.0501.0001

Projekt – Projekt – Project

33,12 mil Kč
920.000 EUR

70 %

23,4 mil Kč
650.000 EUR

30 % CZ podíl

9,72 mil Kč
270.000 EUR

Autoři projektu si dali za cíl napomoci rozvoji vinařství a zkvalitnění vinařské produkce v oblastech Břeclavska a Znojemska. Tohoto záměru bylo dosaženo prostřednictvím zavádění nových technologií, školením pěstitelů vinné révy a výstavními prezentacemi. Šíří záběru projektu dotvořila výstavba naučných stezek s vinařskou tematikou zvyšující turistickou atraktivnost regionu. Součástí projektu byla také výstavba Národního vinařského centra, které vzniklo rekonstrukcí části prostor zámku Valtice, dosud pro veřejnost nepřístupných. Těmito aktivitami se podařilo přiblížit úroveň pěstování vinné révy v České republice na úroveň zemí Evropské unie a připravit tak naše vinaře na evropská pravidla a zákony platné v EU.

Die Autoren des Projektes setzten sich zum Ziel, den Weinbau und die Verbesserung der Produktqualität dieses Sektors in den Anbaugebieten Břeclav (Lundenburg) und Znojmo (Znaim) zu fördern. Dieses Vorhaben wurde durch Einführung neuer Technologien, Schulung der Winzer und Präsentationen auf Ausstellungen verwirklicht. Die Projektbreite wird durch den Bau von Lehrpfaden mit Weinthematik zur Erhöhung der touristischen Attraktivität der Region verdeutlicht. Bestandteil des Projektes war ebenfalls die Einrichtung eines Nationalen Weinbauzentrums, das in einem rekonstruierten Teil der für die Öffentlichkeit bis jetzt nicht zugänglichen Räume des Schlosses Valtice (Feldsberg) untergebracht wurde. Durch dieses Projekt gelang es, den Standard des Weinbaus in der Tschechischen Republik an das Niveau in den EU-Ländern anzunähern sowie unsere Winzer auf die europäischen Regeln und die in der EU gültigen Gesetze vorzubereiten.

The project's authors aimed to promote viticulture and improve the quality of wine production in the areas of Břeclav and Znojmo. This intention was achieved by introducing new technologies, training the grape growers, and by providing exhibitions. The project included creating self-guided wine-based tours that have made the region more appealing to tourists. The renovation of a section of Valtice Chateau that had been closed to the public has provided the premises for the newly established National Viticulture Centre. These activities have managed to raise the level of wine-growing in the Czech Republic to be closer to that of EU member states and familiarise Czech wine-makers with the European Community regulations and the current laws in force.

REKONSTRUKCE KOSTELA
REKONSTRUKTION DER KIRCHE
CHURCH RECONSTRUCTION

Kladruby u Stříbra

CZ 9502.0204

Klášteří kostel Nanebevzetí Panny Marie v Kladrubech u Stříbra je třetím největším chrámem v České republice. Počátky tohoto benediktinského kláštera sahají až do 12. století, kdy byl založen knížetem Vladislavem. Kostel prošel za svou existenci několika rekonstrukcemi a přestavbami, které vždy velmi zásadně ovlivnily stavební styl kostela. Jako důkaz lze uvést, že kostel již měl podobu románskou, gotickou a barokní. V současnosti je postaven ve stylu tzv. barokní gotiky, která, kromě své existence v Českých zemích, nemá ve světě obdoby. Projekt pomohl z větší části pokrýt náklady na restauraci presbytáře a severní příčné lodi kostela, dále na dokončení rekonstrukce střech a krovů.

Die Klosterkirche Mariä Himmelfahrt in Kladruby (Kladrau) bei Stříbro (Mies) ist der drittgrösste Dom in der Tschechischen Republik. Die Anfänge dieses Benediktinerklosters reichen bis in das 12. Jahrhundert zurück; sein Gründer war Wladislaw I. Die Kirche erlebte im Laufe der Jahrhunderte mehrere Rekonstruktionen und Umbauten, die ihren Baustil immer grundlegend beeinflussten. Und so erhielt dieser ursprünglich romanische Sakralbau gotische und barocke Züge. Heute präsentiert er sich uns im Stil der sog. barocken Gotik. Ausser in der Tschechischen Republik findet man weltweit nichts Ähnliches. Das Projekt trug dazu bei, zum grössten Teil die Restaurierungskosten für den Chorraum und das nördliche Querschiff der Kirche sowie für die Fertigstellung der Dach- und Dachstuhlerneuerung zu decken.

The abbey happens to be the third largest cathedral in the Czech Republic. Founded by Prince Vladislav, the Benedictine monastery dates back to the 12th century. During its life-time the abbey has undergone several facelifts and additions, which have on each occasion fundamentally altered the style of construction. The abbey has already experienced appearances that were in turn Romanesque, Gothic and Baroque. The current style reveals the so-called Baroque Gothic, for which there are no parallels outside Bohemia. For the most part, the project covered the cost of restoring the rectory and the north transverse nave, and paid for the completion of the roof and roof rafters.

Projekt – Projekt – Project

15,5 mil Kč
440.000 EUR

↳ 68 %

10,5 mil Kč
300.000 EUR

↳ 32 %

Památkový
ústav Plzeň

5 mil Kč
140.000 EUR

Lipno

PÁTEŘOVÁ CYKLOSTEZKA
ZENTRALER RADWANDERWEG
BACKBONE BIKE ROAD

CZ 9508.0101

Projekt – Projekt – Project

80 mil Kč
2,27 mil EUR

↳ 75 %

60 mil Kč
1,7 mil EUR

↳ 25 %

Sdružení
lipenských obcí
20 mil Kč
0,57 mil EUR

Foto – Foto – Photo

viz str. / siehe S. / vide p. 68

Sdružení lipenských obcí (Nová Pec, Horní Planá, Černá v Pošumaví, Frymburk, Lipno nad Vltavou, Loučovice a Vyšší Brod) připravilo projekt propojení jednotlivých obcí ležících na břehu přehrady novou cyklostezkou, která navíc spojuje již existující menší stezky. Stavbou se zajistila bezpečnost cyklistů i pěších turistů a zároveň je stezka přivádí do atraktivního prostředí Šumavy a poskytuje jim možnost lepšího sportovního vyžití a aktivně stráveného volna, či rekreace. Některé úseky cyklostezky mohou být využívány i v zimním období pro lyžařské běžecké tratě a tak pomáhá přílivu turistů do oblasti také v této roční době. Celková délka nově vzniklé trasy z Nové Pece do Vyššího Brodu činí 61 km, z toho délka nově vybudovaných úseků je 6,2 km a délka nově upravených povrchů 32 km.

Die Vereinigung der Gemeinden der Lipno-Region (Nová Pec, Horní Planá, Černá v Pošumaví, Frymburk, Lipno nad Vltavou, Loučovice und Vyšší Brod) bereiteten das Projekt der Verbindung der einzelnen am Ufer des Lipno-Stausees liegenden Gemeinden durch einen neuen Radwanderweg vor, der gleichzeitig eine Verbindung für die schon bestehenden kleineren Trassen sein würde. Durch den Trassenbau erhöhte sich die Sicherheit für Radfahrer und Wanderer. Gleichzeitig führt die Strecke in den attraktiven Böhmerwald und bietet Möglichkeiten für bessere sportliche Betätigung und aktive Erholung in Freizeit und Urlaub. Einige Abschnitte des Radwanderwegs lassen sich im Winter als Ski-Langlaufstrecken nutzen, so dass auch im Winter mit einem Besucherzustrom zu rechnen ist. Die Gesamtlänge der neu hergerichteten Trasse von Nová Pec (Neuofen bei Krummau) nach Vyšší Brod (Hohenfurt) beträgt 61 km, davon sind 6,2 km vollkommen neu und auf 32 km wurde die Decke erneuert.

The association of Municipalities around Lipno (Nová Pec, Horní Planá, Černá v Pošumaví, Frymburk, Lipno nad Vltavou, Loučovice, and Vyšší Brod) drafted a project to link the individual municipalities located on the banks of the reservoir with a new bike path, which would also connect the already existing shorter bike paths. The project has provided for the safety of riders and pedestrians, while the path brings them to an attractive area in the Šumava offering physical exercise, active free time activities or recreation. Certain sections of the bike path can be turned into a cross-country skiing track in wintertime, so that the influx of tourists to the area never stops. The total length of the newly-formed bike path from Nová Pec to Vyšší Brod is 61 kilometres, of which newly constructed sections amount to 6.2 kilometres, and a full 32 kilometres were resurfaced.

NAUČNÁ HORNICKÁ STEZKA
BERGBAU-LEHRPFAD
EDUCATIONAL MINING TRAIL

Krupka - Dubí

CZ 9604.0403

Projekt naučné hornické stezky seznamující turisty s historií hornictví ve východním Krušnohoří zahrnoval rekonstrukci kaple sv. Wolfganga na Komáří Vížce a historické báňské štoly Martin, výstavbu místního vodovodu a opravu hradu Krupka. Nově vybudovaná naučná stezka je doplněna informačními tabulemi a nezbytným zázemím pro příjemné posezení a odpočinek turistů. Obdobný projekt spojený s rekonstrukcí historické štoly byl uskutečněn i na německé straně hranice z prostředků programu INTERREG. Hornická stezka přiláká každoročně mnoho turistů do této příhraniční oblasti a napomáhá tak rozvoji sektoru služeb a zvýšení zaměstnanosti regionu.

Dieser Lehrpfad von Krupka (Graupen) nach Dubí (Eichwald) macht die Besucher mit der Geschichte des Bergbaus im Osterzgebirge bekannt. Das Projekt umfasste in der Bergstadt Graupen die Rekonstruktion der St.-Wolfgangs-Kapelle auf dem Mückenberg (Komáří Vížka) und des historischen Martin-Stollens, den Bau des hiesigen Wasserleitungsnetzes und die Instandsetzung des Schlosses. Der neu eingerichtete Lehrpfad ist mit Informationstafeln und den unabdingbaren Ruheplätzen für Wanderer ausgestattet. Ein ähnliches mit der Erneuerung eines stillgelegten Stollens verbundenes Projekt wurde auf sächsischem Gebiet aus Mitteln des INTERREG-Programmes errichtet. Der Bergbau-Schaupfad lockt alljährlich zahlreiche Touristen in dieses Grenzgebiet und unterstützt damit den Dienstleistungssektor und schafft Arbeitsplätze in der Region.

The project of the mining tour, which acquaints the visitors with the history of mining in the eastern Krušné hory, included the renovation of St. Wolfgang's chapel at Komáří Vížka and of the historical mining gallery called Martin. The project also includes the construction of a local water supply system, and repairs to Krupka Castle. The newly built self-guided path features information panels and all facilities necessary for a pleasant relaxation and rest. A similar project from the INTERREG funds took place on the German side of the border. Each year, the mining tour attracts many tourists to this border area, thus helping to develop the service sector and increase employment in the region.

Projekt – Projekt – Project

27,5 mil Kč
760.000 EUR

75 %

21,4 mil Kč
570.000 EUR

25 % Město Krupka

7,1 mil Kč
190.000 EUR

Foto – Foto – Photo

viz str. / siehe S. / vide p. 69

Karlovy Vary

REKONSTRUKCE DIVADLA V. NEZVALA
REKONSTRUKTION DES VÍTĚZSLAV-NEZVAL-THEATERS
THEATER BUILDING RECONSTRUCTION

CZ 9604.0408

Projekt – Projekt – Project

233,8 mil Kč
6,68 mil EUR

↳ 82 % Město
Karlovy Vary
191,1 mil Kč
5,46 mil EUR

↳ 18 %
42,7 mil Kč
1,22 mil EUR

Foto – Foto – Photo

viz str. / seite S. / vide p. 68

Divadlo Vítězslava Nezvala v Karlových Varech postavené v letech 1884–1886 se na konci 20. století dočkalo své celkové rekonstrukce, která představovala kompletní renovaci interiéru i exteriéru. Práce na exteriéru divadla byly financovány z prostředků města Karlovy Vary, rekonstrukce vnitřních prostor byla realizována z finančních prostředků programu Phare. Při rekonstrukčních pracích byly odkryty zajímavé nálezy – např. původní malby na stěnách, tapety, litinové sloupy a zajímavé doklady o stavebním vývoji divadla z roku 1886. Velmi náročné opravy historické divadelní budovy v Karlových Varech a jeho znovuotevření má historický význam a stalo se jedinečnou událostí konce tohoto století v karlovarském regionu.

Das in den Jahren 1884–1886 erbaute Stadttheater in Karlsbad erfuhr Ende des 20. Jahrhunderts endlich seine grundlegende Sanierung, bei der Interieur und Exterieur komplett renoviert wurden. Die Aussenarbeiten am Theater finanzierte die Stadt Karlsbad aus eigenen Mitteln, für die Erneuerung der Innenräume stellte die EU Mittel aus dem Phare-Programm zur Verfügung. Bei den Rekonstruktionsarbeiten stiess man auf interessante Funde, beispielsweise auf alte Wandmalereien, Tapeten, gusseiserne Säulen und interessante Dokumente über die bauliche Entwicklung des Theaters aus dem Jahre 1886. Die höchst anspruchsvollen Reparaturen des historischen Theatergebäudes in Karlsbad und seine Wiedereröffnung haben geschichtliche Bedeutung und wurden zu einem einzigartigen Ereignis in der Region Karlsbad am Ende des 20. Jahrhunderts.

Built between 1884 and 1886, the theatre now bearing the name of Czech poet Vítězslav Nezval received a total overhaul, both inside and outside, at the end of the 20th century. Work on the exterior was funded by the city, while Phare funded the interior work. Interesting discoveries were made during the restoration work, including original wall paintings, wallpaper, cast-iron pillars, and blueprints documenting the construction process in 1886. The demanding repairs to Karlovy Vary's historical theatre and its re-opening were of historic proportions as it represented an unparalleled end-of-the-century event in the Karlovy Vary region.

MUZEUM SCHWARZENBERSKÉHO PLAVEBNÍHO KANÁLU
 MUSEUM DES SCHWARZENBERGISCHEN SCHWEMMKANALS
 MUSEUM OF SCHWARZENBERG CANAL

Chvalšiny

CZ 9605.0401

Plavební kanál z přelomu 18. a 19. století sloužící pro plavení dřeva z oblasti Šumavy do řeky Dunaj je unikátní technickou památkou. Stavba byla projektována stavitelem a chvalšinským rodákem inženýrem Josefem Rosenauem (1735–1804) a ve své době měla velký vliv na hospodářský rozvoj v této příhraniční oblasti. Obec Chvalšiny proto zrekonstruovala po mnoho let nevyužívanou historickou radnici a zřídila zde Muzeum Schwarzenberského plavebního kanálu, ve kterém bude instalován také velkoplošný plastický model kanálu. Obec Chvalšiny ležící v chráněné krajinné oblasti Blanský les, do které každoročně přijíždí tisíce turistů obdivovat krásy zdejší přírody, tak získala na větší atraktivitu a stala se vyhledávaným objektem turistického zájmu ze strany českých i rakouských turistů.

Der Schwemmkanal entstand um die Wende des 18./19. Jhs. und war zum Transport des im Böhmerwald eingeschlagenen Holzes bis zur Donau bestimmt. Es handelt sich um ein einmaliges technisches Bauwerk. Projektiert und erbaut wurde der Kanal von dem aus Chvalšiny (Kalsching) gebürtigen Ingenieur Josef Rosenauer (1735–1804) und hatte zu seiner Zeit einen erheblichen Einfluss auf das Wirtschaftsleben in dieser Grenzregion. Die Gemeinde Kalsching rekonstruierte das seit Jahren ungenutzte historische Rathaus, um hier das Museum des Schwarzenbergischen Schwemmkanaals einzurichten, in dem auch ein grossflächiges plastisches Kanalmodell aufgebaut wird. Die im Landschaftsschutzgebiet Blanský les (Plansker Wald) liegende Gemeinde Kalsching gewann damit an Attraktivität für tausende Touristen, die alljährlich diese Region wegen ihrer Naturschönheiten besuchen, und entwickelte sich zum gern besuchten Ziel nicht nur tschechischer, sondern auch österreichischer Urlauber.

This unique technical feat was built at the turn of the 18th and 19th centuries and served to raft wood down from the Šumava to the Danube. Designed by Chvalšiny-born civil engineer Josef Rosenauer (1735–1804), the canal had a great impact on the economic advancement of this border area. The municipality of Chvalšiny has refurbished its historical town hall that had been in disuse for many years and has turned it into the Schwarzenberg Navigation Canal Museum. A large 3-D model of the canal will be housed there. Located in the Blanský Forest Protected Landscape, which annually hosts thousands of admirers of local natural beauty, the municipality of Chvalšiny has become an even more alluring destination for Czech and Austrian visitors alike.

Projekt – Projekt – Project

14,8 mil Kč
 396.000 EUR

73 % 10,8 mil Kč
 289.000 EUR

27 % Obec Chvalšiny
 4 mil Kč
 107.000 EUR

Děčín

ZOO, EXPOZICE REGIONÁLNÍ FAUNY
ZOO, EXPOSITION DER REGIONALEN FAUNA
ZOO, EXHIBITION OF REGIONAL FAUNA

CZ 9701.0407

Projekt – Projekt – Project

5,4 mil Kč
154.000 EUR

71 %

3,8 mil Kč
109.500 EUR

29 % Město Děčín

1,6 mil Kč
44.500 EUR

V srpnu roku 2000 byla ve městě Děčín slavnostně otevřena nová expozice regionální fauny v místní zoologické zahradě. Projekt představoval výstavbu 35 nových výběhů a voliér pro různé živočišné druhy žijící v národních parcích České a Saské Švýcarsko. Na ploše 1,2 hektaru tak mohou návštěvníci zoologické zahrady shlédnout téměř 50 druhů zvířat, která se na vlastním území národních parků vyskytují jen ojediněle. Společně s výběhy a voliérami byl v ZOO Děčín vybudován zcela nový informační systém, který hostům pomocí informačních tabulí umožňuje blíže poznávat zde žijící živočichy. Děčínská ZOO se tak stala velmi vyhledávaným cílem výletů, zejména pro děti jak z České republiky, tak ze sousedního Německa.

Im August 2000 wurde in Děčín (Tetschen) die neue Exposition für regionale Fauna im hiesigen zoologischen Garten feierlich eröffnet. Das Projekt bedeutete den Bau von 35 neuen Ausläufen und Volieren für verschiedene in den Nationalparks Böhmisches und Sächsisches Schweiz lebende Tierarten. Auf 1,2 Hektar können die Zoobesucher fast 50 Tierarten beobachten, die auf dem eigentlichen Territorium der Nationalparks nur noch vereinzelt anzutreffen sind. Zusammen mit den Ausläufen und Volieren wurde im Tetschener Zoo ein gänzlich neues Informationssystem aufgebaut, das es den Besuchern ermöglicht, mittels Informationstafeln die hier lebenden Tiere näher kennen zu lernen. Der ZOO wurde dadurch nicht nur für Kinder aus Tschechien, sondern auch aus dem benachbarten Sachsen zu einem stark gefragten Ausflugsziel.

Festivities in Děčín in August 2000 opened a new display of the region's fauna at the local zoo. The project included the construction of 35 brand-new runs and aviaries for various species of animals inhabiting the national parks in Czech and Saxon Switzerland. In an area covering 1.2 hectares, the visitors can observe nearly 50 species of animals that only appear rarely in the national parks proper. In addition to the runs and aviaries, a totally new information system was set up at the zoo, featuring information panels for the visitors to learn more about the animals that live here. The zoo at Děčín has become a popular destination especially for children from the Czech Republic and neighbouring Germany.

INFORMAČNÍ DATABÁZE
UNTERNEHMENS-INFORMATIONSDATENBANK
REGIONAL MAILBOX

Brno - Vídeň

CZ 9508.0303

Jedním z menších projektů programu CBC Phare bylo vytvoření obchodní databáze v Brně a její propojení s obdobným systémem ve Vídni. Databáze poskytuje aktuální informace o obchodní činnosti nejen na jižní Moravě, ale i v Dolním Rakousku. Podnikatelé obou příhraničních oblastí tak získávají rychleji ucelenější informace o obchodních aktivitách v regionu. Součástí projektu bylo zároveň vybavení informačního centra kvalitní výpočetní technikou a odpovídajícím softwarem. Projekt znamenal pro město vytvoření nových pracovních míst, zejména pro pracovníky v oblasti informačních technologií, a podnikatelům se výrazně zlepšily podmínky pro jejich obchodní aktivity.

Zu den kleineren Projekten des CBC Phare-Programms gehörte der Aufbau einer Handelsdatenbank in Brunn und ihre Vernetzung mit einem ähnlichen System in Wien. Die Datenbank enthält aktuelle Informationen über Handelsaktivitäten in Südmähren und Niederösterreich. Die Unternehmer der beiden Grenzgebiete erhalten dadurch schneller umfangreiche Kenntnisse über Handelsaktivitäten in der Region. Bestandteil des Projektes war gleichzeitig die Ausstattung des Informationszentrums mit Computertechnik und der entsprechenden Software von hoher Qualität. Das Projekt bedeutete für Brunn neue Arbeitsplätze vor allem für Fachleute im Bereich Informationstechnologien und für die Unternehmer deutlich bessere Bedingungen für ihre Geschäftsaktivitäten.

A minor CBC Phare project set up a business database in Brno and linked it to a similar system in Vienna. The database provides up-to-date business information on activities in South Moravia and Lower Austria. The businessmen in both border areas can thus obtain faster and fuller information on business activities in the region. The project also equipped the information centre with high-quality computer technology and the corresponding software. Brno gained new job opportunities primarily in information technology, while conditions were considerably enhanced for the commercial activities of local business.

Projekt – Projekt – Project

2,16 mil Kč
60 000 EUR

75 %

1,62 mil Kč
45.000 EUR

25 % Město Brno,
Hospodářská
komora ČR

0,54 mil Kč
15.000 EUR

ISŠT-COP Most - Velebudice

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
WEITERBILDUNGSPROGRAMM
EDUCATIONAL PROGRAMME

CZ 9701.0602

Projekt – Projekt – Project

11,5 mil Kč
319.000 EUR

↪ 74 %

8,5 mil Kč
235.000 EUR

↪ 26 % ISŠT-COP Most
3 mil Kč
84.000 EUR

Téměř 50% ekonomicky aktivních obyvatel severo-západních Čech je zaměstnáno v průmyslu. Bez kvalitního systému výuky nových pracovníků a rekvalifikací by současný trend restrukturalizace a modernizace průmyslu znamenal vážnou hrozbu pro ekonomiku a život v regionu. K řešení problému se snaží přispět i mostecká Integrovaná střední škola technická-Centrum odborné přípravy (ISŠT-COP) ve spolupráci s programem CBC Phare. Projekt, skládající se ze dvou částí, zkvalitnil výuku žáků v hlavních průmyslových oborech zastoupených na severu Čech. Nejprve byly školní učebny, laboratoře a dílny vybaveny moderní technikou a pomůckami. Pro žáky, pedagogy a rekvalifikanty byly následně připraveny výukové kurzy a školení v ISŠT-COP a u vybraných zahraničních partnerů v SRN a Belgii. Program, do kterého bylo zapojeno mnoho dalších domácích a zahraničních institucí tak navíc pomohl k dalšímu rozvoji mezinárodní spolupráce.

Nahezu 50 % der erwerbstätigen Bevölkerung Nordwestböhmens sind in der Industrie beschäftigt. Ohne ein ausgefeiltes, hochqualitatives Ausbildungs- und Umschulungssystem wäre es nicht möglich, den heutigen Trend der Umstrukturierung und Modernisierung der Industrie zu meistern. Wirtschaft und Leben in der Region wären dann ernstlich gefährdet. Auch die Integrierte Technische Mittelschule (ISŠT) mit ihrem Zentrum für Fachausbildung (COP) in Most ist bemüht, in Zusammenarbeit mit dem Phare-Programm CBC einen Beitrag zur Lösung dieses Problems zu leisten. Das aus zwei Teilen bestehende Projekt brachte die qualitative Verbesserung der Schülerausbildung in den Hauptindustrieverufen in Nordböhmen. In der ersten Phase wurden Lehrräume, Labors und Lehrwerkstätten mit moderner Technik und Hilfsmitteln ausgerüstet. Für Schüler, Pädagogen und Umzuschulende wurden anschliessend Ausbildungs- und Schulungskurse im Ausbildungszentrum der dieser Mittelschule und bei ausgewählten ausländischen Partnern in Deutschland und Belgien organisiert. Dieses Programm, in das viele weitere einheimische und ausländische Institutionen engagiert waren, trug ausserdem erheblich zur Vertiefung der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit bei.

Nearly 50% of the gainfully employed inhabitants of Northwest Bohemia work in industry. Without a quality training system for new employees and re-qualification, the present industry-wide restructuring and modernization work would seriously jeopardize the region's economy and life. Located in Most, the Integrated Secondary Technical School - Professional Preparation Center (Czech acronym: ISŠT-COP) endeavors to help to resolve the problem in cooperation with CBC Phare. The two-part project has enhanced the training of students for North Bohemia's mainstay industrial sectors. Initially, modern technology and tools were supplied to classrooms, labs, and workshops. Subsequently, educational curricula and training courses were set up at ISŠT-COP and select partners in Germany and Belgium. Involving a number of other Czech and foreign institutions, the program has further promoted international cooperation.

CENTRUM PRO TECHNOLOGICKÝ PŘENOS
ZENTRUM FÜR TECHNOLOGISCHE ÜBERTRAGUNG
CENTRES FOR TECHNOLOGY TRANSFER

Technická univerzita v Brně

CZ 9801.0405

Technická univerzita v Brně a její pobočky ve Zlíně, Olomouci a Ostravě byly prostřednictvím projektu vybaveny zcela novými počítači, tiskárnami a další nejmodernější kancelářskou technikou. Druhou část projektu představovalo pořádání seminářů na Technické univerzitě v Brně. Tento projekt přispěl k prohloubení vědecko-technické spolupráce mezi Českou republikou a Rakouskem na akademické úrovni a přinesl bližší spolupráci v oblasti transferu moderních technologií. Nové vybavení univerzity je také uplatňováno při poskytování služeb spojených s mimoškolskou vědecko-výzkumnou prací pro regionální malé podniky.

Die Technische Universität Brunn und ihre Zweigeinrichtungen in Zlín, Olomouc (Olmütz) und Ostrava (Mährisch-Ostrau) wurden dank dem Projekt mit völlig neuen Computern, Druckern und weiterer modernster Bürotechnik ausgestattet. Der zweite Teil des Projektes umfasste die Veranstaltung von Seminaren an der Technischen Universität Brunn. Dieses Projekt trug zur Vertiefung der wissenschaftlich-technischen Zusammenarbeit zwischen der Tschechischen Republik und Österreich auf akademischer Ebene bei und führte auch zur näheren Zusammenarbeit beim Transfer moderner Technologien. Die neue Technik kann auch bei der Erbringung von mit auserschulischen wissenschaftlichen Forschungsarbeiten für kleine Unternehmen in der Region verbundenen Dienstleistungen eingesetzt werden.

Brno Technical University and its branches at Zlín, Olomouc, and Ostrava have been equipped with brand-new computers, printers and other state-of-the-art office equipment. The project's second part concerned holding seminars at Brno Technical University. This project has contributed to an intensification of scientific and technical co-operation in the area of technology transfer. The University's new equipment is additionally used in the provision of services associated with the out-of-school scholarly research efforts for the region's small businesses.

Projekt – Projekt – Project

5,44 mil Kč
151.100 EUR

75 %

4,07 mil Kč
113.000 EUR

25 % Ministerstvo

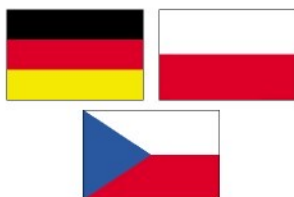
školy a
tělový-
chovy ČR

1,37 mil Kč
38.000 EUR

Euroregion NISA

BĚŽECKÝ POHÁR
LANGLAUFPOKAL
RUNNERS CUP

ZZ 9621.0104.01.01.55

Projekt – Projekt – Project

66.500 Kč
1.900 EUR

85 %

57.000 Kč
1.600 EUR

15 % AC Slovan
Liberec

9.500 Kč
300 EUR

Jedním z mnoha projektů, které byly podpořeny v rámci Fondu malých projektů, byla příprava běžeckého poháru Euroregionu NISA. Závodu, který byl uspořádán formou třech vytrvalostních běžeckých závodů, se zúčastnilo téměř 520 závodníků zastupujících českou, německou i polskou část regionu. Tento projekt, na jehož přípravě se podílela města zastupující všechny tři části Euroregionu NISA, založil tradici úzké sportovní spolupráce mezi příhraničními regiony a posílil sportovní styky v česko-německo-polském pohraničí.

Zu den vielen Projekte, die aus dem Fonds für Kleinprojekte finanziert wurden, gehörte auch die Vorbereitung des Langlaufpokals der Euroregion NEISSE. An dem Wettbewerb, der in Form von drei Langlauf-Einzelrennen veranstaltet wurde, nahmen fast 520 Läufer aus dem tschechischen, deutschen und polnischen Teilen der Region teil. Dieses Projekt, an dessen Vorbereitung sich die Städte aller drei Teile der Euroregion NEISSE beteiligten, begründete die Tradition einer engen sportlichen Zusammenarbeit und verbesserte die Sportkontakte in diesem Dreiländereck.

One of the many other projects assisted by the Small Projects Fund was preparations for the Nisa Euro-region Runners Cup. Nearly 520 competitors from the region's Czech, German and Polish parts joined the race, consisting of three endurance runs. The project, whose preparations involved cities representing all three sections of the Nisa Euro-region, has laid down the foundations for close co-operation in sports among the border regions and strengthened relations in this Czech-German-Polish border area.

EVROPSKÁ ŠKOLA VE VÍDNI
EUROPASCHULE IN WIEN
EUROPEAN SCHOOL IN VIENNA

Vídeň

ZZ 9607.9621, 9805.0303

V září roku 1997 byla zahájena výuka na Evropské škole ve Vídni. Škola svou strukturou připomíná čtyřleté gymnázium, do jehož lavic každoročně usedají žáci ze zemí připravujících se na vstup do EU – České republiky, Slovenska a Maďarska, a z hostující země – Rakouska. Výuka probíhá ve třech jazycích, z nichž prvním je rodný jazyk studenta a dalšími jsou angličtina a němčina. Hlavním cílem projektu je podpořit integraci školských systémů kandidátských zemí do nového evropského modelu středoškolského vzdělávání. Projekt napomáhá prohloubení mezinárodní spolupráce mezi studenty, lektory a partnerskými školami.

Im September 1997 wurde der Lehrbetrieb an der Europaschule in Wien aufgenommen. Die Schule erinnert in ihrer Struktur an ein vierjähriges Gymnasium und ist für Schüler aus den EU-Anwärterländern Tschechien, Slowakei und Ungarn und natürlich auch aus dem Gastland Österreich bestimmt. Der Unterricht verläuft dreisprachig. Dabei ist die erste Sprache immer die jeweilige Muttersprache, hinzu kommen Englisch und Deutsch. Hauptziel des Projektes ist die Unterstützung der Integration der Schulsysteme in den Anwärterländern in das neue europäische Mittelschulbildungsmodell. Das Projekt trägt zur Vertiefung der internationalen Zusammenarbeit zwischen Schülern, Lehrkräften und Partnerschulen bei.

Classes at Vienna's European School began in September 1997. Similar in structure to a four-year secondary school, it is attended daily by students from countries that are getting ready for the EU: the Czech Republic, Slovakia, Hungary, and from the host country, Austria. There are three languages of instruction, of which the first one is the student's native tongue, followed by English and German. The main objective of the project is to assist the integration of the candidate countries' systems of education into a new model of secondary education. The project helps foster international co-operation among students, instructors and partner schools.

Projekt – Projekt – Project

24,05 mil Kč
668.100 EUR

↪ 68 %

16,45 mil Kč
456.900 EUR

↪ 32 % Školský úřad
Brno

7,6 mil Kč
211.200 EUR

PaedDr. Jiří Durčok

I. náměstek ministra pro místní rozvoj ČR
Erster stellvertretender Minister für örtliche Entwicklung der Tschechischen Republik
First Deputy Minister for Regional Development of the Czech Republic

PERSPEKTIVY PROGRAMU PŘESHRAŇIČNÍ SPOLUPRÁCE CBC PHARE

PERSPEKTIVEN DES PROGRAMMES DER GRENZÜBERSCHREITENDEN

PERSPECTIVES OF THE CBC PHARE PROGRAMME

Program přeshraniční spolupráce (CBC) je součástí programu Phare a tím je vtělen do představní strategie přípravy kandidátských států na členství v Evropské unii. S ohledem na tuto skutečnost má odbourávání stávajících rozdílů na hranicích se sousedními členskými státy Unie a celkové zlepšování životních podmínek v příhraničí zcela mimořádný význam.

V příhraničních oblastech Německa a Rakouska se realizuje iniciativa INTERREG, která klade důraz, stejně jako program CBC Phare v České republice, na přeshraniční spolupráci na vnějších i vnitřních hranicích Evropské unie a reaguje na potřebu zvýšit konkurenceschopnost a kvalitu života v příhraničí. Největší překážku pro realizaci přeshraničních programů spolupráce na vnějších hranicích Evropské unie dosud představovaly rozdíly v koncepci, pravidlech a realizačních mechanismech mezi programem CBC Phare a iniciativou INTERREG. Nařízení Evropské komise č. 2760/98 k realizaci programu CBC Phare s sebou přineslo některé nové prvky, znamenající zlepšení koordinace mezi programy. Úsilí mělo za následek částečné sblížení používaných postupů uskutečňování projektů. Byla zavedena společná příprava programů, posíleny

Das Programm der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit (CBC) ist Bestandteil des Phare-Programms und als solches in der Strategie der Beitrittsvorbereitung der EU-Anwärterländer verankert. Unter diesem Gesichtspunkt haben der Abbau der bisherigen Unterschiede zwischen den EU-Mitgliedsländern und ihren Anrainerstaaten und die Gesamtverbesserung der Lebensbedingungen in den Grenzgebieten einen ganz ausserordentlichen Stellenwert.

Die grenznahen Gebiete Deutschlands und Österreichs erhalten Fördermittel aus dem INTERREG-Programm, das genau so wie das CBC Phare-Programm die Betonung auf die grenzübergreifende Zusammenarbeit an den Aussen- und Innengrenzen der Europäischen Union legt und auf die Notwendigkeit reagiert, die Wettbewerbskraft und Lebensqualität in den Grenzgebieten zu verbessern.

Das grösste Hindernis für die Verwirklichung der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit an den EU-Aussengrenzen waren bisher die Unterschiede in Konzeption, Regeln und Realisierungsmechanismen zwischen dem Programm CBC Phare und der Initiative INTERREG. Die Verordnung der Europäischen Kommission Nr. 2760/98 zur Umsetzung des

The Cross-Border Co-operation (CBC) programme is part of Phare and as such it has been incorporated in the pre-accession strategy of preparations incumbent upon the candidate countries. With this objective in mind, it is of exceptional importance to do away with existing differences in the border areas with the EU's neighbours and to enhance the overall standards of living in the border areas.

The INTERREG programme is being implemented in the border areas with Germany and Austria. This places emphasis, as does the CBC Phare programme in the Czech Republic, on cross-border co-operation on the external and internal borders of the European Union, and responds to the need to increase competitiveness and the quality of life in the border areas.

Up to now, the biggest obstacles to implementing cross-border co-operation programmes on the external borders of the European Union have been differences in the concept, rules and implementation mechanism between the CBC Phare programme and the INTERREG programme. European Commission Directive No. 2760/1998, concerning the implementation of the CBC Phare,

přeshraniční kooperační struktury. Jednodušší a jednotná filozofie společného výběru projektů pomohla k decentralizaci při rozhodování, zejména u menších projektů, podporovaných fondovým způsobem. Aktuálně se řeší otázka rozdílů ve stanovení minimální hranice výše dotace prostředků EU u podporovaných projektů v programu CBC Phare a iniciativy INTERREG. Na vnitřních hranicích mezi kandidátskými zeměmi je znovu otevírána otázka podpory česko-slovenského pohraničí.

Společná rozvojová strategie programů CBC Phare a INTERREG usiluje o dosažení hierarchicky nadřazeného cíle, kterým je další rozvoj a přeměna příhraničí ve společný, perspektivní ekonomický a životní prostor. Vše s ohledem na systematickou přípravu na rozšíření Evropské unie. Obě části příhraničního území by se měly v procesu uplatňování zásad trvale udržitelného rozvoje stále více sbližovat.

Vlastní propojení programů se předpokládá v období 2003–2006, kdy po vstupu České republiky do Evropské unie se naše země stane příjemcem pomoci z programu INTERREG. Cílem stávajícího období je, aby byl tento přechod co nejméně bolestný.

Programms CBC Phare brachte einige neue Elemente, die zur verbesserten Koordinierung zwischen den Programmen führten. Diese Bestrebungen hatten die teilweise Annäherung der bei der Verwirklichung der Projekte angewendeten Verfahren zur Folge. Es wurden die gemeinsame Programmvorbereitung eingeführt und die grenzüberschreitende Kooperationsstrukturen gestärkt. Die vereinfachte und einheitliche Philosophie der Projektauswahl half bei der Dezentralisierung der Entscheidungsfindung vor allem bei den kleineren durch Fonds geförderten Projekten. Aktuell wird an der Lösung der Frage der Unterschiede bei der Festlegung der Mindestgrenze der EU-Subventionsmittel bei den aus dem Phare-Programm CBC und durch die Initiative INTERREG geförderten Projekten gearbeitet. An den Innengrenzen zwischen den EU-Anwärterländern eröffnet sich erneut die Frage der Förderung des tschechisch-slowakischen Grenzgebiets.

Die gemeinsame Entwicklungsstrategie der Programme CBC Phare und INTERREG strebt die Erreichung von hierarchisch übergeordneten Zielen an, wie etwa die Entwicklung und Umwandlung der Grenzregionen in gemeinsame, zukunftssträchtige/ Wirtschafts- und Umwelträume. Alles das geschieht unter dem Aspekt der systematischen Vorbereitung auf die Erweiterung der Europäischen Union. Beide Teile des Grenzraums sollen sich in diesem Prozess und bei Einhaltung der Grundsätze der nachhaltigen Entwicklung immer stärker aneinander annähern.

Mit der eigentlichen Verknüpfung der Programme miteinander wird im Zeitraum 2003–2006 gerechnet; denn nach Aufnahme der Tschechischen Republik in die Europäische Union wird unser Land auch die Förderung aus dem INTERREG-Programm in Anspruch nehmen können. Das gegenwärtige Ziel besteht darin, den Beitritt so schmerzlos wie möglich zu vollziehen.

introduced certain new elements designed to improve co-ordination between the programmes. These efforts resulted in a partial convergence of the project-implementing procedures in use. The joint preparation of programmes was instituted and cross-border co-operative structures reinforced. A simpler and unified philosophy of joint selection of programmes helped to decentralise the decision-making process, especially with respect to smaller projects assisted by the fund method. The issue of differences is currently being debated for setting the minimum limits of EU funds for programmes receiving assistance from the CBC Phare programme and the INTERREG programme. The question of support for the Czech-Slovak border areas has been opened again concerning the internal borders between candidate countries.

The common development strategy of the CBC Phare programme and the INTERREG programme aims at achieving a higher objective, i.e. further developments and a transformation of the border areas into a common space that is economically viable and attractive for living. All this with respect to the systematic preparations to enlarge the European Union. Both components of each border area ought to grow increasingly closer to one another in the process of applying the principles of permanently sustainable development.

The linking of the above-mentioned programmes is envisaged for the period of 2003–2006, when upon accession to the Union the Czech Republic would become a recipient of assistance from the INTERREG programme. The goal for the current period is to make such a transition as painless as possible.

CZ 9502.0103

Rekonstruovaná silnice spojující Mikulov a Moldavu
Neue Fernstrasse zwischen Mikulov und Moldava
 Reconstructed Road Connecting Mikulov with Moldava

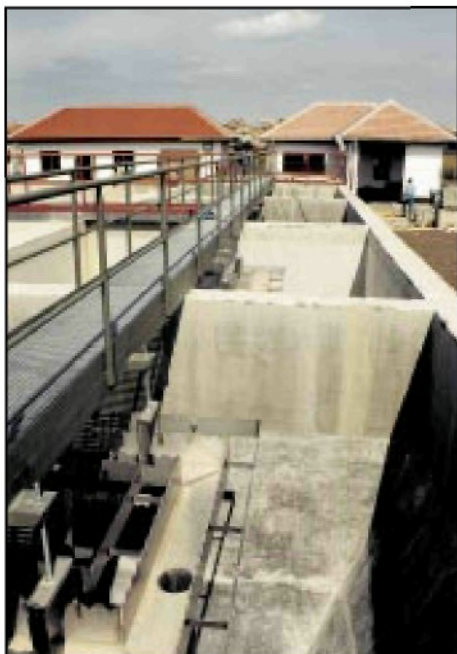
CZ 9508.0101

Páteřová lipenská cyklostezka
Lipno - Zentraler Radwanderweg
 Backbone Bike Road at Lipno Area

CZ 9604.0408

Interiér Divadla V. Nezvala v Karlových Varech
Renoviertes Interieur des V. Nezval-Theaters in Karlsbad
 Interior of V. Nezval Theater in Karlovy Vary

ZZ 9524.0102

Nová čistírna odpadních vod v Lanžhotě
Neue Abwasser-Kläranlage in Lanžhot
 New Waste-water Treatment Plant
 in Lanžhot

CZ 9604.0403

Krupka - Dubí
 Historická báňská štola Martin
Historische Grubenstolle Martin
 Historical Mining Gallery Martin

CZ 9502.0107, CZ 9604.0101

Modernizované nádraží v Chebu
Modernisierte Bahnstation Cheb
 Modernised Railway Station at Cheb

RNDr. Jiří Horáček
PAO, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
PAO, Ministry for Regional Development of
the Czech Republic

RNDr. Ivo Ryšlavý
ředitel CRR ČR, ředitel PMU CBC Phare
Director of CRD, Director of PMU CBC Phare

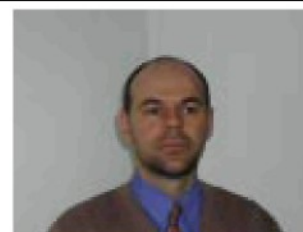
Jaroslav Durdis
výkonný ředitel PMU CBC Phare
Executive Director, PMU CBC Phare

Ing. Jan Zezula
Senior projektový manažer
Senior Project Manager

Jan Pokorný
Junior projektový manažer
Junior Project Manager

Ing. Jan Přikryl
Junior projektový manažer
Junior Project Manager

Ing. Jarmila Hegerová
finanční manažer
Financial Manager

Ing. Jan Fidler
Senior projektový manažer
Senior Project Manager

Ing. Lenka Nachtigalová
Junior projektový manažer
Junior Project Manager

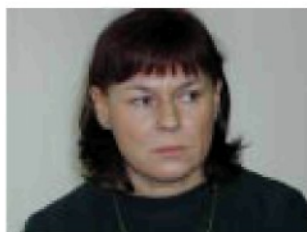
Ing. Vladimír Novotný
Junior projektový manažer
Junior Project Manager

Mgr. Iva Herianová
asistent finančního manažera
Assistant of Financial Manager

Ing. Otakar Hobst
Senior projektový manažer
Senior Project Manager

Ing. Ivana Rödlová
Junior projektový manažer
Junior Project Manager

Ing. Jiří Kubiček
Junior projektový manažer
Junior Project Manager

CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR – implementační agentura regionálních programů a CBC Phare

ZENTRUM FÜR REGIONALENTWICKLUNG DER TSCHJECHISCHEN REPUBLIK – Implementierungsagentur für regionale Programme und CBC Phare

CENTRE FOR REGIONAL DEVELOPMENT IN THE CZECH REPUBLIC – implementing agency for regional programmes and CBC Phare

Ing. Robert Pažout
Senior projektový manažer
Senior Project Manager

Ing. Eva Tintěrová
Junior projektový manažer
Junior Project Manager

Ing. Lukáš Bařina
Junior projektový manažer
Junior Project Manager

Marcel Fučík
Junior projektový manažer
Junior Project Manager

Ing. Dušan Sláma
Senior projektový manažer
Senior Project Manager

Ing. arch. Otto Jan Pípl
Junior projektový manažer
Junior Project Manager

Mgr. Petra Fuksová
Junior projektový manažer
Junior Project Manager

Ing. Dušan Vitek
Junior projektový manažer
Junior Project Manager

Ing. Eva Hrstková
Junior projektový manažer
Junior Project Manager

DELEGACE EVROPSKÉ KOMISE V PRAZE
 DELEGATION DER EUROPÄISCHEN KOMMISSION IN PRAG
 DELEGATION OF THE EUROPEAN COMMISSION IN PRAGUE

Pod hradbami 17
 Praha 6

J.E. Ramiro Cibrián, velvyslanec, vedoucí delegace / *Botschafter, Delegationsleiter* / Ambassador, Head of Delegation

Stephen Collins, vedoucí investiční sekce / *Leiter der Investmentsektion* / Head of Investment Section

tel.: 02/2431 2835

Ing. Zdeněk Kuntt, projektový manažer / *Projektmanager* / Project Manager

tel.: 02/312 32 56

www.evropska-unie.cz

INFORMAČNÍ CENTRUM EVROPSKÉ UNIE
 INFORMATIONSZENTRUM DER EUROPÄISCHEN UNION
 EU INFORMATION CENTRE

Rytířská 31

Praha 1

tel.: 02/2161 0142

info@iceu.cz

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR
 MINISTERIUM FÜR ÖRTLICHE ENTWICKLUNG DER TSCHECHISCHEN REPUBLIK
 MINISTRY FOR REGIONAL DEVELOPMENT OF THE CZECH REPUBLIC

Staroměstské nám. 6

Praha 1

PaedDr. Jiří Durčok, I. náměstek ministra pro místní rozvoj ČR / *Erster stellvertretender Minister für örtliche Entwicklung der Tschechischen Republik* / First Deputy Minister for Regional Development of the Czech Republic

RNDr. Jiří Horáček, ředitel odboru PAO / *Bereichsdirektor PAO* / Director, PAO Section

tel.: 02/2486 1398

www.mmr.cz

CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR
 ZENTRUM FÜR REGIONALENTWICKLUNG DER TSCHECHISCHEN REPUBLIK
 CENTRE FOR REGIONAL DEVELOPMENT IN THE CZECH REPUBLIC

Vinohradská 46

Praha 2

RNDr. Ivo Ryšlavý, ředitel / *Direktor* / Director

tel.: 02/21 580 201

Jaroslav Durdis, výkonný ředitel PMU CBC Phare / *Exekutivdirektor PMU CBC Phare* / Executive Director, PMU CBC Phare

tel.: 02/21 580 204

www.crr.cz

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR
 FINANZMINISTERIUM DER TSCHECHISCHEN REPUBLIK
 MINISTRY OF FINANCE OF THE CZECH REPUBLIC

Letenská 15

Praha 1

Ing. Jan Mládek, I. náměstek ministra financí ČR, národní koordinátor zahraniční pomoci (NAC) / *Erster stellvertretender Finanzminister der Tschechischen Republik und Nationaler Koordinator der EG-Hilfe* / First Deputy Minister of Finance of the Czech Republic, National Co-ordinator of Assistance from the EU

PhDr. Jana Hendrichová, ředitelka Centra pro zahraniční pomoc / *Direktorin des Zentrums für Auslandshilfe* / Director, Centre for Foreign Assistance

tel.: 02/5704 4568

www.mfcr.cz

Jihovýchodní Evropa-Východní Středomoří

	Euroregion	Oblast
171	Puglia-IONIAN ISLANDS-(Epyros)-Albania	Albánie/Řecko/Itálie
172	Epyros-South-Albania	Albánie/Řecko
173	West Macedonia-Albania-FYROM	Makedonie/Albánie/Řecko
174	Central Macedonia-FYROM	Řecko/Makedonie
175	Central Macedonia-Blagoevgrad	Bulharsko/Řecko
176	Euroregion Nestos-Města	Bulharsko/Řecko
177	Euroregion Delta-Rhodopi	Bulharsko/Řecko
178	Region East Macedonia-Thrace	Řecko
179	Euroregion Network Polis-Kent	Řecko/Turecko
180	Euroregion Evros-Meric-Maritsa	Bulharsko/Řecko/Turecko
181	Vorio Egeo-Turkey	Řecko/Turecko
182	Notio Egeo-Turkey	Řecko/Turecko
183	Crete-Kypros	Kypr/Řecko

Jihozápadní Evropa-Západní Středomoří

	Euroregion	Oblast
141	Corse-Sardegna (Sassari)	Francie/Itálie
142	Corse-Toscana (Livorno)	Francie/Itálie
143	Catalunya	Španělsko
144	Andorra	Andorra
145	Languedoc-Rossillion	Francie
146	Midi-Pyrénées	Francie
147	Aragón	Španělsko
148	Comunidad Foral de Navarra	Španělsko
149	Aquitaine	Francie
150	Pais-Vasco/Euskadi	Španělsko
151	Galícia-Região Norte	Španělsko/Portugalsko
152	Castilla y León-Região Norte	Španělsko/Portugalsko
153	Castilla y León-Região Centro	Španělsko/Portugalsko
154	Extremadura-Região Centro-Região Alentejo	Španělsko/Portugalsko
155	Andalucia-Região Alentejo-Região Algarve	Španělsko/Portugalsko
156	Andalucia-Gibraltar-Marocco	Španělsko/Gibraltar/Maroko
157	Sicilia	Itálie

Oblast Alp a Dunaje

	Euroregion	Oblast
91	Alpes Maritimes-Cunéo Impéria	Francie/Itálie
92	Cooperation Province Turin-Département des Hautes Alpes	Francie/Itálie
93	Espace Mont-Blanc	Švýcarsko/Francie/Itálie
94	Regio Insubrica	Švýcarsko/Itálie
95	Rætia Nova-Rätisches Dreieck	Rakousko/Švýcarsko/Itálie
96	Regionverband Hochrhein-Bodensee	Německo
97	Euregio via salina	Rakousko/Německo
98	Euregio Zugspitze/Wetterstein-Karwendel	Rakousko/Německo
99	Euregio Inntal	Rakousko/Německo
100	Euregio Salzburg-Berchtesgadener Land-Traunstein	Rakousko/Německo
101	Inn-Salzach-Euregio	Německo/Rakousko
102	Euregio Tirol-Südtirol/Alto Adige-Trentino	Itálie
103	Provinz Bozen-Südtirol	Itálie
104	Provincia Trento	Itálie
105	Regione Trentino-Südtirol	Itálie
106	Euregion Steiermark-Nordost-Slovenia	Rakousko/Slovinsko
107	Kärnten	Rakousko
108	Friuli Venezia-Giulia West-Slovenia	Itálie/Slovinsko
109	Venezia	Itálie/Slovinsko
110	Istria	Chorvatsko/Slovinsko
111	South Slovenia – Croatia West	Chorvatsko/Slovinsko
112	South Slovenia – Croatia East	Chorvatsko/Slovinsko
113	Eurégio West/Nyugat Pannónia	Rakousko/Maďarsko
114	Raum Bratislava-Wien-Győr-Sopron	Rakousko/Maďarsko/Slovensko
115	Euroregion Vagus-Danubius-Ipolia	Maďarsko/Slovensko
116	Euroregion Ipeľský-Ipoly	Maďarsko/Slovensko
117	Euroregion Neogradiensis	Maďarsko/Slovensko
118	Euroregion Sajo-Rima-Slaná-Rimava	Maďarsko/Slovensko
119	Euroregion Košice-Miskolc	Maďarsko/Slovensko
120	Euroregion Hajdu-Bihar/Hihot	Maďarsko/Rumunsko

121	Euroregion Danube-Körös-Maros-Tisza	Maďarsko/Rumunsko/Jugoslávie
122	Euroregion Danube-Drava-Sava	Maďarsko/Chorvatsko/Bosna a Hercegovina
123	Euroregion Danube 21. Century	Bosna a Hercegovina/Rumunsko/Jugoslávie
124	Euroregion Danube-South	Bosna a Hercegovina/Rumunsko
125	Euroregion Danube-East	Bosna a Hercegovina/Rumunsko
126	Lower Danube Euroregion	Moldávie/Rumunsko/Ukrajina
127	Middle Prut Euroregion	Moldávie/Rumunsko
128	Upper Prut Euroregion	Moldávie/Rumunsko/Ukrajina

Severní Evropa a oblast Pobaltí

	Euroregion	Oblast
1	Øresun-Region	Německo/Švédsko
2	Gränskommittén Östfold-Bohuslän/Dalsland	Norsko/Švédsko
3	ARKO	Norsko/Švédsko
4	Skårgården	Finsko/Švédsko
5	Mittnorden	Norsko/Švédsko
6	MittSkandia	Norsko/Švédsko
7	Kvarken	Finsko/Švédsko
8	Nordkalotten	Finsko/Norsko/Švédsko
9	Tornedalsrådet	Finsko/Norsko/Švédsko
10	Finnmark-Lapland-Murmansk	Finsko/Norsko/Rusko
11	Euregio Karjala-Karelia	Finsko/Rusko
12	Etelä-Karjala-Kymenlaasko-Etelä-Savo/Leningrad oblast St. Petersburg	Finsko/Rusko
13	Estonia-Finnish 3 + 3 Regional Cooperation	Estonsko/Finsko/Rusko
14	Euregio Helsinki-Tallin	Estonsko/Finsko
15	Narva-Ivangorod-Cudskoje Ozero	Estonsko/Rusko
16	Council for Cooperation of Border Regions Võru-Alüksne-Pskov	Estonsko/Lotyšsko/Rusko
17	Cross-border cooperation between Latvia-Estonia	Lotyšsko/Estonsko
18	Euroregion Country of Lakes-Ezeru Zeme	Bělorusko/Litva/Lotyšsko
19	Euroregion SAULE	Litva/Lotyšsko/Rusko
20	Euroregion Baltica-Baltyk-Baltija	Německo/Litva/Lotyšsko/ Polsko/Rusko/Švédsko
21	Euroregion Nemunas-Niemen-Hemah	Bělorusko/Litva/Polsko/ Rusko
22	Euroregion Pomerania	Německo/Polsko/Švédsko
23	Storstrøms Amt-Kreis Ostholstein-Lübeck	Německo/Dánsko
24	Kooperation Fyns Amt – K.E.R.N.	Německo/Dánsko
25	Region Sønderjylland/Schleswig	Německo/Dánsko

Severozápadní Evropa

	Euroregion	Oblast
61	North West Region Cross Border Group	Velká Británie/Irsko
62	Irish Central Border Area Network – ICBAN	Velká Británie/Irsko
63	East Border Region Ltd.	Velká Británie/Irsko
64	Wales-South-East Ireland	Velká Británie/Irsko
65	East Sussex-Haute Normandie-Picardie	Francie/Velká Británie
66	Kent – Nord-Pas de Calais	Francie/Velká Británie
67	Nord-Pas de Calais	Francie/Velká Británie
68	Scheldemonde	Belgie/Nizozemí
69	Euroregion Watteninseln	Německo/Dánsko/Nizozemí
70	Ems-Dollart-Region	Německo/Nizozemí
71	Euregio	Německo/Nizozemí
72	Euregio Rhein-Waal	Německo/Nizozemí
73	Euregio Rhein-Maas-Nord	Německo/Nizozemí
74	Euregio Maas-Rhein	Belgie/Německo/Nizozemí
75	BENELUX-Middengebied (BENEGO)	Belgie/Nizozemí
76	Hainaut-Nord-Pas de Calais-Picardie	Belgie/Francie
77	Région Champagne-Ardenne	Francie
78	Région Lorraine	Francie
79	Zukunft SaarMoselle Avenir	Německo/Francie
80	EuRegio SaarLorLuxRhin	Německo/Francie/Lucembursko
81	Région Alsace	Francie
82	Regio Pamina	Německo/Francie
83	Centre	Německo/Francie
84	Regio TriRhena	Švýcarsko/Německo/Francie
85	Communauté de Travail du Jura	Francie/Švýcarsko
86	Conseil du Léman	Švýcarsko/Francie

Střední a východní Evropa

	Euroregion	Oblast
31	Euroregion Bug	Bělorusko/Polsko/Ukrajina
32	Euroregion Pro Europa Viadriena	Německo/Polsko
33	Euroregion Spree-Neisse-Bober	Německo/Polsko
34	Euroregion Neisse-Nisa-Nysa	Německo/Polsko/Česká republika
35	Euroregion Glacensis	Polsko/Česká republika
36	Euroregion Praded-Pradziad	Polsko/Česká republika
37	Euroregion Silesia/Slezsko	Polsko/Česká republika
38	Euroregion Těšínské Slezsko	Polsko/Česká republika
39	Euroregion Elbe/Labe	Německo/Česká republika
40	Euroregion Erzgebirge	Německo/Česká republika
41	Euregio Egrensis	Německo/Česká republika
42	Euregio Bayerischer Wald-Šumava-Mühlviertel	Rakousko/Česká republika/ Německo
43	Euroregion Waldviertel-Budowice-Jižní Čechy	Rakousko/Česká republika
44	Euroregion Weinviertel-Jižní Morava-Záhorie	Rakousko/Česká republika/ Slovensko
45	Euroregion Bílé Karpaty	Česká republika/Slovensko
46	Euroregion Beskydy	Polsko/Slovensko
47	Euroregion Tatry	Polsko/Slovensko